

225/27

MENGOŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 27 / LETNIK IV / SUŠEC / 1996

KNJIŽNICA
DOMŽALE
p.o.
6

OBJEKT SLAMNIK
OBČNI ŽBORI DRUŠTEV
VESELA ALELUJA

kočna

trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK, Ekslerjeva 8

PE MODNA HIŠA (Medvedova 1a, tel.: 831-404)

ZELO UGODNE CENE VETROVK!

ženske od 4.928,00 SIT dalje
moške od 5.940,00 SIT dalje
otroške od 3.685,00 SIT dalje

10% ZNIŽANJE MOŠKIH OBLEK
samo do 6. aprila!

Celotna izbira LEGO KOCK!
Novi artikli iz programa VESOLJE

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

AVTOMOBILSKI
PROGRAM

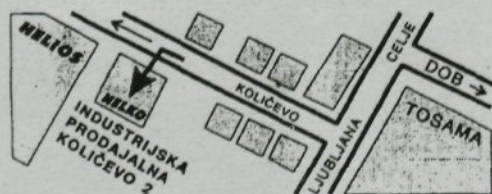

LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE

Informacije po telefonu: (061) 715 233

Trgoavto

TRGOVINA BURNIK

Prešernova 3, Mengeš

Akcijska prodaja - plačilo na 3 čeki brez obresti
kolesa Rog (15% znižanje)

kolesa Atala

avtoradio Pioneer

motorne žage Husqvarna

plačilo z 1+2 čeki brez obresti

vrtno 4-taktne kosilnice

avtogume, dodatna oprema vozil

betonski mešalci, samokolnice

avtokumulatorji za vse vrste motorjev,

osebni in tovorni vozil

električno ročno orodje, stabilne elektro žage

avtokozmetika, motorna olja in maziva Castrol,

Valvoline, Elf, Ina Delta, RSL

motorji Tomos in Piaggio vespe

rezervni deli za osebna vozila Zastava, Lada Škoda, Golf

tovorna vozila Tam, Zastava, Iveco, Man

rezervni deli za kolesa in mopede

plačilo kupljenega blaga je možno z gotovino,

čeki ali kreditom brez pologa

za pogodbene kupce ugodni pogoji

Trgovina je odprta vsak dan

od 8. do 19., sobota od 8. do 12. ure.

Vse informacije na tel. 061/737-785.

Se priporočamo!

Spoštovane bralke, dragi bralci!

Dandanašnji se lahko pohvalimo z demokracijo, možnostjo izražanja mnenj vseh ne glede na barvo, ne glede na politično in versko pripadnost. Če je tako prav ali ne, ocenjujemo vsak dan sproti. Marsikdaj kdo reče kakšno tudi na naš račun, zato smo nanj hudi, če se ne strinjamo z besedami in mnenji nam nasproti mislečih. Marčevski, že pomladno obarvan Mengšan prinaša dva različna pogleda na "problem Slamnik", kakor temu rečemo člani Občinskega sveta Občine Mengeš.

Morda bo kdo izmed vas, dragi bralci, med razpisi in povabili našel kaj primernege zase. Zadnje čase vedno več govorimo o prednostih pri izboru domačih izvajalcev, ki se prijavijo na domače razpise. To seveda ne pomeni, da ima lahko domačin trikrat višjo ceno glede na druge ponudnike. Prednost pomeni v tem, da se denar vrača in ostaja v domačem kraju, domači Občini.

Portret tega meseca namenjamo s. Vendelini Ilc, šolski sestri. Mnogi jo poznamo kot dobro in odkrito materinsko dušo, čeprav nima svojih otrok. V razgovoru nam je povedala, da ima veliko duhovnih otrok. S. Vendelina pa je širši javnosti znana predvsem kot izredna kuharska mojstrica, predstavljena z več knjigami, v zadnjem času najbolj poznani Pecivo in Kuharica. Ker je mesec marec mesec praznovanj mamice in žena, se nam je zdelo primerno napisati nekaj več o tej temi.

Vedno bolj čutimo čas predvolilnih bojev, programov, načrtov, kar se odraža tudi v našem Mengšanu. Občani se bomo tako lažje odločili, katera je, če katera sploh je, prava stranka za nas.

Še enkrat posvečamo prostor tradicionalni prireditvi Pod mengeško marelo. V Loki je vedno kaj novega, pa tudi Moravčani nam pošiljajo utrinke svojega dela in življenja.

Mengeška društva, kulturna, športna in druga so zelo, celo vedno bolj aktivna, kar dokazuje veliko število ustanovnih in letnih

občnih zborov. Preberite si, morda vas zamika, da bi se pridružili še kateremu.

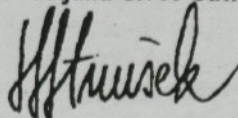
Mnogokrat se pogovarjamo in pregovarjamo o pravem pisanju, tokrat mislim slovnično in pravopisno pravilno. Nekateri ste nam svoja mnenja izražali pisno, drugi po telefonu. Vemo, da je že nekaj časa v uporabi novi slovenski pravopis, katerega lektor upošteva. Morda prihaja zato do različnih pogledov na problem. Tokrat smo vzeli pod drobnogled pismo naše zveste bralke in ji želeli podati strokovno oceno. Ga. Marija Cvetek je priznana slavistka, zato upamo, da nam bodo nova znanja le v pomoč in ne v breme. Rubrika pa bo ostala aktualna še vnaprej.

Spomladanska čiščenja so pred vrati, bolje rečeno, Mengšanke in Mengšani smo se odločili za skupno očiščevalno akcijo, ki je zaradi slabega vremena podaljšana za teden dni. Naj vam šepnem na uho, da budna očesa strokovne komisije bdijo nad našimi posegi, fotografirajo in že pripravljajo foto reportažo o odvozu velikih kupov smeti in druge nasnage, ki se nam nabere skozi leto. Rezultati bodo predstavljeni naslednjic.

Poleg fizičnega čiščenja pa je sedaj čas tudi za duhovno očiščenje. Praznik velikonočne skrivnosti je postal družinski praznik, čas veselja in prijateljstva. Verni in neverni se vsaj kdaj v letu vprašamo, kakšna je naša pot: prava, napačna, so naša dela poštena ali nepoštena, ... Po naših delih nas bodo ljudje cenili in ne po naših bešedah! Pošten človek ni tisti, ki o poštenosti govori, pač pa tisti, ki tako misli in dela.

Drage bralke, dragi bralci! Želim vam prijetno praznovanje! Morda pa bodo ravno ti prazniki "krivi" za to, da se bomo vsedli v družinskem krogu, se pogovorili o naših dejanjih in naredili načrte za naprej. Če bomo naredili samo to, je cilj praznikov dosežen!

Tatjana Sivec Strmšek

UVODNIK	3
OBČINSKA UPRAVA POROČA	4
RAZPISI	7
PORTRET	8
POLITIČNE STRANKE	9
ŽIVLJENJE V OBČINI	10
ŽIVLJENJE V LOKI	11
PRI SOSEDIH	11
ŽUPAN NA OBISKU	13
PRAZNIKI IN OBIČAJI	14
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	15
NAŠ VRTEC	17
IZOBRAŽEVANJE	18
VAŠA POŠTA	19
DRUŠTVA	25
ŠPORT	32
DOBROTA NE POZNA MEJA.....	35
KULTURA	36
KOTIČEK ZA SLOVENSKI JEZIK	38
NASVETI	39
RAČUNALNIŠTVO	41
SMEH NI GREH.....	41
OBVESTILA	43
IN MEMORIAM	45

MENGŠAN glasilo OBČINE MENGEŠ

Naslov uredništva:

Uredništvo Mengšana
Slovenska cesta 30, 1234 MENGEŠ
telefon: (061) 737 081
telefaks: (061) 738 981
žiro račun: 50120-630-810251

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (odgovorna urednica,
tel.: 737 317), Ljubica Rožman, Milica Tomšič,
Jože Vahtar, Blaž Janežič, Franc Veider (člani)
Slika na naslovnici:

zgoraj arhiv Marka Korenčana

Izdaja: Občinski svet Občine Mengeš

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov in ga prejemajo gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Prispevke in oglase lahko oddajate na sedežu uredništva v času uradnih ur (ponedeljek, sreda, petek) ali članom uredniškega odbora ali pošljete po pošti na naslov: Glasilo Mengšan, Slovenska cesta 30, 1234 MENGEŠ.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: Premiere, Pirmiče

Distribucija: Primož Kržan, tel.: 737-296

Stanovanjski sklad Republike Slovenije

Na podlagi določil 81., 82., 84. in 91. člena stanovanjskega zakona (Ur. l. RS 18/91, 19/91 in 21/94) in 17. člena pravilnika o porabi sredstev Stanovanjskega sklada Republike Slovenije (Ur. l. RS 19/92) Stanovanjski sklad Republike Slovenije po sklepu upravnega odbora z dne 11. marca 1996 objavlja razpis (imenovani štirinajsti) za

DOLGOROČNA STANOVANJSKA POSOJILA STANOVANJSKEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NAKUP STANOVANJ IN REKONSTRUKCIJE

I. SPLOŠNA DOLOČILA

Razpis posojil Stanovanjskega sklada Republike Slovenije je namenjen

- mladim in mladim družinam**, ki sedaj živijo pri sorodnikih ali so najemniki za določen čas in **prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje z nakupom starega ali novega stanovanja in še niso dobili ugodnega stanovanjskega posojila** (R+3% ali manj). Za prvo reševanje se šteje tudi, kadar je prosilec sicer že lastnik stanovanja, ki ni odkupljeno po določilih stanovanjskega zakona, pa njegova velikost ne presega 8 m² na ožjega družinskega člana, ki skupaj s prosilcem stalno prebiva v stanovanju na dan objave tega razpisa.
  - * Za mlado družino se šteje družina z vsaj enim otrokom, v kateri nobeden od staršev ni star več kot 30 let ne glede na starost otrok oziroma 35 let in še noben otrok ni šoloobvezen.
  - * Za mlade prosilce se štejejo mlajši od 30 let oziroma mlajši od 35 let, če ima prosilec ali njegov partner status mladega raziskovalca ali asistenta za doseganje doktorata znanosti.
- prosilcem**, ki svoje stanovanjske razmere izboljšujejo ali rešujejo z vlaganjem sredstev v **rekonstrukcijo lastnega stanovanja ali stanovanjske hiše**.

Posojila niso namenjena:

- lastnikom stanovanj, odkupljenih po določilih stanovanjskega zakona,
- lastnikom ali solastnikom drugih stanovanj ali stanovanjskih hiš ne glede na to, ali v stanovanju stalno prebivajo, razen kadar velikost stanovanja ne presega 8 m² na ožjega družinskega člana, ki skupaj s prosilcem stalno prebiva v stanovanju na dan objave tega razpisa.
- državljanom, ki kupujejo stanovanje ali stanovanjsko hišo od matere, očeta, mačehe, očima, sestre, brata, svakinje, svaka, hčere, sina, pastorka, tašče, tasta, stare matere, starega očeta, vnukinje, vnuka, tete in strica.
- državljanom in njihovim ožjim družinskim članom, za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje, ki so že prejeli ugodno stanovanjsko posojilo (R+3% ali manj),
- graditeljem (tudi nadomestna gradnja, dozidava, nadzidava, preureditev podstrešja) individualnih hiš,
- državljanom, ki stanovanje ali stanovanjsko hišo adaptirajo ali funkcionalno preurejajo na podlagi prigrisatve del,
- najemnikom v stanovanjih, ki jih je bilo mogoče odkupiti po določilih stanovanjskega zakona,
- najemnikom za nedoločen čas. Po tem razpisu bo razdeljenih 1.500.000.000,00 tolarjev, od tega predvidoma 1.300.000.000,00 tolarjev za nakup stanovanj in 200.000.000,00 tolarjev za rekonstrukcije.

II. RAZPISNI POGOJI

Na razpisu lahko sodelujejo le tisti prosilci, ki izpolnjujejo tudi naslednje pogoje:

- so polnoletni državljani Republike Slovenije,
- svoje stanovanjsko vprašanje razrešujejo na območju Republike Slovenije,
- imajo v drugi polovici leta 1995 ali v letu 1996 sklenjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo za nakup starega ali novega stanovanja, ki še ni finančno v celoti realizirana, oziroma za rekonstrukcijo stanovanja izdano gradbeno dovoljenje po 1. januarju 1995;

- niso sami ali ožji družinski člani, za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje z nakupom starega ali novega stanovanja, lastniki stanovanja ali stanovanjske hiše, razen kadar velikost stanovanja ne presega 8m² na ožjega družinskega člana, ki skupaj s prosilcem stalno prebiva v stanovanju na dan objave tega razpisa, in stanovanje ni bilo odkupljeno po določilih stanovanjskega zakona,
- niso imeli sami ali njihovi ožji družinski člani, za katere se razrešuje stanovanjsko vprašanje, pravice odkupiti stanovanja po določilih stanovanjskega zakona,
- so sami skupaj z morebitnimi soplačniki posojilno sposobni.

III. VIŠINA POSOJILA IN POSOJILNI POGOJI

- Višina posojila, ki ga lahko dobi upravičenec, je lahko največ 40% vrednosti primerne stanovanja.
  - Za izračun posojila bo za vrednost stanovanja upoštevana cena 1.200 DEM/m² v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan odobritve.
  - Kot primerno stanovanje se upošteva naslednja stanovanjska površina:

število družinskih članov	m ²
1	44
2	52 - 63
3	63 - 76
4	69 - 85
5	85 - 102
6	98 - 110
7	111 - 125
8	133

- Za vsakega nadaljnega ožjega družinskega člana se prizna 8 m².
- Obrestna mera za odobreno posojilo je 3% letno in se obračunava na stanje glavnice. Glavnica se revalorizira skladno s predpisi za ohranjanje realne vrednosti posojila.
- Posojilo se vrača v mesečnih anuitetah. Odplačilna doba je največ 10 let. Posojiljemalec mora odobreno posojilo obvezno zavarovati.

Stanovanjski sklad Republike Slovenije

Sodelovanje občin

IV. MERILA ZA OBLIKOVANJE PREDNOSTNEGA VRSTNEGA REDA ZA DODELITEV POSOJIL

Višina odobrenega posojila posameznemu prosilcu je ob upoštevanju višine razpisanih sredstev in števila vseh prosilcev odvisna od:

- * primernosti stanovanjske površine stanovanja, v katerem biva prosilec,
- socialnega, demografskega in zdravstvenega položaja prosilca in njegove družine,
- * premoženjskega stanja prosilca in njegove družine.

Ob upoštevanju omenjenih meril imajo naslednje kategorije prosilcev prednost oziroma jim bo dodeljeno večje posojilo:

- družine z več otroki.
- invalidi in družine z invalidnim članom oziroma otrokom, motenim v telesnem in duševnem razvoju ali trajno nesposobnim za delo,
- prosilci z daljšo delovno dobo,
- prosilci, ki ne živijo na naslovu stalnega bivališča in imajo stanovanje, najeto od fizične osebe,
- prosilci, ki kupujejo staro stanovanje ali stanovanjsko hišo od prodajalca, ki si je v letu 1994 ali 1995 kupil drugo novozgrajeno stanovanje ali gradi stanovanjsko hišo na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega po 1. januarju 1990,
- prosilci, ki rekonstruirajo stanovanjsko hišo, ki se nahaja na območju, ki je z republiškim ali občinskim aktom razglašeno za kulturni ali zgodovinski spomenik,
- mlade družine ali mladi med tistimi prosilci, ki rekonstruirajo stanovanje ali stanovanjsko hišo.

Za družine z večjim številom otrok se šteje družina, v kateri so najmanj trije otroci.

Za invalidnost prosilca ali ožjega člana njegove družine se upošteva invalidnost s 100-odstotno telesno okvaro, ugotovljena s sklepom ali odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Za invalidnost se šteje tudi motnja v duševnem in telesnem razvoju ali trajna nesposobnost za delo.

Za daljšo delovno dobo se šteje najmanj tretjina delovne dobe.

V. NATEČAJNI POSTOPEK

Državljeni, ki želijo pridobiti posojilo po razpisanih pogojih, lahko oddajo svoje vloge **OD 6. MAJA DO NAJKASNEJE 12. MAJA 1996 SAMO S PRIPOROČENO POŠILJKO NA NASLOV: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, POLJANSKA CESTA 31, 1000 LJUBLJANA.**

Vloge oddajo prosilci na posebnem obrazcu Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, ki ga bodo lahko kupili od **15. aprila 1996 na pooblaščenih enotah Pošte Slovenije.**

Vse v vlogi zahtevane priloge morajo biti ob vložitvi vloge predložene v izvorniku na vpogled in v dvojniki, ki jih Stanovanjski sklad Republike Slovenije zadrži in po izteku razpisnega roka ne vrača.

Navedbe v vlogi prosilca bo preverjala služba Stanovanjskega sklada Republike Slovenije pri pristojnih organih in z ogledi. Sklepe o odobritvi posojil bo sprejel odbor za porabo sredstev najkasneje v 30. dneh po koncu roka za vložitev vlog.

Vsak prosilec bo o rešitvi svoje vloge obveščen v 3 dneh po sprejemu sklepa o odobritvi posojila po pošti s povratnico. Črpanje odobrenega posojila bo odvisno od razvrstitve v prednostni razred.

Če prosilec v 45. dneh od konca razpisnega roka za vložitev vlog kljub dvema poskusoma vročitve sklepa o rešitvi vloge ne sprejme, se smatra, da je od vloge odstopil.

V primeru velikega števila vlog se po sklepu upravnega odbora roki za odločanje in obveščanje prosilcev lahko podaljšajo. Vse informacije lahko dobite osebno na sedežu Stanovanjskega sklada Republike Slovenije v Ljubljani na Poljanski 31 ali na telefonskih številkah (061) 171 05 00, 171 05 16 ali 171 05 17.

Sodelovanje občin pri skupnih projektih

Župani vseh štirih občin z območja nekdanje Občine Domžale so novinarjem na tiskovni konferenci predstavili rezultat sodelovanja vseh štirih občin na področju odlaganja komunalnih odpadkov ter prizadevanj za večjo prometno varnost na lokalnih cestah.

Podpis POGODBE ZA IZDELAVO STROKOVNIH PODLAG, TEHNIČNE DOKUMENTACIJE IN STORITVE V ZVEZI S SANACIJO ODLAGALIŠČA V DOBU, ki ga uporabljajo vse štiri občine, je omogočil, da bo Inštitut za ekološki inženiring d.o.o. Maribor izdelal strokovne podlage, tehnično dokumentacijo in opravil storitve v zvezi s sanacijo odlagališča Dob na območju, ki je določeno s prostorskim planom in sicer: Idejni projekt, kot podlaga za izdelavo lokacijske dokumentacije vključno z geodetskim posnetkom, poročilom o geohidroloških in geomehanskih raziskavah, načrtu monitoringa ter oceno vpliva na okolje. V okviru tehnične dokumentacije bo pripravljen projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, pridobljena bo lokacijska odločba, gradbeno dovoljenje, izbran pa naj bi bil tudi izvajalec sanacije. Izvajalec bo opravil tudi tehnološki in projektantski nadzor nad izvedbo sanacije do vključno tehničnega pregleda, pri vseh teh dokumentih in opravilih pa se bodo upoštevali vsi veljavni predpisi s področja varstva okolja in prostora.

Pogodba je "težka" 5,32 milijona tolarjev, največji financer pa je s 83 odstotki Občina Domžale, pri določitvi deležev pa se je upoštevalo količine pobranih odpadkov, zato Občina Mengeš prispeva skoraj 14 odstotkov, ostali Občini pa prispevata zelo majhen delež (Moravče 0,6 odstotkov, Lukovica 2,3 odstotka). Odlagališče v Dobu, ki je po mnenju poznavalcev tega področja eno izmed najbolje urejenih, se počasi polni, zato bo potrebno doreči, kako skrbeti zanj po njegovem zaprtju, kar naj bi se zgodilo kar kmalu.

LASERSKI MERILNIK HITROSTI.

Že dlje časa se je na območju nekdanje Občine Domžale ugotavljalo, da je eden izmed vzrokov za številne prometne nesreče prav velika hitrost na lokalnih cestah, kjer

Sodelovanje občin

vozniki ne upoštevajo omejitev (40 oz. 60 km/h), zato so se vse štiri Občine odločile in zbrale denar za nakup laserskega merilnika hitrosti, katerega so vsi štiri župani izročili Policijski postaji Domžale, vse zadeve v zvezi z nakupom pa je opravil župan Občine Mengeš g. Janez Per. Komandir Policijske postaje Janez Gradin je ob izročitvi merilnika tudi povedal, da je bilo na območju, ki ga bo pokrival, v letu 1994 25 smrtnih nesreč, lani le 15, prepričan pa je, da jih bo v prihodnje še manj. Zahvalil se je vsem štirim Občinam in izrazil prepričanje, da bo merilnik zanesljivo prispeval k zmanjšanju nesreč na lokalnih cestah, kjer bodo z njim nadzorovali zlasti ugotovljene črne točke, med katere zanesljivo spada tudi vožnja skozi Mengeš.

Vsem občankam
in občanom
želim

**VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE**

župan Janez Per
z občinsko upravo in
Občinskim svetom
Občine Mengeš*

Kanalizacija na Liparjevi

Nadaljevanje izgradnje kanalizacije na Liparjevi cesti v Mengšu

V letu 1996 nadaljujemo s sanacijo kanalizacije na Liparjevi cesti v Mengšu. Izvajalec del VGP Hidrotehnik bo z deli pričel v času od 18. do 20. marca. Dela bodo trajala predvidoma do 30. 5. 1996. Ob sanaciji kanalizacije bo izvedena tudi zamenjava vodovoda, izgradnja nove Javne razsvetljave in izvedena rekonstrukcija celotnega dela Liparjeve ceste v delu od križišča z Trubarjevo cesto do uvoza k Mrliškim vežicam. V času izvajanja teh del bo motena oskrba z vodo in oviran dostop do stanovanjskih hiš v tem delu Liparjeve ceste.

Prosimo vse občane tega dela Liparjeve ceste, da v času gradnje z razumevanjem upoštevate navodila in opozorila izvajalcev.

Občina Mengeš

Projekt IBM "IGRE BREZ MEJA"

RTV Slovenije se letos skupaj s petimi evropskimi televizijami ponovno vključuje v evrovizijski projekt IGRE BREZ MEJA. Celotno serijo devetih oddaj in finalno oddajo bo posnela RAI na prizorišču v Torinu (Italija). Od 22. maja do 30. junija bo posnetih prvih pet oddaj, od 27. junija do 26. julija še štiri oddaje in od 26. julija do 30. julija snemanje finalne oddaje.

Slovenijo bo v vsaki oddaji zastopal slovenski kraj, ki se bo predstavil s 43-sekundno razglednico (na svoje stroške ga bo posnela TV Slovenija). Ekipo sestavljajo 4 dekleta in 4 fantje, ki bo v okviru posamezne oddaje sodelovala v 6 nacionalnih igrah (izbrane bodo tipične igre držav udeleženk), v 2 ponavljajočih se igrah ter tako imenovani igra "fil ruž".

Razveseljivemu povabilu TV Slovenije za sodelovanje na igrah se je v letošnjem letu odzvala tudi Občina Mengeš. Na prvem sestanku, ki so se ga udeležili vsi predstavniki iz preliminarne prijavljenih krajev iz Slovenije

Projekt IBM

(Koper, Ptuj, Kranjska gora, Velenje, Kranj, Železniki, Radenci, Bohinj, Turjak, Dobropolje, Hodoš - Šalovci) je župan Občine Mengeš Janez Per podpisal prijavno listino. Ekipo Mengša bo torej v okviru IGER BREZ MEJA sodelovala na 5. oddaji v Torinu od 11. junija do 15. junija.

Ker je rok za izbiro, sestavo in pripravo ekipe kratek, objavljamo naslednje povabilo za udeležbo in predstavitev naše mlade Občine doma in v svetu, vse mlade občane Mengša, ki so psihofizično dovolj sposobni za športno dejavnost (plezanje, plavanje, igre z žogo, ipd..)

Povabilo

za prijavo na izbor v tekmovalno ekipo (štiri dekleta, štiri fantje) za sodelovanje na Igrah brez meja v Torinu (11. 6. - 15. 6. 96) pod naslednjimi pogoji:

- starost nad 18 let
- obvladanje športnih veščin (panog)
- zdravstvene in psihofizične sposobnosti
- stalno bivališče v Občini Mengeš
- zaželeno znanje enega tujega jezika

Pisne prijave s točnim naslovom in zahtevanimi podatki pošljite na naslov **Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš**, s pripisom "za Igre brez meja", najkasneje do **2. aprila 1996**. Izbor kandidatov bo opravljen po predhodnem testiranju psihofizičnih sposobnosti.

Občina Mengeš
župan Janez Per

**Inštruiram
Matematiko, fiziko
in kemijo za
osnovne in
srednje šole
Tel.: 739-412**

Sestanek predsednikov Občinskih odborov SDSS iz kamniškobistriškega področja.

Sodelovanje v volilnem letu in pri projektu za poštene volitve

Predsedniki Občinskih odborov iz Občin Domžale, Kamnik, Lukovica in Mengeš smo se sestali zaradi sodelovanja v volilnem letu, predvsem pa zaradi pobude Socialdemokratske stranke Slovenije o uvedbi večinskega volilnega sistema, ki ga imenujemo tudi projekt za poštene volitve.

SDSS je vložila pobudo za razpis referenduma na katerem bi odločali o večinskem volilnem sistemu. Dosedanje izkušnje so pokazale, da stranke, še manj pa sedanji poslanci niso pripravljeni podpreti sprememb volilne zakonodaje, ki bi bolje uveljavljala ustavna načela, odgovornost poslancev do svojih volivk in volivcev in ne le do političnih strank. Prihaja do proceduralnih zavlačevanj, izmišljanj strahov o nevarni delitvi Slovenije, nezrelosti volivcev in države, ki je še v prehodu in podobno. Predlagani zakon, ki uvaja večinski volilni sistem, bi zagotovil enakomerno zastopanost vseh delov Slovenije v parlamentu, jasno izbiro posameznika, možnost odpoklica poslanca s ponovitvijo volitev in zastopanost Slovencev po svetu z dvema mandatoma. Tako je tudi mnenje velike večine državljanov po ugotovitvah javnomnenjskih anket. Podatki o tem, da živi več kot desetina Slovencev izven države, opravičujejo dva mnadata za njihova predstavnika, podobno kot jih imata italijanska in madžarska manjšina v Sloveniji. Predlagani večinski volilni sistem je glede volitev po posameznih volilnih enotah enak volitvam županov. Zahteva jasne in obvezujoče predvolilne povezave strank. Ne bo več povolilnih prevar ali sprememb strank in poslancev. Posledice le-teh bodo ali ponovno preverjanje podpore oz. odpoklic ali pa zanesljiva neizvolitev na naslednjih volitvah točno določenega posameznika. Malo je verjetno, da je lahko nekdo, ki ne bo izpolnil obljub, ponovno izvoljen kljub še tako močni strankarski podpori.

Jasne predvolilne koalicije, jasno opredeljevanje za posameznike vodi v jasno razmejen parlament, ki vodi v STABILNO Vlado, njeno DOLGOROČNO politiko in tudi močno in TRDNO opozicijo, ki izvaja nenehen nadzor. Zaradi enakomerne zastopanosti vodi večinski sistem tudi v decentralizacijo oblasti.

Predsedniki Občinskih odborov smo se dogovorili, da bomo s pomočjo sosvetov upravnih enot preko katerih lahko vplivamo na delo upravnih enot v Domžalah in Kamniku, naredili vse potrebno, da bo zbiranje podpisov na matičnih oddelkih upravnih enot potekalo brez problemov in zastojev.

Menimo, da bomo v roku zbrali 40.000 izjav podpore volivk in volivcev, ki bodo morali pred uradnikom na sedežu upravne enote podpisati izjavo, dobili pečat in izjavo oddali predstavniku SDSS. Nezadovoljstvo s sedanjim volilnim sistemom in stanjem demokracije in pravne države, večinsko mnenje ljudi in tudi naši člani nam zagotavljajo uspešno zbiranje izjav podpore in izid referenduma v prid uveljavitve zakona o večinskih volitvah.

Občinski odbori kamniškobistriškega področja nameravamo sodelovati pri vseh teh aktivnostih tako, da zmanjšamo stroške in si porazdelimo delo. Povabili bomo tudi predstavnike iz Moravč, Litije in Vodice. Posebna tematika pa bo medsebojno sodelovanje Občin na tem območju. Pri tem imamo pomemben vpliv in odgovornost glede na to, da so naši člani predsedniki Svetov občin v Domžalah, Kamniku in Mengešu.

Tomaž Štebe

Občinski svet Občine Mengeš

na podlagi Odredbe o postopku izvajanja javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Uradni list RS, št. 28/93 in 19/94) in določil Statuta Občine Mengeš (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 1/95) objavljam

JAVNI RAZPIS

za izbor najprimernejšega ponudnika za opravljanje tehničnih in organizacijskih opravil v zvezi z izdajanjem javnega glasila Mengšan.

1. Naročnik: Občinski svet Občine Mengeš
2. Predmet razpisa: tehnično urejanje (vnos, računalniški prelom, priprava za tisk) in tiskanje (tisk, vezava).
3. Orientacijski podatki: format glasila A4, ECO papir, oca. 40 - 60 strani, dvobarvni tisk, tekstualni in slikovni material, naklada 2600 izvodov, mesečna izdaja.
4. Ponudba mora vsebovati naslov in naziv dejavnosti podjetja oziroma podjetnika posameznika, njegove dosedanje reference, predlog cene za izvod glasila.
5. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika so:
  - reference
  - cena in plačilni pogoji
  - popolnost ponudbe
  - zagotavljanje pravočasnega izida glasila
  - bližina (sedež podjetja v Mengešu ali bližnji okolici)
  - druge ugodnosti, ki jih nudi ponudnik.
6. Ponudbe morajo prispeti na naslov: **Občinski svet Občine Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, najkasneje do 15. aprila.** Ponudba z dokumentacijo mora biti v slovenskem jeziku ter opremljena v zapečateni ovojnici z napisom: **"Ne odpiraj - ponudba za razpis Mengšan"**. Na ovojnici naj bo točen naslov ponudnika.
7. Javno odpiranje bo v roku 5 dni po zaključku zbiranja.
8. Nepravočasno prispelih in pomanjkljivih ponudb komisija ne bo obravnavala.
9. O izbiri bodo ponudniki obveščeni v roku 15 dni od odpiranja ponudb.

Mengeš, 26. 3. 1996
Predsednik
Alojzij Janežič

Življenje s. Vendeline

Zvesta poslanstvu redu šolskih sester je sestra Vendelina vse življenje posvetila vzgoji mladih rodov v kuharskih spretnostih in umnem gospodinjstvu.

Rodila se je kot Marija Ilc v Ribnici na Dolenjskem in tam je tudi obiskovala ljudsko in meščansko šolo. Šolanje je nato nadaljevala na učiteljsko gospodinjski šoli dr. Janeza Evangelista Kreka, zatem pa je 2 leti prakticirala na kmetijsko gospodinjski šoli v Mariboru. Že tu je vodila večerne tečaje za strežbo.

To so bili prvi koraki na bogati vzgojiteljski življenjski poti. Sestra Vendelina najprej 4 leta poučuje kuhanje na učiteljsko gospodinjski šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem. Zatem se za 12 let preseli v Repnjo, kjer že začne organizirati kuharske tečaje za dekleta, za domači naraščaj in župnijske kuharice. To delo nadaljuje tudi zdaj, ko živi na Brezjah in še vedno organizira popoldanske kuharske tečaje, ki jih obiskujejo žene in dekleta iz vse Slovenije.

Sestra Vendelina pa ni le vzgajala mladih srodov, ampak se je tudi sama nenehno izpopolnjevala. Vedno je spremljala delo kuharic na raznih podružnicah in si zapisovale dobre recepte. Bogato znanje, ki si ga je pridobila, je nesebično prenašala na svoje tečajnice, prepričana, da primerna prehrana in dobro gospodinjstvo prispevata k miru in zadovoljstvu v družini.

Leta 1978 je za Cankarjevo založbo prvič in nato leta 1991 še drugič posodobila Slovensko kuharico sestre Felicite Kalinšek in tako prenesla del svojega znanja tudi na širši krog bralstva.

V pričujoči knjigi pa je sestra Vendelina zbrala najboljše recepte iz lastne življenjske zakladnice. Razvrstila jih je v več kot 300 jedilnikov, od najbolj bogatih za slavnostne priložnosti do najbolj skromnih za vsak dan. Tako boste v knjigi našli močnik in kašo ter druge, po krivici skoraj pozabljene preproste domače jedi, a tudi mojstrovine visoke kuhinje, ki pa jih zna sestra Vendelina predstaviti tako jasno in preprosto, da se jih boste lotili brez obotavljanja.

Sestra Vendelina namreč ni le kuharica, je tudi učiteljica. Njena knjiga združuje tradicijo in izkušnje.

S. Vendelina Ilc

Hvala Bogu, da vsaj enkrat v letu posvečamo večjo pozornost našim materam in to na sam praznik Marijinega oznanjevanja. Bog nam je dal Marijo za vzor in zgled. Praznik Gospodovega oznanjevanja je bil za Marijo nekaj posebnega. Prikazal se ji je angel z božjim sporočilom in Marija je to sporočilo sprejela. Zaradi njenega "da" je v njej takoj vzcvetelo nekaj novega, pod njenim srcem je začel živeti Jezus kot človek. Če se vživljamo v ta čudež in razmišljamo evangelije, vemo, da Jezus biva v vsaki čisti duši, v dobrem človeku. Marija nam je za vzor v vseh obdobjih življenja. Njeno 7 krat prebodeno srce je vzdržalo z božjo pomočjo.

Naše krščanske matere, mirno lahko rečemo, da so večkrat podobne Mariji v težavah in tudi po dobroti in veselju, če znajo živeti z Bogom, in sprejemati bližnjega. Vemo, matere, da vaša ljubezen ne pozna meje.

Papež Pij 10 je zaklical: Dajte mi dobrih mater in prenovil bom svet!

Papež je dobro vedel, da je naša bodočnost v rokah dobrih mater. Saj materam je dana večja mehkoča in prizadevnost, da pozablja sama sebe. S svojo požrtvovalnostjo priteguje in otroke vzgaja z zgledom.

Krščanska mati ne ceni samo materinstvo, ampak otroka spoštuje in z življenjem podarja otroku tudi večnost.

Hišica očetova je bila simbol trdnosti, varnosti in povezanosti. Družino je vezala poleg skupnih obedov tudi skupna molitev.

In danes? Za molitev in premišljevanje ni časa. Veliko hlastanje za zunanji dobrinami, več imam, še po večjem hrepenim. Skrb in nemir se v srcu množita. Delo doma, služba, šola, učenje, televizija, pevske vaje, nastopi, seje, sestanki, kulturne in zabavne prireditve, šport, obiski, družina, prijatelji, vse zahteva

svoj čas. Vse terja nekaj od nas, vedno se nekaj bojimo, da ne bomo zamudili prilike.

In kakšen je sad te zaposlitve?

Živim tako, kakor drugi hočejo. Ne živim več sebe, temveč okolica in ljudje, ki se jim prepuščam, živijo mene. Sami nimamo moči, da bi živeli sebi svobodno življenje.

Ali mora tako biti? Se res ne da nič spremeniti? Bo šlo, dokler ne bo nekega dne pošteno zaropotalo. Že mnoge je spametovala huda bolečina, resna bolezen, a za mnoge je bilo tudi to prepozno.

Brala sem, da je Marija Bernardova, mati 10 otrok in 16 vnukov, sedaj poslanka v češkem parlamentu, s svojim možem že pod železno zaveso zbiral dekleta, žene in može v svoji lastni hiši in jih navduševala za zdrave krščanske družine, ker le te so naša bodočnost, če hočemo ohranjati našo državo. Da bodo zmogli krščansko in pošteno živeti, je potrebna božja pomoč.

Po skupinah so se zbirali k molitvi. Sam sedanjí predsednik se jim je pridružil. V kolikor se niso čutili varne v hiši, so šli v naravo, so molili in drug drugega navduševali za pošteno življenje. Sedaj kot poslanka išče povezavo z družinami v Avstriji. Njeno geslo je: Živimo evangelij!

Kaj naj storimo, da bi oživele dobre, krščanske družine? Napoleon je rekel, da je treba začeti z rojstvom mater. Vzgojiti otroke po evangeliju odnosno Sveto pismo je bilo napisano pred 2000 leti in tudi prav za današnji čas nam pove, kako naj živimo. Ko molimo, v molitvi srečujemo Boga. Bog je ljubezen, z drugo besedo povedano Dobrota. Tako se navzamemo božje dobrote, ki jo z božjo pomočjo podarjamo tudi drugim.

Sveto pismo nas navaja k obvladovanju samega sebe. Dekle, ki hoče dozoreti za poslanstvo materinstva varuje svojo ljubezen: zna čakati, da dozori, zna zbirati, da obogati, zna obvladovati svoja poželjenja, da ostane svobodna. Enkrat bo kelih novega življenja. Razmišlja, da bo oblikovalka družinskega življenja, da bo zmožna podpirati 3 vogle v hiši, da bo v naše družine pričarala toploto in srčno dobroto, da bo vzgajala v pravi samozavesti, iskrenosti, veselju, odpuščanju, da bo povezovala ne samo družino, ampak tudi sorodnike, sosede in cerkvena občestva. V zakonu je potrebno, da je skrbna gospodinja, žena in mati.

S. Vendelina Ilc

5 leten otrok pravi: naša mama zna vse. Kuha, šiva, pospravlja, pere, hodi v službo. Vsa ta opravila bi bila za družino mrtva, če jih ne bi delala z ljubeznijo. Ljubezen ji narekuje, da je v hiši red, snaga, medsebojno razumevanje. Modri vzgojitelji priporočajo naj se dekleta oborožijo prvič: s potrpljenjem, drugič s potrpljenjem in tretjič s potrpljenjem. Potrpežljivo dekle ostane mirno tudi takrat, ko ne gre vse po njeni volji. Potrpežljivost predre železna vrata. Za plačilo se naseli v njeni duši mir in veselje.

Poleg modrega vodenja gospodinjstva mora žena ohranjati veliko mero duhovitosti, sicer se ji zgodi kot ženi, ki je povedala svojo izpoved: po dvajsetih letih zakona sem zgubila moža in otroke. Prva leta v zakonu sem hodila z možem na sprehod, v kino, delila si delo v hiši. Po rojstvu prvega otroka sem rajši ostajala doma in po vsakem otroku se je stopnjevalo. Otroci so šli rajši tja, kjer je bilo lažje. Namesto, da bi v družinski delokrog pritegnila moža in otroke, sem rajši sama delala. Spoznala sem, da je treba ljubezen negovati in za to je potrebna zrelost.

Biti mati je najlepša, a najtežja naloga vsake žene. Kaj rado se zgodi, da otroci vzgajajo starše, namesto da bi starši vzgajali otroke. Že prva nedoslednost je usodna in zraste otrokov vpliv. Kar se reče otroku, je treba dosledno speljati.

Mati je tudi varuhinja zdravja v družini. Od pravilne prehrane je odvisen pravilen razvoj otrok, dobro počutje in zdravje odraslih. Če opazimo pri družinskih članih ali če smo same preutrujene, razdražljive, zadirčne, se najprej vprašajmo, če smo spale, smo imele razvedrilo in kaj smo jedle. S hrano se da marsikaj popraviti in po primerni hrani

postanemo bolj razpoloženi. Izredno važno je, da hrano uživamo v miru, dobro prežvečimo, brez hlastanja in da imamo občutek, da je skuhana z ljubeznijo. Bolje se izrabi krompir v miru pojedan, kot ocvrti piščanci zaužiti v prepiru. Količno količino hrane naj dnevno pojemo? V Ameriki npr. že določajo z računalniki koliko in kakšno hrano naj potrebuje posameznik. Pa človek ni računalnik. Razumevajmo tiste, za katere kuhamo. Danes imamo veliko teorij, kako naj kuhamo. Način kuhanja menjavajo kot modo pri obleki.

Poglejmo najprej, kako so kuhali naši predniki? Imeli so dobro pretehtano hrano, četudi niso poznali hranihih snovi. Sladkor je bil redkokdaj na mizi, bela moka nepoznana, niso poznali zmrznjenega mesa, ne sadja in zelenjave in ne razkuženih živil. Živila so prihajala s polja hitreje na mizo in celotna hrana je bila manj kalorična. Meso je bilo redkokdaj na mizi, razen ob kolinah in morda še ob nedeljah in praznikih.

Slovenci so znali dobro in zdravo kuhati. Zapiski naših mater so se večji del izgubili. Kako naj se kuha je šlo po izročilu iz roda v rod. Poznane so naše narodne jedi: mesne juhe z rezanci, ribano kašo, krpicami, obarne juhe in obare, jajčne jedi v vseh oblikah (šnite), enolončnice s kislim zeljem, repo, fižolom, šare, kaša mlečna, pečena, z gobami, zeljem, žganci, polenta, usukanci, močniki, žlinkrofi kuhani, ocvrti, cmoki, zlivanke, štruklji kuhani in pečeni, potice, gibanice, kompoti iz suhega sadja, jabolka, med. Pred drugo vojno je bil poudarek o zelenjavni prehrani, kuhani, dušeni in sirovi. Po vojni pa mesna jedila in sedaj poudarjajo žitarice.

Kaj je za nas važno? Jejmo mešano hrano.

Mengeška marelja

12. POD MENGEŠKO MARELO

Veliko veselje obiskovalcev in zadovoljstvo nastopajočih se je na mengeškem odru odvtela ta tradicionalna prireditev, katere nosilec in organizator je Mengeška godba.

Kolesje organizacije je resda že utečeno, toda dela je še vedno ogromno. Ekipa: Pišek Slavko ml., Peter Krušnik, Tone Benda, Gostinstvo Per, Zorka Požar z možem, Ana Skok in Marjan, mengeških gasilcev je, poleg godbenikov samih, že utečena. Tudi odlična mojstra iz cvetličarne Gardenija iz Ljubljane sta del te ekipe.

Brez pokroviteljev in sponzorjev te prireditve verjetno že ne bi bilo. Ob velikem številu nastopajočih in ostalih stroških je dvorana premajhna. Lahko bi imeli predstave zvečer, dan prej, toda stroški so preveliki. Pač moramo obiskovalcem ponuditi najboljše, kot so ste vajeni že vsa leta. In tako bo tudi ostalo. Vsi, ki smo zbrani "Pod marelo", smo kot prava družina. Od ansamblov "domačinov", godbenikov, scenskih delavcev, gasilcev... Tudi gosti se hitro vživijo oz. potrjujejo to, kar se govori o tej prireditvi med "muskontarji". Nekateri "radijci", ki tokrat prireditve sicer niso snemali, so prišli v pooderje. Če smo bili zraven enajstkrat bomo pa še tokrat. Smo pač del prireditve oz. vsega kar sodi zraven, so povedali. Nasploh pa je bila letošnja Marelja med boljšimi. Piko na i je dala tokrat večerna predstava (nekajkrat je bila to popoldanska). Lahko rečem, da je bila tokrat v enakovredni, če ne vodilni vlogi tudi sama godba. V vseh teh letih se ni naredilo to, da bi godba skladbe ponavljala. Glavna nit pa so seveda naši "mengeški" ansambli. Lepo je spremljati skozi ta leta razvoj posameznih ansamblov. Vsem pomeni sodelovanje na tej prireditvi "nekaj več". Skrbno izberejo in izvedejo skladbe in sam nastop na odru. Dobro namreč poznajo zahtevno mengeško publiko, ki pa zna tudi lepo nagraditi dobro in všečno igranje. Če se je v preteklosti veliko gradilo na gostih, je sedaj to enakovredno, če se tehničar že ne nagiba na "mengeško" stran. No ... z letošnjim gostom smo resnično zadeli v polno. Alfi Nipič s svojimi muzikanti je, zlasti na večerni predstavi, z nekaj podaljškimi spravil dvorano na noge. Tako je, ko poslušalci začutijo tisto pravo. Z izbranimi povezavami in izbiro skladb je "zapel na pravo struno".

AVTOOPTIKA, VULKANIZERSTVO

- elektronska meritev in nastavitve podvozja
  - montaža, centriranje ter popravila in prodaja avtoplaščev
- Sava Exact, Semperit, FULDA in obnovljeni plašči Bandag**

Jože Skok Veselovo nabrežje 16, Mengeš
tel./fax: 737-300

12. pod mengeško marelo

Tujci sicer korektno opravijo svoje delo, toda... Morda se ne zavedajo, da nastopajo v EGS, ali pa smo mi prezahtevni!? Za 13. Marelo pripravljamo na tem področju res presenečenje.

Humor? Mnogi povedo: Če je humor odličen, tudi ostalo ni problem! Člani skupine Modra kronika so v svoje domislice odlično vpletli zanimivosti iz mengeškega življenja. Po odzivu obiskovalcev so zadeli v polno.

Tu je, pa tudi sicer z izbrano vezno besedo, veliko delo opravil domačin prof. Ivan Sivec. Zelo dobro sva sodelovala ob pripravi prireditve. Prof. Sivec tudi sicer vodi vso prireditev za odrom. Na odru pa je tudi tokrat Janez Dolinar dokazal, da je pravi profesionalc.

Prireditve pod mengeško marelo je ena redkih, če ne kar edina, narodnozabavnega žanra, ki striktno vztraja na tej poti. Povsod vključujejo zabavne skupine in pevce, češ da so "narodnjaki" pusti ter da imajo premalo življenja na odru. Mi dokazujemo nasprotno in vztrajamo. Tudi "v živo" se bo igralo neoziraje se na razna snemanja.

Organizatorji pripravljamo "Marelo" za poslušalce v dvorani in ne izključno za medije. Radio Slovenija, ki je bil do sedaj vedno super korekten, je tokrat zahteval velik znesek, da posname prireditev. Morda drugič. Tokrat smo pritegnili k sodelovanju novo televizijo TV3, ki bo popoldansko predstavo predvajala v svojem programu.

Ob prireditvi nas boli dejstvo, da dvorano plačamo ekonomsko in nam ne priznajo, da smo mengeško društvo (z najemjemalcem dvorane odlično sodelujemo, da ne bo pomote). Morda je problem, da nas podpira veliko sponzorjev. Ostanek sredstev gre izključno za financiranje redne dejavnosti. Če pa kaj ostane pa za investicije. Brez podpore obiskovalcev "Marele" in naših sponzorjev ne bi v zadnjih letih nabavili novih oblek, zimskih plaščev in narodnih noš ter knjižic in map. Da v preteklih letih ne govorimo o opremljanju novih godbenih prostorov. Godba je pač draga zadeva... Zato še enkrat iskrena HVALA vsem, ki nas tako ali drugače podpirate. Nasvidenje v februarju 97 na 13. prireditvi Pod mengeško marelo!

Lado Kosec

Prireditve so omogočili:

Občina Mengeš
Melodija, Mengeš - generalni pokrovitelj

Brigita, market,
Zavese, Sršen,
Filc, Mengeš,
SKB, d.d., poslovna enota Domžale-Kamnik,
Cvetličarna Gardenia, Ljubljana,

Pivovarna Union,
Gostinstvo Per,
Zupan harmonika,
Stenske ure Martin Ogrinc,
Glaso, Mengeš,
Semesadike, Mengeš,
Zavarovalnica Triglav,
Napredek, Domžale,
Avtoprevoznik Perič, Medvode,
Zavese Tabernik, Mengeš,
GraIma, Ljubljana,
Edek, Ljubljana,
Zora, Domžale,
Trak, Mengeš,
Emona Merkur - trgovina na drobno, Ljubljana,

Pečarstvo Košak, Mengeš,
Izdelava cokol Jančigaj Anton, Mengeš,
Slikopleskarstvo Jaklič Sandi, Mengeš,
Timola, Mengeš,
Oranžerija, Mengeš,
Fantic, Domžale,
Kava bar Lili,
Kalcer, Trzin,
Avtoservis Car, Mengeš,
Tesarstvo, krovstvo in žagarstvo Janez Kranjec, Bukovica, Vodice,
Madr, Mengeš,
Salon klavirjev Benton, Mengeš,
ŠIK šiviljstvo Irena Keš, Rodica,
HA-NI, Mengeš,
Akrol žaluzije, rolete, Mengeš,
Restavracija Vincent, Mengeš,

Pačarstvo Hrvat Marko, Trzin,
Gorenjski glas,
Bohinj bar, Mengeš,
Ofset tisk Verčnik, Domžale,

Mizarstvo Gregorec, Mengeš,
Kompore zaščita steklenih površin, Mengeš,
Roletarstvo Kosec, Mengeš,
Umetniška izdelava strunskih glasbil, Mengeš,
Tesarstvo in žagarstvo Kosec Peter, Mengeš,
Avtoservis Gregorc, Mengeš,
Avto-taxi Slapar, Mengeš,
Mižek, Mengeš,
Grasko projektiranje, Mengeš,
Gradbena mehanizacija Jagodic, Vodice,
Ključavničarstvo, Radovljica,
Globus tours, Mengeš,
Mirbis Rogovič, Mengeš,
Palmers, Mengeš,
Zlatarna Kosec, Mengeš,
Elektrotehnika Tomaž Burger, Loka pri Mengšu,
Strunca, Mengeš,
Jaka, Zbilje,
Avtoprevoznik Mrvar Franc, Ljubljana,
Vodovodne instalacije Jančar Franc, Ljubljana,
Bife Juhant, Loka pri Mengšu,
Trgoavto Burnik, Mengeš,
Market Grimy, Mengeš,
Volanservis, Mengeš,
Sroli, Mengeš,
Podgoršek harmonika, Mengeš,
Elektromehanika Verbič Peter st., Jarše,
Mizarstvo Ipavec, Mengeš,
Hram Rožice, Mengeš,
Kava bar Piccolo, Mengeš,
Armstrong Kobilšek, Mengeš,
Mizarstvo Urbanija Marko, Loka pri Mengšu,
Sadni vrt Ravnikar, Mengeš,
Ključavničarstvo Vahtar, Mengeš,
Kovaštvo Mušič Andrej, Loka pri Mengšu,
Svečarstvo Pirc, Mengeš,
Gostilna Pirc, Rova

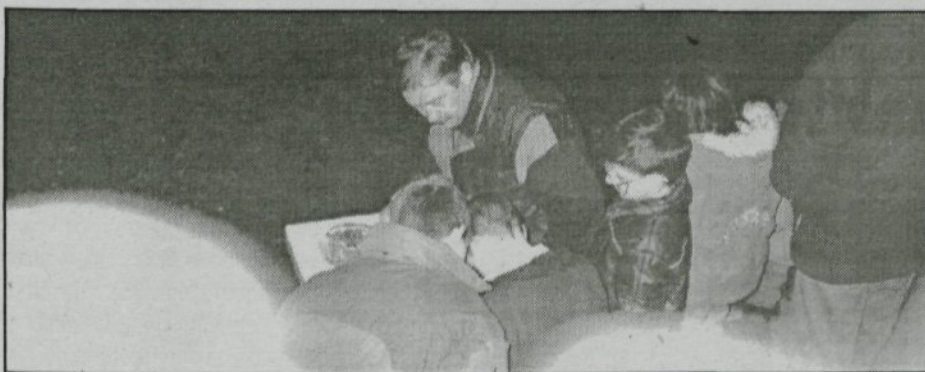
Mengeška godba s solisti.

ŽIVLJENJE V LOKI

Večer plavajočih lučk v Loki

V marcu si zima in pomlad podajata roki. Poslavljajo se mrzli in dolgi zimski večeri ter sivi in pusti dnevi, prihajajo pa toplejši in prijaznejši, polni ptičjega petja in prebujanja narave.

Staro ljudsko izročilo nam pove, da so v tem mesecu - dan pred praznikom sv. Gregorja - rokodelci, predvsem na Gorenjskem, zanesli umetno luč v vodo, ker je niso več potrebovali, saj je prišla s pomladjo naravna svetloba. Naši predniki so to navado najverjetneje prinesli v Loko iz Tržiča.

Otroška maškarada

Otroška maškarada, katero je pripravilo KD Antona Lobode na pustno nedeljo v Loki, je uspela. To lahko zatrdimo, saj se je našega "pustnega kamevala" udeležilo lepo število malih lepotcev, našemljenih v razne živali, klovne, elegantne gospe, dimnikarje, kavboje in indijance, neužitne mušnice itd. - kdo bi vse videl in vedel, v kaj so bili oblečeni mladi. Petčlanska komisija, naključno izbrana med gledalci, je imela težko nalogo pri presoji, katere maškare so najboljše. Ocenjevanje vsake med njimi (imele so svojo številko) od 1 do 5 je na koncu prineslo naslednji vrstni red: Zmago

in zato pikado kot prvo nagrado je odnesel kavboj Rok, drugo mesto in badminton je pripadlo mali dimnikarici Tjaši, tretje mesto in bob za sankanje na snegu pa Evi, ki je predstavljala klovna. Tudi četrto in petouvrščeni mašakrici sta dobili čokolado za nagrado, vse druge maske in gledalci pa pustne krofe. Za dobro voljo na prireditvi so poskrbeli voditeljica Tanja, harmonikar Klemen in glasba ansambla Stopar. Za nagrade so tokrat prispevali sponzorji: trgovina FANATIC d.o.o., AVTOVLEKA Marjan Urankar in frizerstvo META.

Jože Brojan

PRI SOSEDIH

Kolesar

Nov podvig moravškega kolesarja Avstralija 96

Že pred leti sem se odločil, da bom kolesaril po vseh celinah. Potem ko sem prekolesaril večji del Evrope ter Severno Afriko, je letos prišla na vrsto najmanjša in najbolj oddaljena celina Avstralija. Po dolgih kondicijskih in organizacijskih pripravah je prišel čas odhoda. Konec meseca januarja sem z letališča v Trstu poletel proti Avstraliji. Vmes smo pristali še v Milanu, Rimu, Abu Dhabiju, Singapurju, Dem Pasarju in na koncu v Sydneyju. Sama vožnja je trajala 22 ur s postanki pa 40 ur. Čas sem si krajšal z poslušanjem radija in gledanjem televizije. Po opravljenih formalnostih na letališču sem se peš odpravil do najbližnjega avto kampa, kjer sem si pripravil kolo in vse potrebno za na pot. Na kolo sem si pritrtil potovalke z oblačili, šotor, spalno vrečo.... Še isti dan sem si šel ogledati nekatere značilnosti Sydneyja kot sta naprimer Sydneyjski most in Opera. Naslednji dan pa sem že začel s kolesarjenjem po deželi. Odločil sem se za kolesarjenje ob obali. Prvih nekaj dni je bila cesta zelo razgibana s številnimi vzponi in spusti. Ob sami cesti so bile številne opozorilne table naj vozniki vozijo previdno zaradi številnih kengurjev, ki prečkajo cesto. Kljub temu pa sem vsak dan ob cesti videl veliko povoženih kengurjev. Ob poti je bilo veliko avtokampov, v katerih sem prenočeval. Nekajkrat sem prespal tudi na prostem. V samih kampih sem srečal veliko prijaznih ljudi, ki so me povabili na kavo, čaj ali večerjo. Spraševali so me od kod prihajam in kam sem namenjen. Opazil sem, da veliko ljudi sploh ne ve kje je Slovenija. Mislijo, da smo nekdanja ruska republika ali pa nas zamenjajo za Slovake. Tudi na zemljevidih letalskih prevoznikov Slovenije ni opaziti. Na ozemlju nekdanje Jugoslavije je označena le ZRJ in Hrvaška. Slovenijo so priključili kar Hrvaški.

V tem predelu Avstralije je veliko gozdov in travnatih površin z namakalnimi sistemi, tako da je kljub vročini veliko zelenja. Zadnji del poti proti Melbournu pa je bil ravninski. Obala je bila zelo lepa, polna zalivov in majhnih turističnih krajev. Po ogledu Melbournu sem pot nadaljeval proti Adelaidi. Spet sem kolesaril ob obali po cesti z imenom Great Ocean

Nov podvig moravškega kolesarja

Road. Cesta ima tako ime zaradi prečudovite obale, ki jo je narava oblikovala v dolgih tisočletjih. Tako so nastale različne kamnite skulpture. Iz morja se dviga skupina dvanajstih stebrov imenovanih Dvanajst apostolov. Znamenit je tudi naravni most imenovan London Bridge. Na najlepšem delu poti pa nisem imel sreče z vremenom, saj je štiri dni deževalo. Pihal je tudi močan nasprotni veter, tako da sem tiste dni naredil manj kilometrov kot sem načrtoval. Nato se je vreme izboljšalo in postalo je zelo vroče. V nekaj dneh sem prikolesaril do Adelaide. Tam sem se oglasil pri naših rojakih, ki imajo v tem mestu tudi svojo cerkev. Prespal sem v župnišču in si popravil kolo, ki je bilo zaradi pretežke prtljage v slabem stanju. Naslednji dan sem odšel na izlet z avtobusom v 1500 km oddaljeno Yularo. Ustavili smo se tudi v Cooper Pedy, kjer smo si ogledali največje rudnike opalov na svetu ter samo mesto, ki je znano po tem, da je veliko stavb pod zemljo zaradi velike vročine podnevi. Ta dan je bila v puščavi temperatura 60 stopinj celzija.

V Yulari smo si ogledali znameniti Ayers Rock, največji monolit na svetu in Olgas (manjša skupina monolitov): Naslednji dan smo se vrnili v Adelaide. Patru Janezu sem se zahvalil za gostoljubje in naredil po avstralskem podeželju še zadnjih 500 kilometrov. Potem sem se vrnil z avtobusom v Melbourne, kjer sta me gostoljubno sprejela pater Basiliij in pater Tone, župnika v slovenski cerkvi v Melbournu. Tu sem spoznal še veliko slovenskih izseljencev, ki so mi razkazali mesto in slovenske klube. Z avtobusom sem se odpeljal v Sydney, kjer sem počakal na letalo za domov. Na sami poti sem prekolesaril 2500 km v 14 dneh, v enem dnevu pa sem naredil največ 250 km.

Rad bi se zahvalil slovenskim izseljencem, ki so mi bili med mojim kolesarjenjem po Avstraliji v veliko pomoč. Zahvaljujem pa se tudi vsem sponzorjem, ki so mi omogočili to potovanje, med njimi tudi sponzorji iz Mengša: Kovinopasarstvo Dolinšek, Tehmax, Občina Mengeš, Sadni vrt Ravnikar, Brigita market Mengeš in Fit-top.

Bojan Kos

Pod njegovimi prsti nastajajo košare (prucke)

Kostrevnica

Bralcem priljubljenega glasila "Mengšan" predstavimo še nepoznanega izdelovalca pletene posode iz vrbovega šibja vseh dimenzij. To je še aktivni električar, že 27. let zaposlen pri Elektro Trbovlje. Doma imajo srednje veliko kmetijo, katero obdeluje tričlanska družina. Pri hiši se pravi pri "Strmljanovih" v Kostrevnici

pod vrhom znane božje poti Zasavske gore. Gospodar Janez - zvani Žarko Strmljan - je star 52 let, njegova žena Štefka in hči Jani, delata doma na kmetiji. V vasi Kostrevnica je že nekaj let urejena telefonska zveza z zunanjim svetom, po novem pa še asfaltna cesta. Žarko Strmljan iz Kostrevnice v Zagorski občini si je z leti pridobil toliko znanja in urnosti, da mimogrede izoblikuje lično košaro iz vrbovega

Izdelovalec košar

šibja. Pravi, da mu tako pozimi ne manjka dela in dolg čas s tem preganja. Pletenje košar - prock je prijetno delo, toda žal med mladimi za to ni pravega zanimanja. Predlaga, da bi bilo koristno, da bi v šolah spodbujali, da bi "zimski obrt" ne izumrla. Košare, ki jih Žarko plete vsako zimo, se uporabljajo na kmetijah pri različnih opravilih. V dolgih zimskih dneh in večerih splete ličnih košar - prock, od 15 do 30 kosov. Žarko si poleg tega opravila krajša čas pri popravilu kmečkega orodja, izdelavi brezovih metel in kolariji ter kot mesar - samouk. Že njegov pokojni oče Janez in še starejši predniki iz Kolostrata, so izdelovali košare. Tako je tudi Žarko naučil pletenja košar. "Kar zadovoljen sem. Lahko se pohvalim, da se že štirideset let ukvarjam s tem delom v zimskem času. Narediti take košare, ki jih lahko vidite na fotografiji, gotovo ni preprosto? Če znaš, ni prav nič težko. Za eno košaro potrebujem kar osem ur, če imam pripravljen material, "vrbovo šibje", katero raste ob vodi na domačem zemljišču. To šibje porežemo že v jeseni in ga povežemo v butare, po 300 kosov, različne dolžine od pol do enega in pol metra. Izdelujem različne dimenzije košar: velike, srednje in male košarice v katere lahko spraviš do 25 kg in 2 kg kmetijskih in drugih pridelkov". Žarko ni zadovoljen z prodajo svojih izdelkov na sejmih, ker ni pravega povpraševanja, pa tudi na domu ni kupcev. Svoje izdelke porabijo največ doma in pri sosedih. Pa vendar Žarko vztraja pri svojem pletenju košar.

Besedilo in foto: Jože Novak

Spominska svečanost ob 52. obletnici boja

Oklo nad Ihanom
Februar 1996

Spominska svečanost ob 52. obletnici boja, tragedije s požigom hiš!

Občinski odbor ZB NOB Domžale in KO ZB NOB Ihan pri Domžalah vsako leto v mesecu februarju organizirajo "spominsko slovesnost" pri spomeniku padlim borcem. Že 52. obletnica je bila v soboto 24. 2. 96 ob 10. uri pri obnovljenem spomeniku, na katerem je na plošči zapisano: V TEM KRAJU 24. 2. 1944 ZARADI IZDAJSTVA PADLO DVAINSEDEMESET PARTIZANOV KAMNIŠKO-ZASAVSKEGA ODREDA IN OKROŽNEGA KOMITEJA KPS KAMNIK. Tu nad tremi požganimi hišami stoji spomenik, ki je posvečen borcem Kamniško-zasavskega odreda in pripravnikov Varnostno obveščevalne službe. Vsako leto se tu zbere večje število še živečih borcev, aktivistov, sorodnikov, domačinov, pohodnikov, otrok in predstavnikov krajevnih, občinskih organov ter poslancev. Seveda tudi veliko število praporščakov in drugih

udeležencev iz bližnjih in daljnih krajev. Tudi preko leta je precej obiska - pohodnikov, šolarjev in ostalih izletnikov, kateri ljubijo naravo, pokrajino in gozdove. Spominska svečanost se je pričela točno ob 10. uri z prihodom praporščakov z ostalimi udeleženci. V imenu KO ZB NOB je vse prisotne pozdravil Andrej ZAJC, ki je tudi povezoval kulturni program. Med udeleženci so bili navzoči: podžupan občine Domžale g. Simon Mavsar, poslanca državnega zbora Jože Lenič in Maksimilijan Lavrinc ter Mitja Ribičič z ostalimi soborci. Najprej so prisotni počastili spomin na padle z enominutnim molkom. Zatem je vse prisotne pozdravil podžupan Občine Domžale g. Mavsar, slavnostni govornik pa je bil poslanec državnega zbora RS g. Maksimilijan Lavrinc. V kulturnem programu so nastopali: moški pevski zbor DU Domžale pod vodstvom g. Staneta Habeta, ki je zapel Postoj kdor mimo greš, V tihi noči in Prečudni cvet, učenci OŠ Ihan, moravški upokojenki Francka Kosmač in Štefka Rebolj z recitacijami, ga. Ivanka Brodar je prebrala nagrajeni spis učenca z naslovom Pomladni dan, mešani pevski zbor DU Moravče je zapel Šivala je deklica zvezdo, g. Milan Marinič pa je recital. Na koncu pa sta zbora pod vodstvom g. Habeta in ob spremljavi harmonike zapela Na oknu glej obrazek bled, Počiva jezero v tihoti in Bratje, le k soncu svobode.

Po končanem dobro pripravljenem in izvedenem programu ob sončnem sobotnem dopoldnevu so se udeleženci te slovesnosti razšli z samo eno željo: ponovno nasvidenje prihodnje leto.

Na priloženi fotografiji slavnostni govornik Maksimilijan Lavrinc, poslanec Državnega zbora, zadaj mešani pevski zbor DU Moravče, nastopajoči učenci OŠ Ihan in ostali udeleženci.

Besedilo in foto: Jože Novak

Inštruiram

matematiko, fiziko in
osnove elektrotehnike

Inf.: 738-662

Frančiška Repanšek

Tokrat je bil županov obisk namenjen 85 letni Frančiški Repanšek, ki stanuje v Loki na Gasilski cesti 58.

Rojena je bila 15. 2. 1911 v hiši, kjer stanuje še danes. Odraščala je z dvema bratoma. Za preživljanje so redili nekaj živine in obdelovali velik kos zemlje. Poleg napornega dela pa so poznali tudi različne igre.

Veselje jim je bila igra "buče ruvat". Sedli so v vrsto, izbrani je potegnil vsakega za roke in ga vrgel po tleh. Pozimi pa je prišel čas sankanja in kepanja. Brat Tone jim je sam izdelal sanke.

Osnovno šolo je obiskovala v Mengšu. Prav rada je hodila v šolo, najraje pa so imeli učitelja Božiča. V šoli in doma so se vedli kulturno, spoštovali so starejše ljudi, kar v današnjih časih tega absolutno ni več, pripoveduje ga. Francka.

Bilo ji je sedemnajst let in odšla je na delo v Induplati Jarše. Tja je hodila s kolesom, če pa vreme ni dopuščalo pa kar peš čez Mengeško polje. Kruh je služila 30 let. Leta 1947 je izgubila očeta, 23 let pozneje pa še mamo. Zdaj živi sama v zgornjem delu hiše, v spodnjem pa nečak z družino. Še vedno ima veliko opravkov pri hiši. Saj si še vedno kuha, pere in ko nastopi pomlad uredi tudi svoj del vrtička. Že 25 let raznaša verski časopis in to k tridesetim hišam. Rada se udeleži tudi farnih romanj.

Želimo ji še veliko čilih in zdravih let!

Saša Repanšek

Kupim ali najamem garažo v Mengšu.

tel.: 738-901

Božji grob

Veliki teden je potekal med našim ljudstvom v znamenju božjega groba. Kako blizu je bila ljudstvu predstava mrtvega Boga, dokazujejo tudi številne kapele božjega groba po vsej slovenski zemlji. Zlasti znane in znamenite so kapelice božjega groba pri sv. Trojici nad Vrhniko, na Grmu pri Novem mestu, v Novi Štifti pri Gornjem gradu, v cerkvi v Štepanji vasi pri Ljubljani, v Žihpoljah in pri Gospe sveti na Koroškem. Odkod te kapele?

Da jim je bil vzor pravi Kristusov grob v Jeruzalemu, si lahko mislimo. Kakšen pa je bil?

Severno od jeruzalemskega mestnega obzidja se vzdiguje osamljeni grič Kalvarija, zahodno od njega pa se vrstijo na vsako stran skalnati obronki. V njih so imeli Jeruzaleščani svoje grobove. Znanih nam je cela vrsta starojudovskih grobov, ki so vsi vsekani v živo skalo. Vsak ima najprej odprto vežo, iz nje pa prideš v majhno sobico, kamor so polagali mrliča. V sobici je bila po dolgem ob steni iz skale izklesana nekakšna klop, na katero so položili truplo. Poleg takšnih grobov so imeli Judje še drugačne. Toda grob Jožefa Arimatejca je bil takšen. Pred nizko odprtino v skalni steni je bil velik in težak okrogel kamen, ki je zapiral vhod v grobnico. Ta kamen so veliki duhovniki, kakor pravi Evangelist Matej, še zapečatili. Po poročilu evangelista Marka so v nedeljo zjutraj pobožne žene našle kamen odvaljen in na njem je sedel angel. Evangelist Janez pripoveduje dalje, da sta prihiteda apostola Peter in Janez. Janez je vstopil samo v vežico, se pripognil in pogledal skozi odprtino pa videl, da trupla ni več. Peter pa je šel prav v grobno votlino in videl v njej zvite rjuhe.

Razumljivo je, da so prvi kristjani s posebno ljubeznijo obiskovali Kristusov grob. Rimski cesar Hadrijan pa je dal ves prostor zasuti in na vrh postaviti tempelj boginje Venere. Cesar Konstantin je dal slednjič krščanstvu svobodo. Okoli leta 330 je dal podreti Venerin tempelj, odkopati ves grušč in je tako spet odkril Kristusov grob. Nad njim je dal postaviti veliko cerkev. Njegov stavbenik groba ni pustil pod zemljo. Vso skalo je dal obsekati, tako da je nastala nekakšna skalnata hišica, v kateri je bila stara grobnica nedotaknjena. V nekem starem poročilu iz konca 7. stoletja beremo opis božjega groba v tej obliki. "V sredi okrogle cerkve" pravi opis "je okrogla hišica, izsekana v eni in isti skali. Pred vrati je kos tistega

kamna, ki je nekaj zapiral votlino in je obdelan na štiri vogle. Drugi kos rabi za oltarno mizo na vzhodni strani iste cerkve. Vstop v grobnico je od vzhoda. Zunaj je vsa pokrita z izbranim marmorjem, vrh pa je okrašen z zlatom in nosi velik križ. Znotraj je na severni strani Gospodov grob vsekani v isto skalo, a vzvišen za tri dlani nad tlemi hišice. Grob je dolg sedem čevljev in njegova jama ravno primerna za človeka, ki leži na hrbtu. Znotraj grobnica ni z ničimer okrašena. Na stenah se še vidijo sledovi železnih cepinov, s katerimi so delavci izsekali votlino. Prostora pa je v njej toliko, da v njej lahko devet mož stoji moli. Od temena ne ravno majhnega moža do stropa je še poldrugi čevljev. Tudi grob sam je brez okrasa. Kamen, iz katerega sta votlina in grob izsekana, je belkaste barve, pomešan z rdečo." Tako opis iz dobe, preden so v Jeruzalem prihrumeli Perzijci in cerkev požgali. Bizantinski cesar Heraklij je cerkev obnovil. Božji grob ni bil utrpel škode. Že leta 637 pa so mohamedanci zasedli Jeruzalem. Sprva so svete kraje puščali pri miru. Šele egiptovski vladar Al Hakem je dal leta 1010 cerkev božjega groba podreti do tal in razdejati z njo vred tudi prvotni Kristusov grob. Kristjani so sicer kmalu dobili dovoljenje, da si postavijo novo svetišče, toda stare grobnice ni bilo več. Morali so posnetek sezidati iz rezanega kamna. Tako je nastala zdaj nekakšna kapelica okrogle oblike s ploščato streho in stolpičem na vitkih stebrih.

Romarji, ki so v Jeruzalemu videli ta posnetek prvotnega Kristusovega groba, so prinesli zamisel o tem v Evropo. Tako ima kapucinska cerkev v Eichstadtu na Bavarskem precej natančen posnetek jeruzalemske kapelice iz leta 1194. Jeruzalemska kapelica je začela počasi razpadati. Frančiškani, ki so bili varuhi svetih krajev v Palestini, so dali leta 1555 postaviti novo kapelo. Pri tem so našli ostanke pravega Kristusovega groba. Nova kapelica je bila podobna stari, razlika je bila samo v slogu. Zahodni svet pa je dobil šele leta 1620 natančen opis te kapelice. Objavil ga je frančiškan p. Bernardin Amico. Zdaj so začeli stavbeniki tudi po Evropi zidati kapelice božjega groba kot bolj ali manj natančne posnetke kapelice v Jeruzalemu.

Vdobi protireformacije so segli na katoliški strani po najrazličnejših sredstvih, da bi stari veri utrdili ugled in veljavo in ji dali novo

privlačnost. Božji grob kot središče bogoslužja na veliki petek je bil že takšno sredstvo.

Šele iz 16. stoletja nam je znano, da so frančiškani na veliki petek v spredu nesli hostijo do božjega groba in jo položili vanj, kakor so nekoč položili v grob Kristusovo telo. Obred se je pozneje še razvil. Poleg hostije v monštranci, oviti s tančico, so jeli polagati v grob križ, nazadnje pa podobo ali kip mrtvega Kristusa. Božji grob je zdaj našel mesto na stranskem oltarju, po možnosti v stranski kapeli. Uporabljalo se je mnogo zunanjih sredstev: glasbo, gledališče, barvno razkošje, kar naj bi privlačilo tudi drugoverske množice. Božji grob je kot nalašč ustrezal načinu jezuitske protireformacijske dejavnosti.

Ob razkošju jezuitskih božjih grobov je, se zdi, otemnel celo sloves kapelic božjega groba. Vzгляд le-teh so začeli posnemati tudi po farnih cerkvah. Kapele božjega groba so bile razmeroma maloštevilne, božji grob v "novem načinu" pa si je mogla omisliti malone vsaka farna cerkev: kulise z ozadjem je znal naslikati tudi preprost domač slikar, ki se je pač vzgledoval ob slavnejših vzornikih. Med temi je omeniti slikarja Antona M. Fayenza (1728-1779), ki je leta 1765 naslikal štiri vrste kulis za božji grob pri Sv. Joštu nad Vrhniko, pa našega slavnega baročnega slikarja Franca Jelovška (1700 - 1764), ki je za bivšo samostansko cerkev klaris v Mekinjah pri Kamniku naslikal enega izmed največjih božjih grobov te vrste na naših tleh.

Pozneje je vpletel igrivi barok v ta "apparatus", kakor so ga imenovali, polno nebitvenih stvari. Iz božjega groba je nastalo, kakor ja napisal leta 1780 salzburški škof Hieronim, navadno "nagrobno gledališče" (Grabtheater): lučke so se vrtele v njem, ribice so plavale, kar si je je znal izmisliti tedanji čas, je tod našlo mesto. Vse to je odvrčalo pozornost vernikov od glavnega, od Rešnjega Telesa v monštranci, od kipa mrtvega Kristusa v grobni votlini in od na tleh ležečega razpela, ki mu je treba poljubiti petero ran... Zato so v strogih reformah pod cesarjem Jožefom II. božji grob dopustili samo na Dunaju, prepovedali pa po vsej Avstriji. Šele nekaj pred letom 1800 so prepoved umaknili. Kulise, ki so jih znali župniki spretno poskriti, so smele spet na dan. Toda treznejši okus je ohranjal zanaprej v božjem grobu le tisto, kar vanj spada. Edini

Božji grob

ostanek iz baročne dobe so nemara barvaste steklene kroglice, ki za njimi gore oljenke ali žarnice. Polagoma izginjajo tudi stare poslikane kulise.

Veliki slovenski arhitekt Jože Plečnik je ustvaril v frančiškanski cerkvi v Kamniku primer modernega božjega groba. Tudi frančiškani v Ljubljani so pred časom odstranili prejšnji božji grob in sprejeli nov način prikazovanja božjega groba.

Ljudstvo slej ko prej prihaja na veliki petek "božji grob molit". V Ljubljani je navada, da je treba obiskati vsaj pet, če ne sedem božjih grobov.

Morda se ta ali oni težko loči od starega načina božjega groba. To je bilo zmerom tako. Novi rod se mimogrede privadi novim oblikam.

Povzetek: N. Kuret. Med zimo in pomladjo.

Zapisal: Franc Veider

**KOVINSKE
ZAŠČITNE
IN
PROTIVLOMNE
MREŽE ZA
OKNA IN
VRATA**

GOLDI d.o.o.

Tel.: (+386) 64 45 129

Jože Opalk

Psiček laja hov, hov, hov.

Jutri pojdem spet na lov.

Na gorice po srnice,

Po volkove po volčiče.

Puške bodo pokale,

In zverine v gozdu stokale.

Psiček laja hov, hov, hov.

Jutri pojdem spet na lov.

Mačka mijavka mijav mijav.

Miška vredna sedem krav,

Miška teče pek, pek, pek.

Jaz jo gonim tek, tek, tek.

Miška zlomi si nogo,

Jaz jo primem v usta znjo,

Dve za zajtrk, dve kosilo,

Tri večerjo ni obilo.

Mačka mijavka mijav, mijav, mijav.

Miška vredna sedem krav.

Koza vpije mekeke,

Volk me stisnil je v zobe,

Kje sta kozel in kozica,

Da ne pride volk, volčica, dudeldu,

ki živita brez domu.

Volk za grmom sivi tat,

Plane kozi skok za vrat,

Koza vpije mekeke,

Volk me stisnil je v zobe.

Krava v sencí, muka mu,

Jaz bi rada šla domu,

Čaka mene tele v hlevi,

A predolgo je do drevi,

Volk pa modro govori,

Tele naj še potrpi,

Da pastirček ruri ru

Rog zatrobi nam glasno,

Krava v sencí, muka mu,

jaz bi rada šla domu.

Konjič vriska ihaha,

Dobro biti je doma,

sena dostí, ovsá dostí,

Nič ne vemo kdo se postí.

Ali kadar popotujem, popotujem

In cestujem, kolo vozim, sedlo nosim,

Lačen hodim, slame prosim,

Konjič vriska ihaha,

Dobro biti je doma.

Zajček dolgouhi ti,

Kam se ti tako mudi,

Čakaj, rad bi te ujel,

In na dom svoj vzal,

Dlačico bom gladil ti,

A v teku boš me vadil ti.

Ne utegnem, zajček de,

Moje dolge so ceste,

V deteljo me sili glad,

A v gozd me vabi hlad,

Če pa rad imel me ti,

Pa na rep mi daj soli.

Veseli nas, da se v tej rubriki oglašajo tudi naši starejši občani. Naslednjo nam je poslal g. Jože Opalk - Ukarjev ata. Morda se vam bo zdelo besedilo nekoliko znano, vsekakor pa je gospod Opalk dodal deberšen del svojega humorja.

Uredništvo

Rok Burja

Prepozno je sedaj, ko se razbilo je zrcalo,
a še vedno odseva. Prepozno je za objem,
tvoji poljubi mi zdaj režejo srce.
Odšel je topel vonj po spočetju za vedno.

Minila je pesem ptic, raztrgal se je
plašč biserovine. Odtujena tvoja dlan
drsi prek črepinj spominov, in prav je tako.
Zakaj prah te oslepi in prah te oživi.

Razblinile so se kaplje drhtenja pod drevesi,
vonji rož zapolnjujejo temo. Mrtva podrast
pod koraki mojega gozda.

Utihnil je stalen piš vetra. Hladen glas reke
mi opira tresočo se roko. Zaženem se v valove
čustvene golote in morje, ki me obliva, je
prazno.

Gora

Srkam žile tvojega skalovja. Odprte
in mogočne oči razpirajo otrple strahove.
Beg iz dna. Mokra notranjost časa
seka razbežane dvome. Tihi obiski vesolja.

Drevesa rastejo, to je kompromis z menoj.
Ni več razpadlih solz. Listje pokriva
hladne grobove. Utripanje sveč ponazarja
počasno dihanje duš. Nebo, ki se odpira.

Od vseh imam najrajši njo. Ne govori,
ne beži. Razume. Je trdna in visoka.
Njen čar je v večnosti, ki je jaz nimam.

Zajamem pogled in ga podarim vetru. Z njim
odplava list mojega glasu in zato zaprem
oči. Poljub se dotika skrinje moje žalosti.

Rok Burja

Golob in vrtnica

Znak miru je tale ptič,
a za njim je tiranija.
Udarec pekoč, v rokah je bič.
Iz glasu se sliši ironija.

Ljubezen pojmuje tale svet,
skriva pa samo laži,
od katerih naivno sem prevzet
v opojnem deliriju noči.

V prostosti tiha bolečina,
v okovih blažen je ovoj,
podnevi prhka mesečina,

sredi vojne varen je pokoj.
Resnica je le prah v čaši vina,
mir pa klic v naslednji boj.

Miro Bregar - "LOBO"

Miro Bregar vam je gotovo že znan, saj so bile njegove pesmi že objavljene tudi v Mengšanju. Razen dijaških let, ki jih je preživel na Primorskem, že od rojstva živi v Mengšu. Vse življenje je posvetil iskanju notranjih resnic, bistva realnosti in bivanja znotraj in izven meja mističnega ter želel izkoristiti in doživeti tisto, kar nam je ponujeno. Svoja spoznanja in razmišljanja pa je v materialni svet prenesel z umetnostjo. V najstniških letih se je ukvarjal z fotografijo, kasneje pa predvsem z pesniškimi ustvarjanjem.

En njegov pesniški prvenec z naslovom "LOBO" je hkrati tudi prvi v seriji iz Zbirke AURORA. Zelo dobro recenzijo pesmi je napisal odličen filozof Miklavž Ocepek, zato jo na tem mestu podajam, saj je v njej bistvo zbirke, skriva pa tudi osebnost Bregarja.

Miro Bregar, novo porajajoče se ime v mladi slovenski pesniški generaciji, je zagotovo zanimiv pesnik. Njegovo pisanje ne sledi spogledovanju z duhovnostjo moderne umetnosti. Je avtentičen iskalec in raziskovalec notranjih spoznanj, ki jih današnji, tehnološko usmerjeni svet tako pogreša. Za ceno lastnih ran in divjanja po neslutnih svetovih samote nam razkriva rane te svoje svobode, če ne celo osamljenosti. Kaj bi lahko bilo to drugega kot krik po človeku, ki ga nosi v sebi vsak izmed nas? In vendar, kakor da se danes niti

Miro Bregar - "LOBO"

med ljudmi ne počutimo več domače?
Smo izgubili ali pa zapravili pravico biti človeški?
Zakaj se v Bregarjevih pesmih tolikokrat omenjajo živali, ki so prevzele toliko slabega od človeka, da so že skoraj izgubile svojo živalskost? Kot, da bi bili "podganji kakci" kaj bolj smrdljivi od človeških? Kljub vsej prizadetosti nad "dokončno resnico" o "zamegljenem pogledu", ki oblikuje sliko sveta današnjemu človeku, Bregar še vedno ne pristaja na beg. Njegove pesmi se ne izlijejo v patetično samopomilovanje, kjer bi zaradi trnja ne znal več občudovati cvetov. Še vedno je ostalo toliko nedorečenega, še vedno je toliko lepih stvari, ki si jih naj bi podarili, še vedno je toliko dotikov, ki si jih lahko izmenjamo! Ob vsem tem prezreti drugega pomeni prezreti samega sebe, lastno ustvarjalnost, lastno pesem. Na obzorju rešitve se tudi Bregarju prikaže človek-ženska v vsej svoji prvinskosti, iskrivosti, iskrenosti in tudi poniglavosti. Raven človeških odnosov, ki se tu izrisuje, ni več idelalizirana. Le še v času spomina pade kakšna senca mrakobe. Vrednota si je izborila nov pomen. "Moj sram je čist", pravi Bregar!
Ker si, te rabim, ker si, te spoštujem!
Lobo je namenjen tudi k tebi!!

Miklavž Ocepek

Da boste lažje ocenili vrednost Bregarjevih pesmi, objavljamo nekaj pesmi iz zbirke. Povedati je treba še, da je knjiga izšla s podporo Urada Republike Slovenije za mladino, Občine Mengeš in s pomočjo sponzorjev: Lek, Ljubljana, CMT, d.o.o., Mengeš, Opticom, Mengeš.

**AVTO SOLA
MATAK**

Slovenska 30, Mengeš

**Uradne ure vsak dan
od 16. do 18. ure
Informacije po telefonu
061/737 089**

**Vožnja takoj na vozilih
GOLF DIESEL in RENAULT 5**

Krvaveči Lobo

Preko polj
Preko noči
Sam samcat
Potujem v dalj
Kot kojota brez kril
me vabi samota
Neizpeta pesem
v črni pesmarici!

Bežanje

Ne odhajaj.
Toliko je še nedorečenega.
Prinesel sem ti cvet
zadnjega potovanja.
Vsak trenutek je svečana iskrenost
moje resnične ljubezni.
Hočeš - Ne smeš.
Pojdi!

Samoljub (zapornik)

Dvanajstkrat dnevno pretepeni samoljub.
Vsakodnevni ducatni ritem.
Ob vodi, algah - Ob podganjih kakcih.
Obešen za noge, viseč z glavo navzdol,
je bil svet videti drugače(n).
Kakšen?!
Kako drugačen?
Tega ni priznal nikoli...

Med (Vmes)

Med nebom in zemljo.
V davnem prostoru.
Z ljubeznijo na mehkih ustnicah pozabe.
Bilo je rojeno - Bosonogo srce.
Med dnevom in nočjo.
Nemočno z nasmehom postaranega.

Vrednota

Dosegel je vse.
Vsaj mislil je tako.
Vse v življenju.
Ostal je brez skurbane žene,
otresel se je barskih klavirjev.
Ter postal vrednota,
katere ni nobeden opazil.

Blaž Janežič

Naš vrtec GOBICA

Otroci iz skupine "PETELINČKI" iz vrta "Gobica" Mengeš so odgovorili na vprašanja:

Zakaj imamo radi(a) mamico?

Zato, ker nam kuha. (Katja S.)
 Zato, ker me ima rada. (Katja K.)
 Zato, ker mi je kupila igrice. (Rok P.)
 Zato, ker mi kupuje sladkarije. (Žiga)
 Zato, ker se z menoj igra. (Sabina)
 Zato, ker plačuje elektriko. (Rok P.)
 Zato, ker mi je rodila bratca.
 Zato, ker me je vpisala v vrtec, kjer se imam lepo. (Lara, Nadja, Katja K....)

Zakaj imamo radi očka?

Ker se skupaj igrava z lego kockami. (Žiga)
 Zato, ker mi kaj prinese. (Katja S.)
 Ker se vedno z menoj igra. (Rok P.)
 Ker služi denar. (Nadja)
 Zato, ker se skupaj igrava. (Petra J.)
 Zato, ker z menoj gleda televizijo. (Rok V.)
 Zato, ker ima tudi on rad mene. (Petra T.)
 Zato, ker nas pelje na sprehod v gozd. (Katja K.)
 Zato, ker mi popravi igrice. (Aljoša)
 Zato, ker mi pomaga pospraviti sobo. (Katja L.)
 Zato, ker me pelje na stolp na Rašico, od tam se vse vidi, tudi naša hiša. (Eva)

Kaj je družina?

Družina je, da imamo družbo, da se igramo in da nam ni dolgčas. (Katja S., Lara, Saša)
 Družina je to, da smo skupaj očka, mamica in otroci. (Lara)
 Družina je to, da nam kdo kuha. (Katja S.)
 Družina je to, da se imamo radi. (Sabina)
 Družina je to, da se imamo lepo. (Tamara)
 Družina je zato, ker imamo očka in mamico.
 Družina je to, da nas kdo stisne.

zapisala Olga Bernik - Zor

MENGŠAN

Kdo so sorodniki?

Tisti, s katerimi se mi poznamo. (Rok S.)
 Mama in ata. (Katja S.)
 Teta in stric. (Rok P.)
 Tisti, ki nas pazijo, ko ni doma mamice. (Katja S., Rok V.)
 Tisti, ki so prijazni. (Dejan)
 Tisti, ki so veseli. (Katja L.)
 Tisti, ki me poznajo. (Katja L.)
 Tisti, ki nam kuhajo. (Katja K.)
 Tisti, s katerimi gremo lahko na počitnice. (Katja L.)
 Tisti, s katerimi gremo na piknik. (Katja S.)
 Tisti, h katerim gremo lahko na počitnice ali pa na obisk. (Rok P.)
 Tisti, ki nas peljejo k dedku ali babici. (Saša)
 Tisti, s katerim gremo na večerjo. (Katja S.)

Vrtec SONČEK

Uspela prireditev

Vsredo, dne 20. marca je bila v počastitev materinskega dne in dneva pomladi prigrčna prireditev v vrtcu "Sonček" in v Kulturnem domu v Mengšu. Uspel nastop so pripravile prizadevne vzgojiteljice vrta s svojimi varovanci. Po tej poti se iskreno zahvaljujem vsem tudi nastopajočim otrokom. S svojim lepim nastopom so otroci navdušili vse gledalce, ki jih je bilo veliko. Poleg mamic, ki jim je bila namenjena lepa prireditev, je bilo med navdušenimi gledalci, tudi veliko očetov, ki so prav tako kot mamice potrebni otrokom za njihov razvoj in skrb.

Otroci so naša ljubezen, sreča, bodočnost, pa tudi skrb in bolečina. Tega se vsi zavedamo. Pomagajmo jim, da bo njihovo otroštvo lepo, sončno, brez temnih, razburkanih oblakov, ki bi na kakršen koli način skalili njihovo brezskrbno otroštvo.

Danica Židarič

Zgodnje učenje angleškega jezika

To, da se otroci začnejo učiti angleškega jezika že v vrtcu oziroma v predšolskem obdobju, danes sploh ni več novost. Tako je tudi v vrtcu Gobica v Mengšu, kjer tečaj angleškega jezika potekajo v okviru podjetja MI AMIGO že nekaj let.

CILJ

Cilj zgodnjega učenja angleškega jezika zagotovo ni naučiti otroke čim več besed, fraz, pesmi v tujem jeziku, temveč sta poglavitna dva cilja:

1. vzbuditi in obdržati pri otrocih motivacijo za učenje angleškega jezika
2. otrokom omogočiti uporabo angleškega jezika. Tako lahko otroci razvijejo pozitiven odnos do učenja angleškega in drugih tujih jezikov, kar vpliva tudi na kasnejše učenje.

NAČIN DELA

Razvojno pogojene značilnosti otrok v predšolskem obdobju zahtevajo posebne oblike dela pri učenju angleškega jezika v tem obdobju.

Učenje poteka ob igri, petju, včasih tudi plesu. Otroci imajo kratko koncentracijo, zato se mora vsakič zvrstiti več aktivnosti, ki pritegnejo njihovo pozornost.

Nastop

Otroci so (po Piagetu) še na predoperacionalni stopnji ali pa že na prehodu v fazo konkretno-logičnih operacij, zato potrebujejo veliko konkretnih izkušenj, ponazoril, od plakatov, slik, kart, knjig, zvočnih posnetkov... Otroci še ne znajo brati, zato so vezani na slikovno gradivo, ki se lahko dobro povezuje z avdio kasetami. Pri delu je potrebno zadovoljiti vse

tri tipe otrok: vizualne, avditivne in kinestetične. Včasih poteka učenje tudi z igro vlog, ko učitelja izberemo med otroki, kar jih zelo pritegne.

Tudi na rojstne dneve in druge praznike ne pozabimo. Zapijemo kakšno pesem, morda nas celo kateri izmed otrok preseneti z dobrotami.

Vsaj enkrat letno se otroci staršem predstavijo na nastopu, na katerem pokažejo, kako napredujejo.

ORGANIZACIJA DELA

V vrtcu Gobica je zanimanje za učenje angleškega jezika razmeroma veliko, saj tam potekajo tečaji v kar treh skupinah. V eni skupini je od osem do dvanajst otrok. Srečujemo se dvakrat tedensko po eno šolsko uro, s III. stopnjo (najstarejšimi) pa enkrat tedensko po dve šolski uri v prostorih podjetja MI AMIGO.

Starši otroke vpisujejo večinoma v 60-urne tečaje, ki trajajo od oktobra do maja, možen pa je tudi vpis v 30-urne tečaje.

VLOGA STARŠEV

Bolje je, kadar vloga staršev ni le ta, da otroka vpišejo v tečaj. Pomemben vpliv na otrokovo zanimanje in učenje ima že samo spodbujanje s strani staršev. Še bolj učinkovito je, če doma skupaj z otroki kdaj prelistajo kak

Delovno.

Zgodnje učenje angleškega jezika

Včasih kar na tleh.

slikovni slovar, zapojejo kakšno pesmico, ali se igrajo kakšno igrico.

Nekateri starši so pri tem zelo uspešni, kar se kaže tudi pri otrokovem zanimanju za učenje in napredku.

Povedali so mi, da se gredo nekateri otroci doma tudi igro vlog, so sami učitelji in poučujejo svoje starše, sestre, brate.

KAKO NADALJEVATI?

Tako poteka zgodnje učenje angleškega jezika

v predšolskem obdobju, ki pa naj se ob vstopu v osnovno šolo ne prekine. Najbolje je, da otroci že v 1. razredu nadaljujejo v skupini, ki jo v podjetju MI AMIGO imenujemo nadaljevanje vrtca.

To omogoča mehkejši prehod od zgodnjega učenja angleškega jezika k poznejšemu, ki je del vzgojno-izobraževalnega procesa v osnovni šoli.

tekst in foto: Damjana Trobec

Nasmejani, čeprav nismo na igrišču.

V premislek

Vedno sem vesel, kadarkoli se lahko pogovorim s katerim koli svetnikom Občinskega sveta Občine Mengeš. Tudi tokrat je prilika nanesa in potožil se je moj svetnik. Ko smo se leta 91. osamosvojili, smo v eforiji praznovanja skoraj pozabili na preteklost in na ljudi, ki so nam to preteklost krojili. Pa saj je tudi bilo težko s prstom pokazati na njih. Prebarvali so se namreč v celotno paleto današnjih strankarskih barv, se poskrili, potuhnil ali vtihotapili v različne stranke, celo v tiste najbolj črne. Tisti pa, ki so nekako ostali javnosti na očeh, so zagnali vik in krik o revanšizmu, o drugačnih krivicah, da so odnehali celo tisti najbolj glasni, ki so trpeli v časih partijskega enoumja. Kakšen revanšizem lepo vas prosim? Kdo pa je sploh odgovarjal za povzročeno trpljenje in zlo Slovenskemu narodu v letih rdeče diktature?

V času, ko smo našo obubožano državo postavljali na noge, se je ta rdeča pošast potuhnila, delovala skrivaj preko svojih v raznih kumrovskih šolah izšolanih mladcev, po vseh strankah raztresenih in pod plaščem demokracije delujočih. Po zadnjih lokalnih volitvah, pa so v marsikaterem okolju začeli dvigovati glave prav tisti, ki so nam krojili 45-letno usodo.

Tako nekako se zadeve vrtijo tudi v Mengšu. Pri sprejemanju proračunskega memoranduma so se svetniki levo usmerjenih strank kar po vrsti spotikali ob novo - ustanovljenemu Muzeju Mengeš. Sliši se, da se nikakor ne strinjajo s tem, da bi iz proračuna plačevali samo Muzeju Mengeš, ker je pač edini, ki je v Mengšu predložil program. Na veliko govorijo o razpisih o ustanavljanju javnih zavodov. Nikakor jim ni všeč, da je Muzej ustanovilo KDF Jelovšek. Ve se kateri struji pripada to društvo, pa čeprav je edino v Mengšu že ob registraciji imelo v svojem programu, varovanje in očuvanje zgodovinske in kulturne dediščine. KDF Jelovšek je ustanovilo ZAVOD Muzej Mengeš in ne - poudarjam - Javnega zavoda, ki na veliko črpa proračunska sredstva. Vendar zaradi nekakšne "predvidevane usmeritve" to določenim ljudem v Mengšu ni pogodu. Pri tem pa ne ponujajo nikakršne alternative. Na splošno izrečeni stavki kot so: "Moramo ali morali bi, potrebno bi bilo ali potrebujemo Javni zavod, več ponudb, da bi se lahko odločili". Takšne in podobne razprave še nikoli niso razrešile nobenega problema in tudi očuvanja naše kar bogate dediščine v Mengšu ne!

V premislek

Če ne bi vedel, da je takšen odnos samo politična manipulacija, bi bil prepričan, da je čuvanje kulturne dediščine v Mengšu nepomembno nekaterim svetnikom. Žal so med njimi tudi taki, katerih poslanstvo je kultura in vse kar je z njo v zvezi. Najraje bi razglasili vsej Sloveniji, da nas zgodovinska in kulturna dediščina ne zanima, da ne rabimo nikogar, ki bi skrbel za očuvanje le-te in še posebej ne, če dotični ni iz "naših vrst".

Zato pravim, da se preteklost oglaša, da zdviga glavo tista sila dolgih povojnih let, ki je onesrečila celotno Vzhodno Evropo za nekaj generacij vnaprej. Drugače misleči so bili drugorazredni državljani. Upam, da se to ne bo ponovilo, kajti po nekaterih mišljenju "drugorazredni" niso sposobni čuvati našo dediščino, ali vsaj ne spodobi se.

Pričakoval bi, da bodo vsi kulturni ljudje v Mengšu pozdravili ustanovitev Muzeja, podprli po svojih močeh dejavnost s katero se ukvarja, ali pa vsaj škodovali ne, če že nimajo moči in volje drugače pomagati.

Optimist

Objekt Slamnik

V polemiko o objektu Slamnik se je v zadnji številki Mengšana vključil Stane Lužar, ki je - citiram: "osebno prepričan, da moramo vsi občani delati le za dobrobit Mengša, Mengšanov in nič drugega" - konec citata. Vendar ne gre za kateregakoli Mengšana, ki izgoreva za dobrobit Mengša in Mengšanov, ampak za direktorja Splošne zadruga Mengeš. Direktor mi najprej priznava, da je "zgodba navdse strokovno, natančno in lepo napisana". Jaz mu enake ocene za njegov odgovor ne morem dati. Kljub temu, da direktor mojim podatkom in trditvam ne oporeka, da ne navaja novih dejstev ali dokazov, da niti ne poskuša argumentirano polemizirati z mojimi stališči ter kljub temu, da gre v primeru objekta Slamnik za strankarsko obračunavanje in oslovo senco. Dopusča pa tudi možnost, da gre za pravne napake, glede katerih pa pravi, da so - citiram: "... v primerjavi z dogajanjem kršenja pravnih norm v državi Sloveniji, zanemarljive. Poglejmo samo malo okrog sebe: kaj se dogaja z lastninjenjem v naši državi, tudi v Mengšu! Pa skoraj nič oz. nič se še ni zgodilo. Saj skoraj

Objekt Slamnik

vsil odgovorni molčijo, sodišča ne delajo. Čeprav gre za krajo!" - konec citata.

Ne, gospod direktor! "Objekta Slamnik" si niso izmislile mengeške politične stranke. Ta objekt tudi ni predmet njihovih "obračunavanj". Najboljši dokaz, da ta Vaša teza nima nobene osnove, sta razprava in glasovanje o tem vprašanju na seji Občinskega sveta dne 7. 2. 1996. Vseh 15 na seji prisotnih članov Občinskega sveta, ki prihajajo iz petih različnih strank, je soglasno sprejelo sklepe o takojšnjem prenosu lastništva objekta Slamnik od Vaše zadruga na Občino Mengeš s pogodbo ali tožbo. Med pomembnejšimi odločitvami Občinskega sveta je bila to do sedaj ena redkih, ki je bila sprejeta soglasno. Podobno je bilo tudi na seji dne 19. 7. 1995, ko je Občinski svet sprejemal odločitev ob obravnavi poročila nadzornega odbora o objektu Slamnik. Če pa za strankarsko obračunavanje štejete številne hude kritike in očitke, ki so bili izrečeni in napisane županu v zvezi z njegovimi prekoračitvami pooblastil in kršitvami predpisov. Vas moram spomniti, da je v demokraciji vsaka javna ali politična funkcija pod kritičnim očesom javnosti, kamor vsekakor spadajo tudi politične stranke. Naš župan seveda ne more biti izjema tudi, če bi Vi tako želeli. Utemeljenosti teh očitkov in kršitev do sedaj ni uspelo ovreči še nikomur, tudi Vam ne. To poskušate storiti s parolo "saj delamo samo za dobrobit Mengša in Mengšanov", s katero opravičujete številne nezakonitosti, nesmotnosti in celo nespametnosti. Vse, česar ne morete skriti pod plašč te parole, pa označite s strankarskimi obračunavanji oziroma razprtijami.

Kar pa se tiče Vaše pogruntavščine o strankarstvu, ki naj bi bilo po vaše HOBI posameznikov, vam moram oporekati z ustavo iz leta 1992, ki politične stranke določa kot enega od temeljev politične ureditve naše države. Gre za organizirane subjekte, v katere se vključujejo posamezniki po svojih političnih prepričanjih, programskih izhodiščih, ipd., in preko katerih se tako uresničuje pluralizem pri urejanju javnih zadev. Mesto za uresničevanje hobijev posameznikov pa so društva in druge oblike civilnega in zasebnega udejstvovanja. Morda pa ste vi svoje direktorovanje vzeli za svoj hobi?

Ne, gospod direktor! Tudi za pravne napake ne gre v tem primeru. Gre za mnogo več

kot pravne napake, ki naj bi jih storil ta ali oni. Tu gre za sistematične kršitve in obid več zakonov s področja denacionalizacije, financiranja občin, združništva in lokalne samouprave, pa še Občinskega statuta povrh. Pri tem pa je bila aktivno udeležena tudi Vaša zadruga. V korist svoje in županove zadruga ste dali vknjižiti solastninsko pravico objekta Slamnik do 13/38. Očitno ste zadrugo v ta namen dne 9. 12. 1994 tudi ustanovili in jo 16. 6. 1995 na sodišču registrirali. Očitno je, da ni bil namen ustanovitve zadruga v tem, da bi zadruga dejansko delovala in poslovala, saj na svojem sedežu ni izobesila niti firme. Do sedaj tudi še ni sklenila nobenega posla, razen obravnavanega, seveda. Očitno je tudi, da so obstajale močne želje po razdelitvi neodplačno pridobljenega deleža med člane zadruga. V pogodbi o pridobitvi solastninskega deleža 13/38 objekta Slamnik z dne 25. 12. 1995 ste dobesedno zapisali: "V primeru prenehanja zadruga se premoženje zadruga v skladu z 48. členom zakona o združenih razdeli med člane v sorazmerju z njihovimi deleži". To določilo je sicer v nasprotju z zakonom o združenih, pa ste ga kljub temu podpisali! Če ne bi bilo kritičnega očesa javnosti in strank, bi se razdelitev združnega premoženja med člane lahko kaj hitro tudi zgodila. Za dosego tega cilja niti ne bi bilo nujno zadruga likvidirati, saj bi že vsak povprečno usposobljen računovodja ali direktor znal "preliti" premoženje iz zadruga med člane. Takšno možno in verjetno posledico pa je definitivno preprečil Občinski svet s sklepi z dne 7. 2. 1996. Pri tem je zanimivo, da je župan na isti seji obvestil člane Občinskega sveta, da je pred dnevi Občino Mengeš včlanil v to Vašo Splošno zadrugo Mengeš (kar je bila nadaljnja prekoračitev pooblastila ter kršitev zakona in statuta!). Prepričeval je občinske svetnike, da so s tem v celoti zavarovani interesi Občine Mengeš, ker ima v zadrugi večinski delež. Izkazalo pa se je, da je to daleč od resnice, zaradi česar je moral od članov Občinskega sveta poslušati zmerljivko, da je lažnivec. Vse skupaj je torej žalostno, toda resnično! Ne recite, gospod direktor, da je zgoraj citirano določilo našlo svoje mesto v pogodbi slučajno ali pomotoma. Kaj takega vam pri najboljši volji ne bi mogel verjeti. Dokler z županom Občinskemu svetu ne bosta predložila kakšnih verodostojnih dejstev in dokazov, imamo glede zakonitosti Vajinih ravnanj in tudi Vajinih poštenih namenov Mengšani pravico imeti mnenje, ki je

Objekt Slamnik

različno od Vajinega. Šele potem bomo lahko verjeli, da je šlo zgolj za napake, ki so prisotne pri vsakem delu. Če bo župan v kateri od bodočih volilnih kampanj želel ponoviti svoja volilna gesla o svoji poštenosti, bo pač moral prej argumentirano pojasniti, zakaj je v primeru objekta Slamnik tako grobo kršil predpise in prekoračil svoja pooblastila.

Da je bilo spoštovanje zakonitosti v tej zadevi postranskega pomena, je jasno tudi Vam. Ker ste bili eden od akterjev, Vašo prisposodbo o oslovi senci in oceno o zanemarljivosti pomena kršitev predpisov, štejem le kot način Vaše obrambe. Za kršitve, ki naj bi jih po Vašem storili drugi, najdete mnogo bolj ostre besede in kritike. Tudi krajo omenjate. In Mengeš tudi?!

V zaključku svojega odgovora bralcem dajete neke vrste "računovodski izkaz". To področje mnogo bolje obvladate od mene, kljub temu imam zoper njega utemeljene "pridržke".

Občina Mengeš je tovarni Induplati res plačala približno 650.000 DEM. Ta številka naj bi predstavljala vlaganja tovarne Induplati v objekt Slamnik v času, ko ga je imela v uporabi. Ker o višini vlaganj do sedaj Občinskemu svetu niso bili predloženi nobeni dokazi ali dokumentacija, dvomim, da so bila vlaganja res tako obsežna, da bi celo za dvakrat povečala vrednost objekta (vrednost objekta ob nacionalizaciji naj bi znašala nekaj nad 300.000 DEM). Mengeških občanov pa nakup ne bo stal le 650.000 DEM, ampak krepko preko enega milijona DEM, ker je bilo za celotno kupnino nezakonito najeto posojilo pri banki. Torej - v pasivo vknjižite tudi bančne obresti (banka po pogodbi obračunava revalorizacijo in tudi realne obresti po stopnji 12% letno), stroške zavarovanja kredita in druge stroške!

Sedanja vrednost objekta je res približno 1.650.000 DEM. Vendar pa je bil objekt dne 15. 11. 1993, ko ga je Tovarna Induplati z najemno pogodbo dala v najem Krajevni skupnosti Mengeš, vreden le 950.000,00 DEM, ali pa še manj. Razliko v znesku 700.000,00 DEM pa predstavljajo vlaganja Krajevne skupnosti Mengeš in Občine Mengeš v ta objekt ter vlaganja sedanjih najemnikov. Vlaganja slednjih se bodo amortizirala v primerno dolgi najemni dobi. Če bi iz kateregakoli razloga

prišlo do izpraznitve poslovnih prostorov pred amortizacijo vlaganj, bo Občina Mengeš soočena z upravičenimi zahtevki najemnikov na vračilo neamortiziranega dela vlaganj. Torej - tudi vlaganja Krajevne skupnosti in Občine Mengeš ter neamortizirana vlaganja najemnikov vknjižite v pasivo!

Kupili smo torej hišo, katero smo v celoti plačali z dragim kreditom. Noben do

Kupili smo torej hišo, katero smo v celoti plačali z dragim kreditom. Noben dober gospodar tako ne kupuje nepremičnin. To še posebno velja v tem primeru, ker kupljenega objekta Občina Mengeš še dolgo vrsto let ne bo mogla uporabljati zaradi vlaganj najemnikov oziroma amortizacije teh vlaganj, pri čemer pa še danes ne vemo, v katere namene ga bomo sploh uporabljali, saj tega noben občinski akt še ni definiral. Ves ta čas bomo imeli dodatne stroške z objektom, saj je znano, da gredo stroški investicijskega vzdrževanja v breme lastnika, v breme najemnika pa stroški rednega vzdrževanja. Če bi želeli pridobiti objekt v posest in uporabo pred amortizacijo vlaganj, bomo morali v letnih proračunih odpirati dodatne postavke. Pa še do sporov z najemniki lahko pride.

Gospod direktor, račun se torej ne izide. Krajevna skupnost Mengeš je v letu 1994 z objektom imela izgubo v višini 1.569.699,00 SIT, ker so celotni stroški za ta objekt znašali 8.572.376,00 SIT, dohodki od najemnikov pa le 7.002.677,00 SIT. Tudi Občina Mengeš ima s tem objektom izgubo. Za leto 1995 je račun pokazal, da ta izguba znaša približno 100.000 DEM. Za približno toliko so bili namreč stroški (vračilo glavnice in obresti ter drugi stroški) višji od dohodkov (najemnine). Kako bo v prihodnjih letih, bomo še videli, vendar pa pozitivnega rezultata v tem tisočletju še ni mogoče pričakovati. Proračun Občine za leto 1996 predvideva odplačilo glavnice v višini 9.240.000,00 SIT ter 5.160.000,00 SIT obresti, skupaj torej 14.400.000,00 SIT, kar znaša približno 158.000,00 DEM. Predvideni pa so seveda tudi vzdrževalni stroški, popravilo kanalizacije ipd. Če bo občinska uprava od najemnikov uspela izterjati celotno najemnino po pogodbah, ki letno znaša približno 83.000,00 DEM, bo primanjkljaj v letu 1996 znašal približno 71.000,00 DEM. Glede na neučinkovitost občinske uprave na tem področju v letu 1995 pa je kar realno pričakovati, da bo ta primanjkljaj višji.

Da se račun ne izide, kaže tudi podatek, da se vsak tolar vložen v nakup iz dohodkov objekta v povprečju ne bo povrnil prej kot v devetih letih. Doba odplačevanja kredita je namreč šest let, kar v povprečju znaša tri leta, najemnina za pokritje kupnine pa se bo ob dinamiki njene realizacije iz leta 1995 zbirala približno let, oziroma v povprečju 12 let. To bo zgolj pokritje kredita, ne pa tudi drugih vloženih sredstev in stroškov. Kot je zgoraj navedeno pa o kakšnem profitu še dolgo časa ne bo ne duha in ne sluha. Normalna stopnja profita pa bi morala znašati 10% letno, da bi bila investicija ekonomsko upravičena. Katastrofalno!

Greenka resnica in poduk iz tega podatka pa je ta, da smo v letu 1995 del proračunskega denarja namenili za nakup, za katerega ne bi mogli reči, da je bil v "dobrobit Mengša in Mengšanov", kot pravite-vi. Tega objekta niste dali Mengšu in Mengšanom! Mengeš in Mengšani smo ta objekt imeli, ga imamo in ga bomo imeli tudi v bodoče ne glede na vsakokratno lastništvo. V njem so se v preteklosti odvijale proizvodne dejavnosti, v sedanosti pa se v njem odvijajo različne storitvene dejavnosti. Podobno bo v tem in seveda tudi drugih objektih, tudi v bodoče. Vedno pa je bilo in bo opravljanje teh dejavnosti v prid Mengša in Mengšanov. Zgrešeno je, če Občina pospešuje te dejavnosti tako, da kupi star objekt, vlaga vanj in ga nato oddaja v najem podjetnikom. Vlaganja naj prepusti njim. Občina pa naj podjetništvo in obrt pospešuje s sprejemanjem ukrepov in aktov iz svoje pristojnosti, ki bodo naravnani tako, da bo Mengeš čim bolj zanimiv za investitorja. Vlogo investitorja pa sme Občina prevzeti in kupovati le takrat, ko je to potrebno, zaradi zviševanja svojih upravnih in drugih nalog, javnih gospodarskih služb, javnih zavodov, kulturnih, športnih in drugih potreb občanov, ipd. V tem je bistvo problema. Občina se je zadolžila za nezakonit namen - za nakup objekta z namenom trženja. Žal v letu 1994 in 1995 z veliko izgubo. Ta denar bi koristneje porabili za urejanje komunalnih ali drugih prepotrebnihih zadev v občini. Zgolj zaradi primerjave naj navedem, da je bila ta izguba v letu 1995 večja, kot pa so v istem letu skupaj znašala sredstva za kulturo, šport in rekreacijo. Vlaganja in trženje z nepremičninami naj Občina prepusti gospodarskim subjektom. Menim, da se v tem kaže osnovno nerazumevanje vloge Občine

Objekt Slamnik

kot osebo javnega prava in javnih financ. Od direktorja zadruga, ki je po stroki celo računovodja, bi človek takšno razumevanje pričakoval. Mogoče gre pa samo za sprenevedanje.

Ker se tudi ponujate za zagovornika resnice ob osebnih koristih, vam predlagam, da raziščete pravzaprav komu, zakaj in s kakšnim namenom je bil Zadružni zvezi Slovenije plačan znesek 35.000 DEM, ki je šel v breme naše Občine. Šlo naj bi za povračilo stroškov denacionalizacijskega postopka. Iz meni dostopne dokumentacije ni razvidna kakršnakoli specifikacija stroškov, niti to, ali je Zadružna zveza Slovenije kakšne stroške sploh imela.

Na koncu se z Vami strinjam, da je bilo publicitete o objektu Slamnik dovolj in nadaljevanje te polemike res ni več potrebno. Potrebno pa je, da se na Občinskem svetu razčistijo vsa še vedno odprta vprašanja, na katera sem opozoril v svojem članku, predvsem pa naj se doreče tudi nadaljna usoda oziroma namembnost tega objekta. Napravi naj se to, kar bi se moralo napraviti že zdavnaj. Glede na razvojne usmeritve Občine Mengeš naj se ugotovi, ali bomo ta, trenutno z najemniki zaseden objekt potrebovali za izvajanje občinskih nalog in pristojnosti, za katere od teh in kdaj. Če tega objekta v bodoče v celoti ali delno ne bi potrebovali za navedene namene, mislim, da je potrebna takojšnja prodaja celotnega objekta ali dela le-tega. S kupnino naj se odplača kredit. S tem bi razbremenili proračunske izdatke, ki so sedaj predvideni do leta 2002. Hkrati bi bila s tem podana možnost zadolževanja Občine za namene, ki bi jih določili pristojni občinski organi in ko bi bilo to po zakonu tudi dopustno. Pa tudi "račun" bi se v tem primeru mnogo bolje izšel.

Vesel pa sem, da je po mnogih peripetijah le prišlo do vknjižbe prenosa lastninske pravice tega objekta na Občino Mengeš do celote. Hkrati pa upam, da se nam takšna ali podobna zgodba ne bo zgodila še pri kakšnem drugem objektu. Ali pa ...?!

Jože Rožman

MENGŠAN

Poštenost je lep dragulj, a žal ni več v modi

Beseda poštenost je prisotna v zavesti slovenske samobitnosti in se je kljub več kot tisočletnem kulturnemu razvoju ohranila do danes. Akademik prof. Trstenjak v svojih raziskavah ugotavlja, da je slovenska beseda poštenost izraz, ki mu ga ne najde enakovrednega v kakšnem drugem jeziku. S to besedo smo se Slovenci vedno medsebojno identificirali in je ostala samo naša značajska posebnost. Do nedavnega je veljalo, če se je o nekom reklo, da je pošten, je bilo vsakomur takoj jasno, kaj je mislil tisti, ki jo je izrekel, povedati. Prav po tej vrednosti smo se Slovenci razlikovali od drugih narodov, živečih v skupni državi Jugoslaviji. In prav ta poštenost v medsebojnih odnosih je na koncu pretehtala, da smo se razšli.

Kako pa je danes z našo slovensko poštenostjo? Še ne tako dolgo nazaj je veljalo, da smo se nepoštenega Slovence izogibali. Ali je to že simptom, da se vsled tega že drug drugega izogibamo, odtujujemo? Morda je vzrok v tem, da smo včasih govorili o poštenosti, v rajni Jugoslaviji pa smo si omislili odgovornost, a ne osebno, kot je to navada v razvitem svetu, temveč kolektivno. Vsled temu se je in se še v tovarnah in uradih izgovarja: "Jaz nič ne vem, jaz nisem odgovoren, odgovoren je kolektiv, družba, sistem." V sedanjem času za to krivimo stranke ali na splošno: kriva je demokracija. Ali je res?

Demokraciji smo ob osamosvojitvi na stežaj odprli vrata in stranke različnih imen so se kot gobe po dežju razrasle po našem političnem nebu. Po lokalnih volitvah predlani se je podobno dogajalo tudi v Mengšu, ko smo iz bivše KS postali Občina. Predvolilno vzdušje našega kraja ni zaobšlo. Pojavilo se je šest list s strankarskimi kandidati in tremi kandidati za župana. Seveda je bil marsikateri takratni volilec v dilemi in se je javno spraševal, zakaj takoiimenovana desnica, sedaj se temu moderno reče "pomladne stranke", niso kandidirale z enim skupnim kandidatom? No, resnici na ljubo je treba povedati, da smo se stranke "slovenske pomladi" sestale, a se žal nismo našle na skupni valovni dolžini (6.11.1994). Takratni predsednik KS je povedal, da sploh ni nameraval kandidirati, da pa se je odločil zato, da bo razkrinkal neupravičeno bogatenje posameznikov v Mengšu. Na vprašanje, če se to nanaša na objekt Karo in sporno križišče ob njem,

ki bi že moralo biti semaforizirano in cesta asfaltirana, je bil odgovor pritrdilen. Predstavnika SKD sta na tem sestanku menila, da je to neprepričljiv argument za kandidaturo: v kolikor se dogajajo nepravilnosti, je kot predstavnik KS, ki je uradno udeležena v tem primeru, dolžan ukrepati, posebno pa še, če so utemeljeni sumi o tem, kar se govori. Občani o tem vemo le to, kar preberemo v občilih, torej je bilo več kot dovolj časa, da se nepravilnosti uredijo v mandatu, ki se mu izteka.

Razšli smo se s skupnim sklepom, da bomo, v kolikor se kateri od naših kandidatov uvrsti v drugi krog, tega skupno podpremo. Moramo povedati, da smo se po tem sestanku na seji takratnega še krajevnega odbora dokončno odločili, da gremo s svojim kandidatom na volitve za župana.

Volitve so minile, začinjene tudi s precej farizejske zlobe. Veliki mag in vodja volilnega štaba takratne zmagovite stranke je delo dobro opravil tudi med delovnim časom, da bi se volilci prav odločili in ne bi nasledili SKD-jevemu enoumju - je bilo njegovo sporočilo. Volilci pa se vedno odločijo prav in stranka SLS je dobila največ glasov. Njen kandidat za župana je prišel v drugi krog z največjimi izgledi za končno zmago. Pred drugim krogom se je kasnejši zmagovalec oglašil po telefonu z željo, da če ga podpiramo, naj pisno potrdimo, da bo stranka to uporabila za propagando v drugem krogu.

Osmega decembra je stranka SKD priporočeno poslala pismo z željeno vsebino in pobudo, da se še pred drugim krogom sestanemo in dogovorimo o skupni koaliciji. Menili smo, da bi naša stranka predlagala predsednika sveta, ker bo SLS imela župana. **Pošteno!** Do danes je od volitev minilo skoraj že leto in pol, a od SLS nismo prejeli še nobenega pisnega odgovora ali drugega sporočila. Omenimo naj tudi, da smo ob znanih rezultatih volitev za župana njemu takoj poslali telegramsko zvočno čestitko. **Še vedno govorimo o poštenosti.**

Tako smo 4.12.1994 v Mengšu izvolili svet in štirinajst dni kasneje po več desetletjih spet dobili župana. Poleg županstva v Občini Mengeš je župan opravljal do 17.7.1995, ko je bil narejen zaključni račun v KS Mengeš, še predsedništvo sveta KS Mengeš, iz katere je kot naslednica de fakto uradno s 1.1.1995 nastala Občina. Svet KS Mengeš se je dva dni po znanih volilnih rezultatih sestel na svoji 69. seji, in enoglasno (dva člana se

Objekt Slamnik

seje nista udeležila) sprejel sklepe, katerih kreatorja sta jih potem speljala kar po svoje in mimo sklepov, za kar sta posledično ustvarila nezaupanje novega Občinskega sveta. Sporni sklepi na omenjeni seji so bili napisani pod točko dve, dobesečno po zapisniku:

- sklep o ustanovitvi Splošne zadruga Mengeš,
- KS Mengeš zagotovi sredstva za povračilo vložnega deleža Induplati v omenjeni objekt v višini 625.000 DEM,

- KS Mengeš najame kredit v višini 625.000 DEM za poplačilo omenjega deleža.

Pri odločitvi za najem kredita je svet vodilo sledeče: sredstva od najemnin, ki jih bo KS Mengeš (občina) prejela od 1.1.1995 predvidoma v višini 15.400 DEM mesečno, bodo v celoti zadostovali za odplačilo anuitet najetega kredita. Ta zapisana ugotovitev je povsem napačna, ker anuitete zadostujejo le za slabo polovico dolga.

Vse lepo in prav, toda o tem na svoji prvi konstitutivni seji novoizvoljeni Občinski svet **23.12.1994** ni uspel izvedeti ničesar. Niti pod točko predstavitev župana, ko smo pričakovali, da nam bo predstavil svojo vizijo o delu in nadaljevanju nalog, ki so v teku iz naslova KS. Modro je predstavil le uspešno zaključene naloge v Mengšu in svoje zasluge v delu takratnega IS Občine Domžale, kjer je opravljal zadolžitve na razvoju podeželja. Modro pravimo zato, ker se je stranka, ki jo vodi v Mengšu, predstavila v predvolilnem geslu v "Mengšanu" in je glasilo: "Kdor veliko govori in objublja, običajno nima časa za delo."

V svojem pismu, naslovljenem občanom je pred drugim krogom za župansko podporo zapisal takole: "Skratka pošteno začeto delo želim tudi nadaljevati pošteno, kajti kdor dela, ima v vsakem delu kaj pokazati (tudi tat), kdor pa je pri tem še pošten, lahko tudi vsakomur v oči pogleda. Jaz lahko pogledam vsakemu in tudi v bodoče bo tako". Menimo, da ne vsem, vsaj delu Občinskega sveta ne. Preveč je bilo izrečenih neresnic, čemur se reče tudi drugače. Sicer se pa še otroku pod strogim pogledom mame povesijo oči, ko s polnimi usti na vprašanje odkimava, da bi pojedel sladice brez njenega privoljenja.

Podobno se je brez soglasja in vednosti Občinskega sveta dogajalo še marsikaj. Na mnoga zastavljena vprašanja so svetniki dobivali nepopolne odgovore ali pa sploh nič, predvsem v zvezi z objektom Slamnik ter kaj se dogaja s prilivi in odlivi na računu KS. Prilivov na račun KS v letu 1995 ne bi smelo več biti, ker je pravno iz nje nastala Občina, sicer s skupnim računom

novonastalih Občin, a z ločenim vodenjem in podpisniki vseh štirih županov. Kontrola je bila torej štiripartitna. Na večkratno zahtevo, da mora Svet, to je jasno zapisano v statutu, potrditi zaključni račun KS za leto 1994, smo le-tega skupaj z zaključnim računom za leto 1995 do 17.7. dobili za obravnavo in v sprejem na tretji izredni seji **14.9.1995**. Na tej seji Svet ni sprejel zaključnega računa KS Mengeš za leti 1994-95. Z odgovori na zastavljena vprašanja svetniki niso soglašali in so zaključni račun za leto 1994 sprejeli le kot informacijo. Za leto 1995 so svetniki sklenili, da se do prihodnje seje pripravi več informacij. Ko so na izrecno zahtevo naše stranke svetniki prejeli še zapisnike nadzornega odbora, so lahko prebrali marsikaj, med drugim tudi to, da je KS v letu 1995 pridelala izgubo v znesku **897.553 SIT**. Pri tem je treba omeniti, da se svet KS v letu 1995 po naših informacijah ni sestajal, torej so bile brez sklepov vse operacije na tem ŽR brez soglasij - v domeni predsednika in tajnika še iz časa KS Mengeš. Zaradi naštetih nejasnosti Občinski svet zato tudi ni potrdil zaključnega računa bivše KS za leto 1995 na 10. redni seji 8. novembra, temveč ga je sprejel le kot informacijo.

V sled naštetemu se je IO 00 SKD odločil in preko svojih svetnikov na 13. seji Občinskega sveta dal pod točko dnevnega reda pobudo po reviziji poslovanja bivše KS v letih 1994-95 do dne, ko je bila po statutu Občinskega sveta ukinjena. Predlagatelj je poleg že znanih dejstev, bila so že objavljena v našem mesečniku, a žal na zastavljena vprašanja župan v 26. številki ni odgovoril. Povedati je treba tudi to, da so se **31.1.1996** prav zaradi razjasnitve omenjenih vprašanj sestali predsedniki SLS, SDSS, svetniki z liste SKD in predsednik Sveta. Zapisniško potrjenih sklepov na to temo se župan ni držal, še celo več - na 13. sejo sveta **7.2.1996**, ko bi moral prinesiti pripravljeno pogodbo o prenosu premoženja mengeške zadruga na Občino, je pokazal dokument, iz katerega je bilo razvidno, da je k zadrugi Mengeš istega dne pristopila Občina Mengeš z vložkom **80 DEM**. Tako bi imela Občina z **dvotretjinsko** lastnino objekta Slamnik proti **enotretjinski** zadrugi en glas odločanja proti **štirim** in še župan bi sedel na dveh stilih odločanja.

Kot je poznano, je bil na tej seji prisoten tudi g. Jože Rožman; namreč na tej seji je stranka ZLSD predložila pogodbo, katero bi moral predložiti župan po sklepu z dne 31.01.1996. Avtorju omenjene pogodbe so vsi prisotni

enoglasno dali besedo. Predloženo pogodbo je pravniško obrazložil in nakazal rešitev, kako presekat gordijski voz. Po kratki razpravi je Svet enoglasno potrdil tri sklepe, priložene omenjeni pogodbi. Svet je sprejel na tej seji še sklep, da se pogodba o prenosu sporne lastnine v korist Občine Mengeš opravi v enem tednu, kar se je res zgodilo in so svetniki na 14. seji **6.3.1996** dobili potrditev v gradivu in ustno od predsednika nadzornega odbora. Kljub končni dorečenosti primera je večina svetnikov novico sprejela ugodno, a s priokusom, da je **poštenost** v tem primeru prevečkrat padla pod križem imenovanim Slamnik. Preveč je bilo sprenevedanja, slepega verovanja, egotističnega pristopa, tudi za to nevesčih posameznikov in odlašanja v stilu, če je nekaj dobro za posameznike, je tudi za občane. Navsezadnje pa smo občani in davkoplačevalci obenem tisti, ki plačujemo včasih tudi ceh slabih odločitev Sveta ali posameznikov; navsezadnje tudi kredit (**R+12%**) za omenjeni projekt, ki ga bomo davkoplačevalci plačevali do **februarja 2002. leta**. Do takrat zaradi te zadolžitve, ker je že protizakonsko za **dva in polkrat preokročila** bonus zadolževanja, Občina ne more dobiti drugih posojil. Samo za obresti bo treba za tako neugodno obrestno mero in v kolikor letna inflacija pridelava dvomestno številko, na koncu plačati dvakrat toliko. Največji absurd pri tem kreditu pa ostaja dejstvo, da je bil omenjeni primer tako otroško rešljiv, če bi se ga hotelo, legalno seveda. Legalno in že na prvi seji, saj je bila vedno večina za to, da je Občina končni lastnik, zadruga bi bila samo posrednik. Zato je zmotno, ko se v javnosti in občilih manipulira z golima številkama, da nas objekt stane samo 625.000 DEM in da je sedaj vreden najmanj 1.650.000 DEM. Po malo bolj črni verziji glede inflacije se dolg podvoji. Kje pa so stroški prepisov, vlog, davščin, storitev advokatov in vložki najemnikov v višini najmanj 350.000 DEM? Navsezadnje bo treba ta objekt še vzdrževati, objekt kot objekt ni zavarovan za primer požara že več kot leto dni, zato imajo najemniki težave, ker ne morejo zavarovati svoje opreme. Stavba je še vedno priključena na greznico, zato sta prejšnja KS in sedanja Občina sta uradno prejeli od pristojne državne inšpekcije odločbo, da se objekt priključi na javno kanalizacijo, sicer se ne izda uporabno dovoljenje. Potem pa čudenje, ko so nekateri najemniki, ki so iz svojih žepov spodobno uredili prostore in njihova dejavnost ni v sramoto Občine, temveč tudi od teh podjetnikov priteka dohodnina v občinsko blagajno.

Objekt Slamnik

Zanimivo bi bilo izvedeti, kje je pristalo **35.000 DEM**, nakazanih ob plačilu kupnine Induplatiju in istega Zadržni zvezi Slovenije za njene "kvazi" usluge ob znanem dejstvu, da je vse stroške krila KS. Samo po sebi se zastavlja vprašanje, zakaj so bili v opisanem primeru vpleteni še trije advokati in nazadnje še dva notarja. Za slednja se ve, eden je bil povabljen, da stvar še bolj zaplete, drugi pa razplete. Menimo, da bi en advokat povsem zadostoval, v kolikor bi bil namen stvari korektno in pošteno brez turbolenc speljati v najkrajšem možnem času.

Naslednja napaka, ki pa gre tudi na rovaš uprave in župana, je bila ta, da je po zaključnem računu proračuna za leto 1995, ki ga je Svet enoglasno potrdil 30.6.1995, ostalo **71.185.474.000 SIT** neizkoriščenih sredstev. Tudi to informacijo so svetniki prebrali v zapisnika enih prvih sej nadzornega odbora. Na vprašanje, zakaj je pod postavko "objekt Slamnik" številka 12.000.000 SIT, je župan povedal, da gre za odplačilo glavnice, ker se v letu 1995 ne predvidevajo večja vlaganja v infrastrukturo. Mislimo, da je bila ta izjava nekorektna, saj bi lahko ob takem planiranem suficitu in s primerno razlago pridobil dovolj glasov v Svetu. Sporni kredit bi v celoti plačali takoj po sprejetem proračunu za leto 1995, seveda, če bi res želeli, da je objekt v celoti občinski. Tako pa ostaja priokus na slabo delo uprave v preteklem letu, saj iz proračuna po nam znanih podatkih ni bil položen niti kvadraten meter asfalta. Mimogrede, v občinski upravi je **devet** zaposlenih, (župan pravi, da je cele dneve na Občini, in še res je) in v kratkem je napovedan deseti, kot pravni svetovalec. Ob tej zasedbi po dve uri na teden uraduje še strokovnjak za kmetijstvo, pri tem pa nas živi na homogeno majhnem prostoru okrog 6.500 duš. Za primerjavo ima prostorsko nekajkrat večja občina Lendava s 15.000 prebivalci s profesionalnim županom skupaj 8 (beri osem) zaposlenih. Ali v Logatcu, neprofesionalni župan, šest zaposlenih, prebivalcev pa je več kot 10.000 itd.

Ob vsem tem zaradi velikega števila zaposlenih v upravi ne krivimo njih, oni so se zaposlili na županov oglas. Nekaj krivde pripisujemo tudi svetnikom, ki so potrdili odlok o zaposlitvi občinske uprave, kjer so predvideni vodje štirih referatov. Tako smo dobili upravo z najmanj štirimi šefi, kar je moč pričakovati še vsaj nekaj zaposlenih v doglednem času, za podrejenost, potem pa bo treba še koga, ki bo zalival fikuse. Žalostno pri vsem tem je to, da moramo občani večino svojih potreb opraviti tam,

kjer smo že vajeni, v Domžalah. Pa še res je! Po takem pristopu za ceneno Občino so ostale, žal, le iluzije. Naša stranka je še pravočasno opozarjala v Svetu in županu svetovala, naj zaposluje postopno, da uprava ne sme presehati števila največ šest zaposlenih.

Za konec, spoštovani občani! Dolžni smo vam napisati zgoraj navedeno, tako kot smo. Morda smo predolgo molčali v upanju od seje do seje! Naivno smo verjeli, sedaj lahko rečemo pravljam za lahko noč, saj ni bilo seje ali nadaljevanja, ko ne bi ura v zvoniku odbila enajste zvečer. Presekati smo hoteli te dvome o nezaupanju. Ko smo predlagali revizijo, smo oklevali, a smo se na koncu za to odločili iz poštenih nagibov in načelne politike, katero zagovarjamo ves dosednji mandat. Eno leto smo poslušali, da se finančno ni nihče okoristil. To možnost dopuščamo. Še več, še vedno verjamemo, da je župan g. Per zadnji, na katerega bi pokazali s prstom. Toda ne razumemo, da kljub vsem pritiskom pušča del Sveta in javnosti v negotovosti in s tem izgublja ugled, ki mu nedvomno pritiče.

Navsezadnje se je tudi motiti človeško. Celotni igralci pokra slej ko prej spregledajo bleferje med seboj - tam je vedno denar in igri in tudi v primeru Slamnik ga je bilo veliko. Bleferja bi radi spregledali tudi mi, ker se nam zdi, da je Induplati neopravičeno prišel do tega vložka. Če je v objekt vlagal, je bilo to sicer gospodarno, a je potem z vložkom in amortizacijo vred to zaračunaval v svoje proizvode in si večkratni vložek pridobil nazaj, poleg tega pa ni plačeval nobene najemnine ves čas, ko je imel stavbo v upravljanju. Gre nam samo za to, da enkrat bobu rečemo bob. Politika nam ni in nam ne bo hobi, kot je nekdo svetoval v prejšnjem Mengšanju. O preveliki vsoti vseh nas, mengeških davkoplachevalcev (preko **4.000.000 DEM**) soodločamo v Svetu, da bi neodgovorno dvigovali roke. **Za nas je poštenost še vedno vrednota** in je moralni dekalog.

In na koncu v vednost vsem občanom: naša pobuda o reviziji na 13. seji ni bila izglasovana, ker je od vseh 16 navzočih svetnikov zanjo glasovalo samo osem svetnikov. Ker je bilo glasovanje poimensko, navajamo, kako so posamezniki glasovali po strankarskih listah. Za so glasovali: France Guna, Tatjana Sivec Strmšek, Jožef Pajnič (lista **SKD**), Primož Podlogar (lista **SNS**), Roman Kalušnik, Peter Gubanc, Branko Lipar (lista **LDS**), Janez Dimec

(lista **ZLSD**) proti so glasovali Franc Jerič, Anton Benda, Franc Bergant, Jožica Komatar, Jože Vahtar (lista **SLS**), Franc Gregorc (lista **SDSS**), vzdržana Milan Jenčič (lista **LDS**) in Alojzij Janežič (lista **SDSS**).

za Občinski odbor **SKD Mengeš**:
Jožef Pajnič, predsednik

Obnova mostu

Obnova mostu čez razbremenilnik Pšate na Prešernovi cesti v Mengšu

Strokovno tehnično obvestilo v 26. Mengšanju nas je seznanilo z dejstvom, ki ga moramo z razumevanjem upoštevati.

Seveda ga bomo občani in stanovalci Veselovega nabrežja upoštevati. Z razumevanjem pa ne.

Promet na ulici poleg razbremenilnika je že brez posebnih razmer zelo gost. Ulica služi kot obvoz, postavljeni znaki za prepoved tovornega prometa pa izgleda, da služijo za pospeševalnik takšne vrste prometa.

Pločniki niso urejeni, saj smo samoprispevek prispevali le za asfaltiranje cestišča in robnike. Pa to ni največji problem. ULICA NI RAZSVETLJENA! Ogroženi so pešci, predvsem pa otroci, ki morajo obvezno s pločnika na strani razbremenilnika prečkati vozni pas. Sama hoja po neurejenem pločniku je podobna akrobatskim vajam, saj ponoči vozniki praviloma slepijo pešce z dolgimi lučmi.

Razsvetljava je nujno potrebna. Naj nepotrebne žrtve ne vzpodbudijo strokovnih služb k razumevanju.

Presenečen bi bil, če bi odgovorni v Referatu za infrastrukturo upoštevali to pisanje, brez osnove pa gotovo ni.

Brane Lužar in drugi stanovalci
Veselovega nabrežja, Mengeš

(Ne)varna voda

Kako (ne)varna je voda, ki jo pijemo?

To je vprašanje mnogih - skoraj večine prebivalstva naše zemlje. Kaj bi moral o pitni vodi vedeti vsakdo in kako si lahko pomaga?

Prepričan sem, da veste, kako pomembna je voda za življenje vsega, kar se giblje po tej zemlji, kako je vsako življenje v popolnosti odvisno od vode. Voda je vsa tisočletja ena, ki jo narava sama oblikuje. Toda to je pomembno. Človek jo hitreje onesnažuje, kot se je sposobna sama očistiti, človek pa brez vode ne more preživeti.

Med padavinami voda pobira vse strupe in nesnago iz zraka. S površine zemlje odnese s sabo v vodna zbirališča tudi škodljive snovi, odplake, razne kemikalije in olja. Pozabiti ne smemo na nevarne nitrates, pesticide, herbicide in fosfate, ki jih trosimo po vrtovih, poljih in travnikih za boljšo rast in pridelek. Vodo z vsemi primesmi načrpamo v vodna zbirališča - rezervoarje, ji dodamo še klor, da se v vodi uničijo še vsi živi mikroorganizmi in tako je voda pripravljena kot neoporečna za vodovodno omrežje. Od vodnega zajetja pa do naše pipe se vodi primešajo še razni strupi in odplake, zaradi dotrajanih cevovodov, menjavanja cevi in voda v naših kozarcih, loncih za kuhanje, posodah za pranje sadja in zelenjave je nared. NA ZDRAVJE!

Tako obageten vodo z vsemi mogočimi strupi uživamo od malih nog do starosti, če jo le dosežemo. Strupi se počasi dan za dnem nalagajo v celicah naših mišic, organov, koži, sklepih in sigurno počasi tudi načenjajo naše zdravje. Alergije, migrene, artritis, obolenja sklepov, visok krvni pritisk, motnje v spolnem življenju ljudi in živali, kakor tudi rak, so posledice, ki jih povzročijo snovi, ki jih uživamo z vodo.

Zdravje je tista dobrina, na katero mislimo šele takrat, ko ga že izgubimo. Zakaj ne bi enkrat zamenjali to navado - razmišljali o zdravju, ko smo še zdravi, vodo za pripravo hrane, kuhanje in pitje pa očistili.

Lojze Peterlin

Kulturno društvo Franca Jelovška

Izvršni odbor društva je že takoj po občnem zboru začel z uresničevanjem programa, ki je bil sprejet na občnem zboru 11. marca lani. Tako je na svojem prvem sestanku odločil, da na podlagi zbranih predračunov pristopa k obnovi Jelenovega znamenja in kipa PIETA v Zelenčevem znamenju ker k obnovitvi in izdelavi kopije kipa ECCE HOMO. Za vsa dela smo pridobili tudi ustrezna soglasja s strani Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Vsi predračuni so bili posredovani na Občino Mengeš, vendar ta kljub sredstvom, ki so v proračunu namenjena za obnovo naravne in kulturne dediščine teh projektov ni podprla. Prav tako ni bila pripravljena podpreti obnove ostankov zidov grajske kapele Sv. Lovrenca na Gobavici kljub temu, da bi naše društvo s prostovoljnimi delom prispevalo kar eno petino vseh potrebnih sredstev. Ker nam za predvidena dela niso bila dodeljena nobena sredstva, smo uspeli obnoviti oz. zamenjati le pločevinasto streho Jelenovega znamenja. Bakreno pločevino je prispevalo Župnišče Mengeš, ostale stroške pa je krilo društvo iz svojega proračuna. Opozorili smo tudi na nestrokovno opravljeno sanacijo Staretovih grobnic in predlagali, da se pomankljivosti v izvedbi odpravijo še v reklamacijskem roku. Na pobudo žal nismo prejeli nobenega odgovora, ne s strani Občine, kot tudi ne s strani izvajalca. Sodelovali smo tudi pri ureditvi okolice Jelenovega znamenja. V sklopu obnove naravne in kulturne dediščine smo spet popravili in postavili Žmajdov križ na glavni cesti proti Domžalam. Društvo je tudi takoj pristopilo k popravilu Mhačeveha znamenja, ki so ga iz objestnosti podrli neznani podleži. To staro, stebrasto znamenje je naše društvo

že obnovilo leta 93. Manj poškodovani podstavek in steber sta bila še isti dan postavljena nazaj na staro mesto pod strokovnim vodstvom kamnoseka Marjana Makovca.

Izvršni odbor je na svojem prvem sestanku sprejel tudi Sklep o ustanovitvi Muzeja Mengeš (o tem bo več poročal v.d. direktor Muzeja Mengeš Janez Škrlep).

Odločili smo tudi, da oddamo vlogo na Telekom Slovenije za napeljavo telefonskega priključka. Vlogo so v petnajstih dneh odobrili in tako društvo svojo telefonsko številko že kar nekaj časa s pridom uporablja. Telefonska številka je: 739-011.

Glade na to, kako pomembna je danes komunikacija v takšni in drugačni obliki, smo se odločili, da tudi mi predstavimo svoj Home page na svetovni mreži INTERNET. Kogarkoli bi oblikovanje te domače strani zanimalo vabimo, da se nam priključi pri tem delu. Seveda pa ste o delu društva lahko prebrali tudi v časopisu Mengšan in v dnevnem časopisu.

Likovna šola Mengeš, ki deluje v okviru društva, je v času od 3. do 5. aprila organizirala likovno delavnico modeliranja v glini na temo trpljenje, katero je vodil akademski kipar Tone Demšar, ki je tudi že razstavljal v naši Galeriji mežnarji. V naslednji likovni delavnici smo izdelovali žegne oziroma butarice za cvetno nedeljo. Obe delavnici sta napolnili naše društvene prostore.

Predsednik KD Franca Jelovška povezuje bogato delo članov v letu 1995.

Kulturno društvo Franca Jelovška

Strani Občine Mengeš in Turističnega društva Mengeš smo bili zadolženi za ureditev okolice spomenika Janeza Trdine, kapelice na Liparjevi cesti in ureditev prostora pred Glasbeno šolo. Ta dela so bila izvedena pod vodstvom Toneta Hribarja.

Društvo je v začetku aprila spet začelo s postavljanjem razstav v slovensko priznani Galeriji mežnariji. Prva je bila razstava risb Antona Gosarja. Sedaj pripravljamo tudi izdajo knjige z naslovom *Zgodovina odrešenja*, za katero je Anton Gosar poleg risb pripravil še spremne tekste. Več o razstavah bomo izvedeli iz poročila, ki ga je pripravil Miha Skok. Naj omenim le, da nam je lanska razstavna sezona prinesla veliko odličnih stikov z različnimi strokovnimi organizacijami in umetniki. Ravno razstave so nam prinesle največ sodelovanja z drugimi društvi v Mengšu in okolici. Tako smo lani sodelovali s Planinskim društvom Janeza Trdine, s Kulturnim društvom Antona Lobode, Loka pri Mengšu, Župnijskim dekliškim pevskim zborom, z Mengeško godbo, z zborom Vigred, z Mengeškim Zvonom, z Muzejem Mengeš, narodnimi nošami in drugimi. Veljavo naše galerije pa nam potrjujejo tudi druge javne osebnosti, ki so nas s svojo udeležbo potrdili (župan Mestne občine Novo Mesto, škofjeloški, menceški župan, nadškof, načelnik upravne enote Škofja Loka, nekateri poslanci Državnega zbora, umetniki).

Gledališka skupina je v letu 1995 pripravila uprizoritev komedije Glavni dobitek, ki je spet napolnila dvorano menceškega kulturnega doma. Kot vsako leto pa smo pripravili Miklavževanje za naše najmljajše. Več o delu gledališke skupine bo povedal režiser Franc Veider.

Veliko dela smo imeli na predvečer Dneva državnosti. Pripravili smo proslavo ob tem prazniku, odprtje kiparske razstave slepe in slabovidne mladine Slovenije, ki so nam tudi pomagali pri oblikovanju kulturnega programa ob slovesnosti, pripravili pa smo tudi kresovanje na god Janeza Krstnika, da nam ne bi kače prišle v hišo.

Ker smo društvo, ki deluje na prostovoljni bazi in torej nihče za svoje delo ne prejema nikakršnega honorarja, svoj trud dobimo plačan le z uspehom. Da pa ne bi vse ostalo samo pri delu, smo skupaj s podjetjem

MI AMIGO organizirali piknik za vse člane. Dobili smo se v kar lepem številu in tako kramljali in peli pozno v noč. Ker pa nas je naš soorganizator tako založil, smo piknik ponovili še naslednji dan, na istem kraju, ob isti uri. Organizirali smo tudi celodnevni izlet na Sladko Goro, ki je bil že prava strokovna ekskurzija. Nabralo se nas je poln avtobus tako članov, kot nečlanov. Tako smo se obogatili z novimi znanji o našem rojaku Francu Jelovšku, ogledali smo si vrh njegovega ustvarjanja v čudovitem sladkogorskem biserju - Marijini cerkvi. Ob povratku smo se ustavili v najstarejši slovenski lekarni, v Olimju.

Nekaj besed pa moramo reči še o delih v naših društvenih prostorih. Od začetka pa do decembra 1995 je bila vrednost opravljenih del že več kot 1.150.000,00 SIT. Od tega so člani društva s prostovoljnim delom prispevali več kot 900.000,00 SIT. Rad bi se zahvalil tudi drugim, ki so omogočali delovanje društva, pa do sedaj niso bili imenovani. To so bili: Mizarstvo Tone Ipavec, Občina Mengeš, Tesarstvo Kosec, Silvatica Mengeš, MI AMIGO Mengeš, Župnišče Mengeš, Ključavničarstvo Vinko Vajtar, ARTLINE Mengeš, firma Zobavnik, Timlanon - kleparsko krovске storitve, SCT Mengeš, IBK Ljubljana, Firma Šalamon Tone, Skanja, Pečarstvo Hrovat, Klet Vipava, Slikopleskarstvo Janez Škrlep. Vsem smo hvaležni za prijazno sodelovanje. Zahvaljujem pa se tudi Vam, članom, ki ste s svojim delom oblikovali kulturno življenje v Mengšu. Tako gledališki skupini, postavljalcem in oblikovalcem razstav, ki ste dežurali na razstavah, odboru, ki je pripravil ustanovitev muzeja, vsem, ki ste sodelovali pri oživiljanju ljudskega izročila, vsem, ki ste pomagali obnavljati naravno in kulturno dediščino Mengša. Zahvaljujem pa se tudi vsem članom, ki so s svojim delom dali našim društvenim prostorom takšen videz, kakršnega imajo.

Za naprej pa si želim, da nam ne bi bilo potrebno iskati ljudi, da bi izpeljali katero od akcij, pač pa da bi se nam sami ponujali. Dela je dovolj. Želim pa si tudi boljšega razumevanja s strani Občine Mengeš.

Toliko o delu društva v času od zadnjega občnega zbora pa do 31. decembra lani. Hvala lepa!

Wiljem Marjan Hribar

Podjetniško združenje

Podjetniško združenje Mengeš PZM - Mengeški podjetniki Prostovoljno združenje menceških podjetnikov, obrtnikov in zasebnikov Dejavnost združenja v prvem mesecu delovanja

Povzetek

Imeli smo občni zbor članov združenja in dva sestanka upravnega odbora. Opravili smo registracijo združenja. Začenjamo prve aktivnosti s katerimi si bomo zagotovili zaupanje in potrebna sredstva za delovanje. S turističnim društvom in Občino pripravljamo podjetniško-turistični zemljevid občine z označbo vseh ulic, pomembnih objektov in krajev, mest z dločenimi storitvami in navedbo vseh podjetnikov, obrtnikov in zasebnikov po dejavnostih. V sodelovanju z menceškimi gasilci pripravljamo veliko prireditev v času praznovanja državnosti z velikim srečelovom in ognjemetom. Glavni in najpomembnejši pa so naši predlogi in pripombe na osnutek proračuna Občine Mengeš za leto 1996.

Predlogi za proračun Občine Mengeš

Predloge smo sprejeli na drugi seji upravnega odbora, nekaj sklepov pa tudi na predhodnih sestankih.

Predlagamo in tudi zahtevamo naslednje:

- Predlagamo, da se v osnutku proračuna upoštevajo usmeritve, ki jih je naše združenje predložilo ob obravnavi memoranduma proračuna za leto 1996.
- Predlagamo, da se tudi za dejavnost združenja podjetnikov Mengeš zagotovi posebna postavka v proračunu.
- Pričakujemo sorazmerno porazdelitev sredstev za pospeševanje podjetništva, obrti in zasebnništva in za pospeševanje in intervencije v kmetijstvu, glede na pomen, plačane prispevke in razmere v teh dveh segmentih gospodarjenja. Pripravljeni smo del sredstev, ki so namenjena pospeševanju podjetništva nameniti za uvajanje dodatnih-podjetniških

Podjetniško združenje Mengeš

- dejavnosti pravih in mladih kmetovalcev.
- Predlagamo dva skupna projekta z Občino in ostalimi organizacijami. Financiranje izdelave zemljevida ulic za naselja v občini in sofinanciranje izdelave pregleda podjetij, obrtnikov, zasebnikov in kmetov in njihove ponudbe in povpraševanja, ter umestitev v računalniški sistem in na Internet.
- Pri plinifikaciji se mora zagotoviti sredstva za vsa spremljajoča dela, ki se morajo zaradi gospodarnosti in ureditve izvesti istočasno.
- Za samo plinifikacijo in kabelsko omrežje pa pridobiti ustreznega koncesionarja. Z aktivnostmi je potrebno pričeti nemudoma.
- Predlagamo, da se sprejmejo pripravljene popravki dolgoročnih prostorskih planov, ki ne vplivajo na predvidene dolgoročne usmeritve uporabe prostora v občini Mengeš. Tako investitorjem kot tudi črnograditeljem je potrebno omogočiti nujne investicije kot tudi sanacijo obstoječih. Občina pa naj tudi nemudoma pristopi k izdelavi strateških usmeritev razvoja, razpolaganja s prostorom in urbanističnimi zasnovami. Postavka za ta namen je bistveno premajhna. Pri tem je združenje podjetnikov Mengeš izjemno zainteresirano za uveljavljanje in zaščito interesov svojih članov.
- Zahtevamo, da se razpisana dela in projekte, ki so financirana iz proračuna, pridobi izvajalce na javnem razpisu. Enako velja tudi za podeljevanje pravic uporabe, oddaje v najem in izvajanje javnih gospodarskih služb. Nemudoma se morajo razpisati javni razpisi za koncesije in izbor izvajalcev vzdrževalnih in drugih javnih del. S tem v zvezi so nam znani sporni sklepi Sveta Občine Mengeš pri potrditvi znanstveno raziskovalne študije celostnega razvoja športa v občini (ni bilo javnega razpisa, na razpis se je javil le en

izvajalec, sredstva naj bi se črpala iz postavk še ne sprejetega proračuna) in sklepov Sveta o oddaji del bodoči družbi z omejeno odgovornostjo Baua z večinsko privatno lastnino (brez javnega razpisa in brez določitve cen in njihove revalorizacije).

Družabni dogodek

Nekaj članov nas je uspešno zaključilo začetni plesni tečaj v MI AMIGU. Vsi smo se vpisali v nadaljevalni plesni tečaj. Imamo čudovitega plesnega učitelja Gregorja. Še je prostor in velja vabilo za dodatne udeležence. Prvih nekaj tednov vas vabimo na brezplačno poizkušeno.

*Predsednik združenja
mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.*

VABIMO VSE PODJETNE, DA SE VČLANIJO V PODJETNIŠKO ZDRUŽENJE MENGEŠ

VABLJENI VSI, KI VAS ZANIMA NAŠE ZDRUŽENJE, KI ŽELITE DELATI Z NAMI, Z NAMI SODELOVATI ALI NAS SPOZNATI.

Praviloma se dobivamo vsak ponedeljek med 21.30 in 22.00 uro v prostorih MI AMIGO, Slovenska 28, Mengeš.

VPISOVANJE ČLANOV IN INFORMACIJE NA NASLEDNJIH MESTIH: TRGOVINA TIMOLA, HRIBARJEVA UL. 7, tel. 738-420, MI AMIGO, SLOVENSKA C. 28, tel. 737-317.

Člani in gosti na ustanovnem občnem zboru PZM.

foto: J. Pajnič

Čebelarji

Čebelarji Mengša in okolice so ustanovili samostojno Čebelarsko društvo MENGEŠ

Čebelarstvo - kot organizirani čebelarji našega področja že nekaj desetletij obstaja. Po ustnem izročilu čebelarjev Ručigaj iz Dobena že od leta 1908 ali 1910.

Vsi čebelarji iz Mengša in okolice so bili včlanjeni v čebelarsko organizacijo v Kamniku.

Čebelarji so že v tistih časih vozili čebele na pašo in to na kosanje, ajdo in zelo redki na gozdno pašo. V tem času je imela vsaka večja kmetija lesen gorenjski čebelnjak s čebelami, ki je bil v ponos vsake kmetije. Po drugi svetovni vojni je bila organizirana čebelarska podružnica Domžale. V tej organizaciji, od oktobra 1945, so bili vsi čebelarji iz Mengša in okolice. V organih podružnice so delovali bratje Ručigaj z Dobena ter Jože Koželj in Franc Peterca iz Mengša.

Leta 1956 je bila reorganizacija čebelarskih podružnic. Organiziralo se je Čebelarsko društvo Domžale-Kamnik s čebelarskimi družinami Domžale, Homec, Krtina, Radomlje, Lukovica, Komenda, Kamnik in Moravče. Mengeški čebelarji so bili včlanjeni v čebelarsko družino Domžale. Od Čebelarskega društva Domžale-Kamnik so se odcepila leta 1973 čebelarska družina Moravče in leta 1983 Kamnik in Komenda, ki so postala samostojna društva. S to odcepitvijo teh čebelarskih družin se je leta 1984 ustanovilo Čebelarsko društvo Domžale s čebelarskimi družinami: Domžale, Homec, Krtina in Lukovica.

V letu 1989 so se čebelarji Mengeškega področja odločili, da organizirajo Čebelarsko družino Mengeš v sklopu s čebelarskim društvom Domžale.

Po ustanovitvi Občine Mengeš in na pobudo občinskih organov, smo se odločili, da na našem območju organiziramo samostojno čebelarsko organizacijo kot pravno osebo. Kot samostojno društvo bomo v bodoče lahko sodelovali s predstavniki naše Občine pri realizaciji našega programa dela in finančnega plana ter sodelovali s sorodnimi društvi pri varovanju zdrave in čiste narave v našem

Čebelarji

območju. Društvo je bilo ustanovljeno 16. 12. 1995 in ima 44 čebelarjev s 956 gospodarskimi panji AŽ in 286 rezervnimi čebeljimi družinami. Na ustanovnem občnem zboru smo se dogovorili, da moramo v bodoče še bolj sodelovati s sosednjimi čebelarskimi društvi in čebelarsko zvezo, predvsem pri zatiranju kužnih bolezni čebel, skrbi za zdravo in čisto naravo in skupno reševati še ostale čebelarske probleme. Za uvajanje mladine za čebelarstvo bomo sodelovali s predstavniki osnovne šole Mengeš.

Na občnem zboru nas je pozdravil župan občine g. Janez Per in nam zaželel veliko uspeha v delu društva in obljubil sodelovanje. Sledili so tudi pozdravi ostalih gostov - predstavnikov društev. Ob jubileju 85. letnice organiziranosti čebelarjev na našem področju, bomo priredili v mesecu septembru čebelarsko srečanje v Mengšu.

Vse neorganizirane čebelarje vabimo, da se nam pridružite, saj bomo le s skupnimi močmi kos vsem boleznim v čebelarstvu. S sodelovanjem bomo ohranili zdravo čebelo in pridelali zdrave, kvalitetne čebelje pridelke.

Za Čebelarsko društvo Mengeš
Matej Blejec

Turistično društvo Mengeš

Turistično društvo Mengeš je v petek, 15. marca 1996, pripravilo Občni zbor, na katerem so člani in gostje prisluhnili poročilom o poslovanju društva in delu, ki so ga člani društva opravili v letu 1995 ter nalogah, ki jih planirajo v letošnjem letu.

Predsednik društva g. France Zabret je po pozdravnem nagovoru predstavil celotno delo z besedami:

Spoštovani!

Program dela, ki smo ga na zadnjem občnem zboru sprejeli, je bil za TD obveza, obenem pa izziv, da ga v celoti spravimo v življenje. Že v mesecu marcu lanskega leta smo se začeli pripravljati za spomladansko očiščevalno akcijo pod geslom "OČISTIMO MENGEŠ, LOKO, TOPOLE IN DOBENO". Akcija je potekala od 27. marca do 8. aprila. Vključena so bila, poleg Občine in komunalnega podjetja, vsa društva v Mengšu, Loki, Topolah in Dobenu. Posebna komisija, ki je spremljala akcijo, je tekoče opozarjala na napake in na koncu dala oceno uspešno izvedene čistilne akcije. Skupaj z Občino smo se vključili v pripravo novih kolesarskih poti v Sloveniji, pripravili pa smo tudi nove predloge kolesarskih stez, ki bi vključevale mengeško občino v širšo okolico v smer Kamniška Bistrica in Vodice, Šmartno, Tacen.

Sprejeli smo izziv, pobudnik je bil župan g. Per, da širše predstavimo Mengeš tudi slikovno v reviji "SLOVENIJA", ki jo izdaja Izseljeniška matica in izhaja v angleščini. Izdana je bila v 3.000 izvodih in poslana v angleško govoreče države (ZDA, Kanado, Veliko Britanijo in Avstralijo).

Skupaj z Občino smo pripravili besedilo in slikovno gradivo za Turistični vodnik Slovenije, ki je izšel sredi lanskega leta. Vključili smo se kot člani v turistično regijo-Alpski svet Karavank in Kamniško Savinjskih Alp.

Že tradicionalni spomladanski izlet TD smo organizirali 20. maja na Roglo - Zreče - Savinjski gaj - Gornji Grad s 45 udeleženci. Urbanov sejem, ki smo ga v okviru odbora Mihaelovega sejma skušali ponovno oživiti ni uspel.

Ogromno časa in truda smo porabili v lanskem letu za temeljito obnovo Trim steze. Občina Mengeš je dobila na podlagi razpisa Ministrstva za šolstvo in šport popolnoma nove sodobne naprave, znatna sredstva je primaknila tudi Občina.

Predhodno je bilo potrebno pripraviti teren, vse nove elemente za postaje in material pa smo morali ročno znositi na posamezna mesta. Pri obnovi so se poleg Občine in TD posebno izkazali gasilci, kolesarji, tenisači in Osnovna šola Mengeš. Na svečani otvoritvi je trak prerezal državni sekretar za šolstvo in šport. Na svečanosti je sodelovala tudi Mengeška godba.

Pri obnovi so člani TD opravili preko 170 ur. 26. avgusta smo pripravili skupaj z Občino in kolesarskim društvom svečani sprejem za udeležence prvega kolesarskega maratona "200 km Alpskih cest". Skupno je bilo preko 130 kolesarjev, med njimi tudi 5 Mengšanov. Svečanost je popestrila Mengeška godba. 13. 10. 1995 smo se udeležili sejma turizma v Mariboru pod imenom GAST-TUR 95. Na tem sejmu smo predstavili občino Mengeš z prospekti Mengša - zloženko, razglednice, knjigo Mengeš in Trzin skozi čas, in posredovali številne informacije.

Na že tradicionalnem vsakoletnem dnevu narodnih noš v Kamniku se je Mengeš dostojno predstavil z številno udeležbo narodnih

Turistično društvo Mengeš

noš, harmonikašice Pepce Blejc in Mengeške Godbe. Enako smo se predstavili v Avstriji v Beljaku.

Turistično društvo se je v lanskem letu aktivno vključilo v priprave za izdajo karte Mengša. Z geodetskim zavodom in Občino je bila sklenjena pogodba, s katero se zavod obvezuje, da bo do konca maja izšla prva karta občine Mengeš. V prvi fazi predvsem za potrebe civilne zaščite in tudi za turiste. V drugi fazi pa bi morali čim prej zagotoviti izdajo turistične karte z uličnim prikazom za celotno občino.

Veliko časa in truda smo člani Turističnega društva porabili za pripravo Mihaelovega sejma. Že zgodaj smo se vključili preko odbora Mihaelovega sejma in skušali na številnih sejah, posameznih razgovorih, tiskovnih konferencah in ne nazadnje z živo besedo preko radia Kranj in Žiri informirati čim širši krog poslušalcev. Bogat kulturni program v sejmskih dneh so spremljali številni obiskovalci. Že tradicionalna razstava izdelovalcev glasbenih instrumentov je naletela na ugoden odmev. Sejem so v lanskem letu prvič popestrili s svojo razstavo rejci malih živali.

Nedeljska povorka kmečkih voz in opravil je uspela.

Odbor Mihaelovega sejma, ki ga vodi prizadevni Boris Štefan, je dobil že kar nekaj izkušenj pri organizaciji, zato smo

prepričani, da bo letošnji še boljši in zanimivejši.

Vlanskem letu smo se udeležili okroglice o turizmu, ki je bila organizirana v Kranju. Predstavljen je bil osnutek novega zakona o turizmu in v pripravi je tudi nova celostna podoba turizma v Sloveniji.

Prav tako smo se udeležili proslave 120 let delovanja Turističnega društva Kranj, ki je sovpadal z 90 letnico delovanja Turistične zveze Slovenije.

Lansko leto je naše Turistično društvo praznovalo 35 let delovanja. To smo nekoliko bolj svečano obeležili ob novoletnem koncertu Mengeške godbe, na katerem so sodelovali še moški pevski zbor "Malečnik" iz okolice Maribora in komorni moški pevski zbor "Mengeški zvon".

Ob tej priliki smo podelili priznanja za dolgoletno delo naslednjim: Petru Krušniku, Ivanu Bergantu, Slavku Pišku, Minki Videnšek, Minki Pavrič, Lojzetu Koscu in Tonetu Ipavcu. Komisija za ocenjevanje pri Turističnem društvu je skozi celo leto aktivno delala in pripravila predlog za priznanje lepo urejenih hiš, okolice in balkonskega cvetja. Priznanja so dobili naslednji: Stopar, Majdič, Krušnik, Vrhovnik, Vuga, Bergant, Podboršek, Blejc in Skok za vzorno urejeno okolico gostinskega lokala.

Zvodstvom Osnovne šole Mengeš zelo dobro sodelujemo. Želimo, da bi svoj načrt uresničili in izdali manjši turistični vodič Mengša

ob praznovanju 200 letnice osnovne šole. Osnutek le-tega so nam predstavili učenci na lanskeoletnem občnem zboru.

27. februarja 96 smo organizirali zelo zanimivo predavanje g. ZGONCA z naslovom "Nega sobnih rastlin", na katerem je bilo preko 60 udeležencev.

10. marca pa smo skupaj z Občino in TD Partizan pripravili sprejem ultramaratonca Dušana Mravljeta, ki se je na svoji poti na Limbarsko goro ustavil tudi v Mengšu.

Vnašem društvu smo veseli nove društvene pisarne v Gasilsko godbenem domu, v kratkem bomo dobili tudi telefon. S tem nam bo omogočeno lažje delo, obenem pa načrtujemo odprtje turistično informativne pisarne, ki bo nudila določene informacije o kraju, prospekte, razglednice, spominke in druge informacije za obiskovalce.

Upravni odbor je imel v tem času devet rednih sej z preko 90% udeležbo. Na sejah smo se dogovarjali in sprejemali sklepe o izvrševanju letnega programa. Moram se zahvaliti vsem, ki so kakorkoli po svojih močeh pripomogli, da smo naš program v večji meri uresničili.

Dovolite mi, da za konec spregovorim še nekaj besed o letošnji čistilni akciji, ki bo potekala od 18. do 30. marca (do 4. aprila). Pomladansko urejanje okolja je vseslovenska akcija in ima za cilj urejeno in čisto okolje, angažiran odnos človeka in družbe do okolja, dvig ekološke zavesti, povezovanje turizma in naravne dediščine. Postalo naj bi najširše gibanje kot uvod v projekt tekmovanja "Moja dežela - lepa, urejena in čista".

Pomladansko čiščenje okolja naj bi organizirali pod sloganom "Očistimo Slovenijo, tam se začneja moja dežela." Ob tej akciji bi se kazalo usmeriti na naslednja področja: urejanje okolice hiš, stanovanjskih blokov, ulic, pločnikov, križišč, zelenic, športnega parka, drevoredov, posebno po letošnjem snegolomu, prav tako TRIM stezo, okolico spomenikov, kapelice, postavitve košaric za smeti in redno čiščenje avtobusne postaje, posebno pa bo potrebno načeti vprašanje že znanih črnih točk v Mengšu, predvsem na Slovenski cesti.

Člani TD Mengeš so z veseljem prisluhnili govornikom.

foto: T. S. Strmšek

TD Mengeš

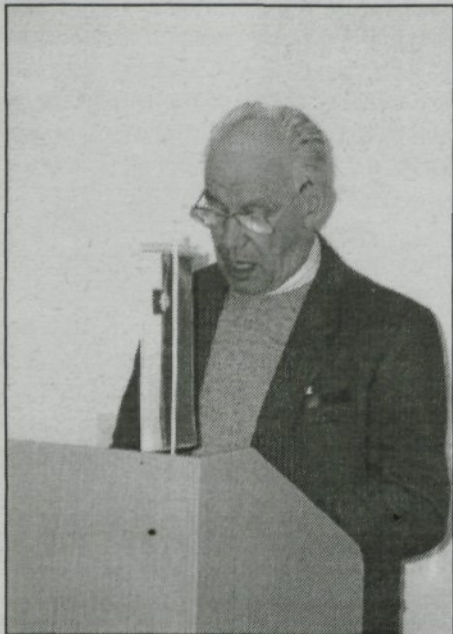
Potruditi se bomo morali, da se uredijo okolice trgovin, gostinskih objektov, podjetij, servisnih delavnic, banke, pošte, bencinski servis, urejanje okolice kulturnih objektov, prehodov za pešce, pranje ulic, itd.

V času akcije bo 28. in 29. marca organiziran odvoz kosovnih odpadkov, prav tako pa bodo postavljeni večji zabojniki za manjše odpadke.

Prepričan sem, če bomo vsi z vso odgovornostjo pristopili k spomladanski očiščevalni akciji, da uspeh ne bo izostal. Ob koncu želim članom Turističnega društva čim več uspehov pri svojem delu in želim, da se vezi med društvi še poglobijo, posebno pa želim dobrega sodelovanja z Občino in drugimi društvi v občini.

Ob zaključku razprav po posameznih poročilih je predsednik društva predlagal, občni zbor pa sprejel pobudo o preimenovanju drevoredov v Mengšu in sicer glavni drevored v športnem parku (od Trdinovega trga do šole) naj bi se imenoval Trdinov drevored, od FIT TOP centra do tenis igrišč Teniške sekcije Partizan Mengeš drevored Muljava, drevored od Staretove graščine do Zore pa naj bi se imenoval Grajski drevored. Pobudo bodo posredovali pristojnemu občinskemu organu.

France Zabret
Rika Binter

G. Franc Zabret

Občni zbor Mengeške godbe Mengeš 1996

1. marca letos smo se godbeniki, vsi povabljeni zastopniki društev ter organizacij in častni člani godbe v lepem številu zbrali v prostorih godbe v Godbeno - gasilskem domu v Mengšu k rednemu letnemu občnemu zboru. Najprej so bila podana poročila predsednika Lada Kosca, tajnika Franca Žuna, blagajnika Janija Kovačiča, člana nadzornega odbora Primoža Kosca in predsednika disciplinskega odbora Boštjana Pera o delovanju godbe v letu 1995.

Minulo leto je bilo označeno kot zelo uspešno. Godbeniki smo naštudirali veliko novih skladb, urejene imamo nove "marš", cerkvene, pogrebne knjižice ter koncertne mape. V lanskem juniju smo v Malečniku prvič nastopili v novih narodnih nošah, ki so za godbo predstavljale veliko investicijo in le-to je krila godba sama ter godbeniki iz lastnih žepov. Za dve noši je prispevala Občina Mengeš, največ pa je prispeval LEK Mengeš. Godba je nastopila na vseh tradicionalnih prireditvah in slovesnostih v Mengšu. Povabljeni smo bili tudi v Jarše, Vevče, Tacen, Kamnik, Ljubljano, Malečnik in Beljak. Vseh nastopov je bilo 46. Največ godbenikov je igralo na prireditvi Pod mengeško marelo, novoletnem koncertu in gostovanju v Beljaku. Vseh vaj je bilo 74 s 65% udeležbo. Prisotnost na vajah je zadovoljiva predvsem zaradi resnosti mlajših članov, medtem ko bo potrebno starejše godbenike po stažu v godbi še motivirati za večjo aktivnost.

Predsednik godbe je izpostavil problem s financami. Za stroške redne dejavnosti; to je notni material, tekoče vzdrževanje doma ter strokovni kader; je godba do 1. 3. 1996 za leto 1995 dobila od odobrenih 500.000 SIT samo 285.000 SIT. Godba pa za pokrivanje teh stroškov potrebuje cca. 1.500.000 SIT.

Nato je bil podan plan za leto 1996. Cilj v tem letu je 10 promenadnih koncertov, gostovanje v turističnem kraju ter to, da nas bo imela Občina Mengeš za nepogrešljive pri promociji Mengša in gostovanjih, obiskih mengeških veljakov ter društev po Sloveniji in tujini. Leto bomo zaključili z novoletnim koncertom; ob koncu leta pa bodo že stekle tudi priprave za čimboljšo "Mengeško marelo 97". Potrebno bo še izplačati dolg za dva suzafona. Ob koncu leta pa upamo, da se bo nabralo že nekaj sredstev za nakup kakšnega novega instrumenta.

Potem je stekla razprava na letna poročila in plan za leto 1996. Predsednik Občinskega sveta Občine Mengeš g. Janežič, predsednik PGD Mengeš g. Žargi, tajnik ZKO Domžale g. Repnik, ravnatelj glasbene šole g. Savnik, predsednik odbora Mihaelovega sejma g. Borin, predstavnik GD Jarše-Rodica, KD Groblje ter župnijskega sveta Jarše g. Rode in kapelnik g. Gornik so godbenikom ter vsem pomembnim temam iz letnih poročil namenili nekaj besed. Na letošnjem občnem zboru je bil v godbo sprejet tudi nov član in sicer klarinetist Matic Gregorka, ki se je že izkazal s pridnostjo in vestnostjo, ki bi jo morali posnemati marsikateri izmed nas godbenikov.

Po končanem uradnem delu pa smo vsi navzoči ob zakuski še prijetno poklepetali med seboj. V tem drugem neuradnem delu so se nam pridružili tudi župan Janez Per, ki je bil prej opravičeno zadržan, nekdanji predsednik Marjan Trobec ter častni član Slavko Pišek st. Želimo si, da bi bilo letošnje leto čimbolj uspešno.

MG

Klarinetist Matic (levo)

VIDEO
SLO

PD Mengeš

Poročilo o delu PD Mengeš

Letošnji občni zbor planinskega društva Janeza Trdina Mengeš je bil 26. 1. 96 v OŠ Mengeš. Ker je prišlo do nesporazumov z oskrbnikom Mengeške kočice na Gobavici, nam je le-ta onemogočil izvedbo občnega zbora v Jurčku. Na pomoč nam je priskočila OŠ, ki nam je dovolila uporabe šolske avle. Naslednje leto naj bi teh težav ne bilo več in bomo gotovo pripravili občni zbor v lastnih prostorih na Gobavici.

Najprej smo si ogledali diapozitive z lanskeletnega taborenja v Logarski dolini. Uradni del pa je začel Janez Slokan, predsednik društva, ki je predstavil delo minulega leta. Sledila so poročila posameznih odsekov in pozdravni nagovori številnih gostov. Ker letos ni bilo volilno leto smo večer zaključili s klobasami in pijačo.

Na občnem zboru smo potrdili tudi članarino za letošnje leto. Za člane A znaša 3000,00 SIT, B 1000,00 SIT in C 350,00 SIT. Polovica te vsote ostane društvu, ostalo pa gre PZS

(več informacij o članarini dobite na oglasni omarici PD). Pozivam vse, ki se podajate v planine, da plačate članarino, saj si s tem zagotovite nezgodno zavarovanje za primer smrti ali invalidnosti in popuste v planinskih kočah pri prenočevanju. Pri vseh starih članih bomo članarino pobrali po domovih, novinci pa lahko plačajo članarino v društvenih prostorih (inf. 737-296 Kržan).

20. aprila bo tradicionalni Trimski pohod Rašica. Start bo izpred OŠ Mengeš in Savskega mostu v Črnučah. Kot ponavadi bodo štiri kontrolne točke: na Dobenu, na stolpu na Rašici, na grebenu in na cilju na Gobavici. Redni pohodniki pa bodo dobili značke. Vabimo vas, da se ga udeležite tudi Vi, ker s tem pomagate predvsem sebi in pripomorete k boljšemu počutju po dolgih zimskih mesecih ležanja.

Informacije o vseh tekočih dejavnostih planinskega društva in program izletov lahko poiščete v oglasni omarici pri Kinu Mengeš in na plakatnih mestih.

PD Mengeš
Iztok Vrhovnik

PGD Topole

Občni zbor prostovoljnega gasilskega društva Topole

V soboto, 2. 3. 96, je v prostorih PGD Topole potekal 48. redni letni občni zbor, katerega so se poleg mladine, članic in članov udeležili tudi župan Občine Mengeš Janez Per, predsednik GZ Marjan Slatnar, delegat GZ Domžale Janez Štebe in predstavniki sosednjih društev Stane Šimenc iz Mengša, Feliks Šegatin iz Loke in Marjan Koncilija iz Most.

Zbrane je pozdravil predsednik društva Martin Aleš, po izvolitvi delovnega predsedstva, v sestavi Janez Koncilija, Martin Aleš in Franc Bergant, so sledila poročila funkcionarjev društva, iz katerih je bilo razvidno opravljeno delo v enoletnem obdobju, ki ni bilo majhno. Poudarek aktivnosti je bil na usklajevanju organiziranosti gasilstva z novo zakonodajo in Pravili gasilske službe, v katerih se operativno delo v društvu opredeljuje v delovanju gasilske enote, katero lahko sestavljajo samo strokovno usposobljeni gasilci. Temu je društvo posvetilo največjo pozornost, zato je bil v okviru Poveljstva Občine Mengeš v sodelovanju z GZ Domžale organiziran tečaj za izprašanega gasilca, ki se ga je udeležilo in uspešno zaključilo 15 članov društva.

VABILO

Avto moto društvo Mengeš vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v petek, 19. 04. 1996 ob 19. uri v društvenih prostorih na Trdinovem trgu 14.

Razpravljali bomo o dosedanem in bodočem delu društva ter izvolili novo vodstvo za prihodnji 4 letni mandat.

Vabi AMD Mengeš

Spominski posnetek novih članov operativne enote skupaj z županom, predsednikom GZ Domžale, Občinskim poveljnikom in poveljnikom društva.
Foto: Franc Bergant

PGD Topole

Na občnem zboru so bili udeleženci usposabljanja slavnostno sprejeti v operativno enoto s podelitvijo spričeval in diplom ter podpisom svečane izjave o vstopu v operativno enoto, ki sedaj šteje že 39 članov, kar zagotavlja zadosten varnostni faktor za opravljanje nalog gasilske službe.

Tako se bomo lažje spopadali z ognjeno nevarnostjo, s katero smo se v letu 1995 soočili v štirih primerih in intervencije skupaj z ostalimi društvi uspešno izvedli. V pripravljenosti smo bili tudi, ko je narasla Pšata ogrožala vas Topole, vendar je prišlo do izlitiya vode na manjšem področju, tako da je bilo posredovanje omejeno in lažje izvedljivo.

Sveda smo imeli tudi prijetnejša opravila, saj smo v mesecu aprilu organizirali čistilno akcijo za celotno naselje in okolico, v kateri je bila aktivna zlasti mladina. Akcija je pripomogla k lepši urejenosti kraja, zato smo sklenili, da bo postala tradicionalna.

Delovali smo tudi na kulturnem področju. Z obuditev starih kmečkih običajev smo se udeležili povorke ob Mihaelovem sejmu v Mengšu in bili neuradno najbolje ocenjeni za originalno zamisel in izvedbo prikaza kmečkih opravil.

Največje uspehe smo tudi tokrat dosegli na tekmovalnem področju, saj smo se uspešno udeleževali tekmovanj v okviru Gasilske zveze Domžale in regije, kakor tudi društvenih tekmovanj po Sloveniji, od koder so naši tekmovalci prinesli lepo število pokalov. Najpomembnejša je uvrstitev petih ekip na regijsko tekmovanje Gasilskih zvez Domžale, Kamnik in Litija, kjer so se mladinke s 3. mestom, članice A in člani B pa s 1. mestom uvrstili na državno tekmovanje, ki bo potekalo v letu 1996.

Znamenom usposabljanja smo se udeležili tudi gasilsko-reševalnih vaj, ki so bile organizirane za Poveljstvo Mengeš.

Udeležili smo se proslav ob pomembnih obletnicah društev, razvitju praporov, prevzem avtomobilov in drugih slovesnosti, prav tako pa smo se udeležili slovesa za umrlimi člani sosednjih društev.

Za pridobitev finančnih sredstev smo organizirali gasilsko veselico in s tem

pridobili del prepotrebnih sredstev za osnovno dejavnost društva.

Končno smo ob pomoči Občine Mengeš pridobili prepotreben trenažni poligon za usposabljanje članstva, ki pa bo obenem služil krajanom za rekreacijsko dejavnost. Seveda bo teren potrebno ustrezno usposobiti, kar pa že spada v plan za leto 1996. Plan obsega še razvitje novega društvenega prapora z izvedbo gasilske veselice, udeležbo na državnem gasilskem tekmovanju, predelavo gasilskega vozila za boljše operativno delovanje, temeljni plan pa je stalno usposabljanje članstva za primer kakršnekoli nevarnosti ali nesreče.

Župan in delegati, ki so pozorno prisluhli našim poročilom, so delo društva ocenili kot zelo dobro in nam takšnih uspehov zaželeli tudi v bodoče.

Zaradi potreb, ki jih narekujejo Pravila gasilske službe, so sledile nadomestne volitve vodstva društva in razširitev članstva Upravnega odbora. Tako je bil za novega predsednika izvoljen Franc Bergant, poveljnika Martin Aleš, novi članici Upravnega odbora pa sta Mateja Jemec in Nina Kravanja.

Ob koncu se je delovni predsednik zahvalil zunanjim gostom za udeležbo in njihove spodbudne besede. Zahvalil se je tudi gasilkam in gasilcem za njihovo prizadevnost in jih pozval k enotnemu delu, ki bo pripomoglo k še večjim uspehom pri delu društva.

Janez Koncilija

**Vesele
velikonočne
praznike
vam vošči
Uredniški odbor
Mengšana.**

Mnogoboj

Državno prvenstvo v mnogoboju

ANJI ZAVRŠNIK - BRON

V začetku marca 1996 je bilo v Ljubljani v dvorani ŽAK Ljubljana državno prvenstvo v mnogoboju, katerega so se udeležile tudi članice Atletskega kluba Domžale.

Med pionirkami je nastopila tudi Anja Završnik, mlada atletinja iz Mengša, ki se že lahko postavi z nekaterimi lepimi dosežki. Tudi tokrat je bilo tako. Po uspešnih nastopih v teku na ovirah, skoku v višino in daljino ter metu krogle, si je z odličnim tekom na 800 metrov pritekla bronasto medaljo in s tem uvrstitev v sam vrh slovenskih pionirk v mnogoboju.

ANJI iskrene čestitke in veliko uspeha tudi v prihodnje!

Vera

Dušan Mravlje

Mesec marec je mesec nežnih praznikov. V počastitev mater se odvijajo različne prireditve.

Natančno 10. marca letos je tudi skozi Mengeš pritekel znani supermaratonec Dušan Mravlje, katerega startna točka je bil Kranj. Sam je rekel, da je tekel za oboje: za gospe, ker so praznovale v petek, za gospode pa zato, ker je bil na dan teka ravno dan mučencev.

Skratka, ustavil se je tudi pri nas, malo postal, potem pa v družbi vrlih mengeških športnikov brez najmanjših težav tekel po nagej na Limbarsko goro. V imenu Mengšanov je g. Dušana Mravljeta in njegovo spremstvo pozdravil svetnik Milan Jenčič, za dobro počutje pa so poskrbeli člani Turističnega društva Mengeš.

Tatjana Sivec Strmšek

MENGŠAN

Odprto prvenstvo Občine Mengeš v veleslalomu na Koblji

V soboto, 16. 03. 1996, je Smučarsko društvo Mengeš organiziralo prvo odprto prvenstvo Občine Mengeš v veleslalomu pod pokroviteljstvom Občine Mengeš s pomočjo sponzorjev. Tekmovanje se je odvijalo na strmem pobočju Koble v izrednih zimskih razmerah (zjutraj ledeno, dopoldan pa že ob rahlem sneženju precej južno), na progi s 27 vratci, ki jo je zakoličil nekdanji olimpijec Andrej Kozelj (član SK Mengeš) ob pomoči strokovnih delavcev Smučarskega kluba Mengeš. Kot prvi so se po nekoliko skrajšani progi spustili najmlajši tekmovalci in tekmovalke, za njimi pa še preostala množica navdušenih smučarjev tako iz Mengša, Loke, Novega mesta, Ljubljane, in skoraj neverjetno: tekmovalec iz daljnje Moskve. Tekmovalce je v cilju razveselil napovedovalec Niko Robavs s takojšnjim rezultatom in če je bilo mogoče že kar z končno uvrstitvijo. Ob vzpodbujanju sotekmovalcev in tudi nekaj obiskovalcev je bilo zraven, se je po progi zvrstilo 82 tekmovalcev (od skupno prijavljenih 114, ki so zaradi že napovedanega malo slabšega vremena ostali v toplih zapečkih). Po zaključku tekmovanja se je zaradi vremenskih razmer celotno dogajanje preselilo v brunarico pri Janezu na Koblji 2. Predsednik društva Iztok Maver je ob pomoči Bojana Burnika kar malce zardelo podeljeval priznanja (posebno, ko so po kolajne in medalje prihajala postavna dekleta in žene). Prvi trije v posamezni konkurenci so prejeli lične kolajne, prvih pet pa občinske diplome, s katerih se jim je nasmihal "Mengeški Bacek" v pravi smučarski opremi. Najhitrejši in najhitrejša udeleženca tekmovanja pa sta prejela še pokal. Prav prijetno je izzvenela gesta najhitrejšega tekmovalca (Andreja Kozelja), ki je svoj pokal odstopil in ga predal, kot je sam dejal: "najpogumnejšemu" Domnu Lužarju tekmovalcu v predšolski kategoriji, ki je prevozil

kar celotno člansko tekmovalno progo. S tega pa še ni bilo konec uradnega ceremoniala. Pred Majdo, Vido in Riko so bile namreč še velike polne škatle nagrad (od smuči, radio stolpa, različne opreme, kosil, drugih uslug), ki so jih prispevali sponzorji tekmovanja. Bojan je kar pridno klical vse tekmovalce, da so prišli po majhne zaprte listke in veseli vzkliki so napolnili že tako vroče ozračje v sobi, ko so tekmovalci prihajali po nagrade, ki so si jih sami izžrebali.

Vsi udeleženci smo se ustavili še v gostišču Zajc v Lahovčah, kjer smo ob dobri hrani in pijači na kratko strnili vse sveže vtise in se poslovili v upanju, da bo drugo občinsko prvenstvo v lepšem vremenu.

Rezultati:

Kt. Predšolski - deklice: 1. Tina Kobilšek, 2. Kaja Sili, 3. Neža Špenko; **Predšolski - dečki:** 1. Domen Lužar, 2. Matic Cerar, 3. Tilen Špenko; **I. Deklice (8 - 11 let):** 1. Špela Selak, 2. Urša Maver, 3. Natalija Marolt; **I. Fantje (8 - 13 let):** 1. Rok Habjan, 2. Tilen Poljanšek, 3. Rok Kos, 4. Gašper Lužar, 5. Bogdan Pirš, 6. Bojan Testen, 7. Gregor Jerič; **II. Deklice (12 - 19 let):** 1. Petra Šuštar, 2. Kaja Kozelj, 3. Špela Maver, 4. Jasmina Zajc; **II. Fantje (14 - 19 let):** 1. Žiga Jere, 2. Jure Golob, 3. Aleš Dovč, 4. Rok Kalan, 5. Andrej Marolt, 6. Stani Marolt; **III. Ženske (20 - 30 let):** 1. Irena Šimenc, 2. Irena Cerar, 3. Mojca Binter; **III. Moški (20 - 30 let):** 1. Jernej Vogrinc, 2. Tomaž Vrhovnik, 3. Dejan Ivanuš, 4. Klemen Rotar, 5. Marjan Škerjanec, 6. Jaka Brojan, 7. Tomaž Zabret, 8. Robert Ručigaj, 9. Andraž Jere, 10. Brane Blejc, 11.

Marko Binter, 12. Robert Špenko; **IV. Ženske (31 - 40 let):** 1. Julijana Lomšek, 2. Tilka Kozelj, 3. Polona Leskovec, 4. Tatjana Lužar, 5. Tatjana Kobilšek, 6. Majda Marolt; **IV. Moški (31 - 40 let):** 1. Aleš Muller, 2. Igor Maver, 3. Aleš Voh, 4. Iztok Maver, 5. Slavko Lužar, 6. Janez Zajc, 7. Brane Šuštar, 8. Marko Testen, 9. Pavel Novak, 10. Franc Jerič, 11. Dušan Štrukelj, 12. Jože Muc, 13. Tomi Mulej; **V. Ženske (nad 41 let):** 1. Marija Jere, 2. Marička Volkar, 3. Majda Vrhovnik, 4. Anica Reven, 5. Rika Binter, 6. Vida Burnik; **V. Moški (od 41 - 50 let):** 1. Andrej Kozelj, 2. Janez Štrubelj, 3. Jože Ljubič, 4. Mirko Jere, 5. Bojan Burnik; **IV. Moški (nad 51 let):** 1. Herman Berčič, 2. Jakob Reven, 3. Franc Martinčič, 4. Emil Maver, 5. Janez Hrovat.

Sponzorji: Občina Mengeš, Marlow Korenčan, Canon Medic, Vulkanizerstvo Jože Skok, Termotehnika Avguštin, Kalcer, Trgoavto Burnik, Frizerski studio Vrhovnik, Montaža Škerjanec, Armstrong Kobilšek, Izdelava cokol Jančigaj, Igma Maver, Servis Debevc, Avto Car, Tesarstvo in žagarstvo Peter Kosec, Kovinotehna oprema Mengeš, Debo-color Marolt, Kava Bar Lili, Brigita Market, Avtopralnica Karin, Roletarstvo Kosec, Zlatarna Kosec, Menjalnica Robson, Studio G3, Pizzeria Skok, Avtoservis Gregorc, Izdelava cokol Bele, Optik Škofic, Drogerija Pariz, Globus Tours, Hit-Fit, Frizerski salon Vesna, Boris Žnidaršič, Italco Ljubljana, Mižek Maver, Gostilna Pavovec Kocman, Kamnoseštvo Makovec, Ha-Ni Habjan, Kava bar Piccolo Koncilija, Mi Amigo Sivec, Vivat Jenčič, Wurth Novak.

R. Binter, M. Marolt

Bilo je napeto, a veselo in prijetno, še zlasti v cilju.

foto: T. S. Strmšek

FILC Mengeš

V taboru nogometnega drugoligaša Filc Mengeš so končali s pripravljalnimi obdobjem. Letošnje priprave je ves čas motilo vreme in slabi pogoji na travnatih površinah. Igrišča so bila skozi ves čas in so tudi sedaj pokrita s snegom in ledom, kar je močno motilo treninge. Še več problemov pa je vse to povzročilo pri odigravanju prijateljskih tekem. Tu je bilo veliko prelaganj in potem odpovedi. Na koncu so uspeli odigrati doma samo eno tekmo, in to s Publikumom in še to ne v Mengšu, ampak na Duplici. Vse skupaj so odigrali sedem prijateljskih tekem. Po prvih dveh, ki so bile na Primorskem, so ostale odigrali z naslednjim uspehom. Najprej so gostovali v Moravčah pri domačem Termitu, kjer so zmagali s 3:0. Strelci so bili Petrušič, Pohlin in Miro Deisinger. Naslednjo so igrali na Duplici s prvoligašem Publikumom. To tekmo so izgubili z 1 : 2. Strellec je bil Petrušič. Potem so zopet gostovali na Primorskem pri tretjeligašu Braniku v Šmarjah nad Koprom. Tam so vknjižili zmago s 3:1. Med strelce sta se vpisala Plešinac in Marjan Testen, ki je dvakrat zadel v polno. Predzadnjo prijateljsko tekmo so odigrali pri sosedih v Komendi. Tam so zmagali z 2:0. Strelca sta bila Bogo Deisinger in Petrušič. Zadnjo tekmo oziroma generalko so odigrali v Novem mestu s tretjeligašem Elanom. To tekmo so izgubili z 1:2. Strellec je bil Seretinek. V Novem Mestu je tekma prišla na spored, ker so Radeče izstopile iz druge lige in so zato Mengšani bili v 1. kolu spomladanskega dela prosti. Filc Mengeš je v tem obdobju odigral sedem pripravljalnih tekem. Njihova uspešnost pa je bila naslednja: tri zmage, dva remija in dva poraza. V zadetkih pa je bilo 12:7. Največ zadetkov, kar tretjino, je prispeval Petrušič. Po dva zadetka sta dala Seretinek in Testen, po enkrat pa so bili uspešni Plešinac, Pohlin, Miro in Bogo Deisinger. In kako v prvenstvu? 17. marca igrajo v Ljubljani proti Železničarju, 24. marca prihaja v Mengeš Šmartno, 31. marca bo na sporedu derbi v Domžalah, 6. aprila prihaja v Mengeš Nafta, 14. aprila pa odhajajo na gostovanje h gorenjskemu ligašu Naklo. Za ljubitelje okroglega usnja bo v naslednjem obdobju kar nekaj dobrih tekem v Mengšu in bližnji okolici. S svojim spodbujanjem pa boste lahko pripomogli, da bodo lahko tudi zelo uspešni, to pa je tudi glavni cilj. Obenem pa je prvi ciklus prvenstva za Filc Mengeš zelo pomemben. Z dobrimi igrami in rezultati si lahko že v tem delu priskrbi bistveno: to je obstanek v elitnem razredu slovenskega nogometa, v drugi ligi.

Stane Kadunc

Namizni tenis

Poleg nogometa v Mengšu gojijo tudi druge športe. Namizni tenis je eden od njih. Ta šport gojijo v klubu EDIGS Mengeš. Klub je poznan tudi kot dober organizator, saj je lansko leto uspešno organiziral in izpeljal enega od državnih prvenstev v pionirski konkurenci. Da v klubu uspešno delajo z mladimi igralci, pa pričra naslednji prispevek.

Alenka Knuplež je ena najbolj perspektivnih pionirk v namiznem tenisu v Sloveniji. Stara je 13 let, obiskuje pa 7. razred Osnovne šole v Mengšu. Z igranjem je začela zelo zgodaj.

Alenka Knuplež

Ker je izredno hitro napredovala in je dosegla maksimum v klubu EDIGS Mengeš, se je morala pred dvema letoma odločiti, ali ostati na tem nivoju ali pa napredovati. Odločila se je za napredovanje. Zato je odšla v Ljubljano v Ilirijo - Meditrade, kjer odlično delajo z igralkami in so tudi državni prvaki v kategoriji članskih ekip v ženski konkurenci. Poleg tega pa je v tem klubu večina najboljših slovenskih igralk na čelu s Petro Dermastijo, ki je bila evropska kadetska prvakinja. Odkar Alenka Knuplež trenira v Ljubljani je še mnogo napredovala. Trenutno je na 7. mestu rang lestvice pionirk v naši državi. Za naslednje leto pa planira na skok na sam vrh, saj se bodo nekatere morale preseliti v mladinsko konkurenco. V zadnji sezoni jo je strokovni svet pri NTZS izbral v perspektivno skupino. Obenem pa že beleži nastope v državni reprezentanci. Nastopala je na igrah Treh dežel (SLO, I, A), kjer je z reprezentanco zmagala, v kategoriji posameznic pa je osvojila odlično tretje mesto. Tudi na zadnjem državnem prvenstvu za pionirke je osvojila 3. mesto med posameznicami. Sicer pa je Alenka zelo dobra zbirateljica medalj. Dosedaj jih je osvojila že 34. Poleg tega pa tudi lepo število pokalčkov. Čeprav uživa v tem športu, pa ji vzame tudi veliko časa. Veliko časa ji vzame pot v Ljubljano na trening, kjer trenira vsak dan najmanj dve uri. Če pa najde čas pa še zjutraj v Mengšu. Pri tem je treba dodati tudi šolske obveznosti. Ob tej priliki je treba pohvaliti šolske oblasti, ki imajo mnogo razumevanja za njeno športno udejstvovanje. Večino tekmovalj imajo ob sobotah in nedeljah, zato Alenka skorajda ne pozna prostega časa.

Do sedaj so jo v glavnem podpirali starši. Morebitne sponzorske podpore pa za sedaj ne pozna. Alenka je že sedaj v špici v svoji kategoriji in če bo hotela še naprej napredovati, bo morala slediti vsem novim trendom, ki se pojavljajo, kar se tiče v ožji in širši okolici Mengša. S pametno naložbo in njenim trdim in vztrajnim delo, bi lahko našli pravo formulo za kasnejše uspehe.

Stane Kadunc

FILC Mengeš

Dva poraza. Vendar Ljubljana vzbuja optimizem! Nogometaši nogometnega drugoligaša Filc Mengša so do sedaj odigrali dve prvenstveni tekmi. V prvi so gostili Vevče Avtoekipo. To tekmo bi morali igrati v Mengšu, vendar zaradi obilice snega in ledu na igrišču to ni bilo mogoče. Zato so igrali v sosednjih Domžalah. Vendar to zasilno "domače" igrišče ni bilo po meri Mengšanov. Lahko bi rekli, da so se gostje iz Vevč tu počutili veliko bolj domače in to v polni meri izkoristili. Rezultat tega je bila katastrofa z 0:5. To je največji poraz Mengšanov odkar nastopajo v republiškem rangu. Seveda je bilo po tekmi čutiti veliko nezadovoljstvo, ki je skoraj spominjalo na obup.

Naslednjo tekmo so igrali v Ljubljani proti nekipi Železničarja, ki je bil jesenski prvak. Tu smo gledali popolnoma drugačno sliko Mengšanov. Tu so igrali na zelo visokem nivoju, zelo borbena in disciplinirano. Na trenutke so celo nadigrali favorizirane domačine. Še posebej pa je treba omeniti gol Petrušiča, s katerim so povedli v srečanju. To je bilo pravo "remek" delo ali kot se temu popularno reče "evrogol". Matjaž Pohlin je izvajal prosti strel s kakšnih 30 m z leve strani. Njegovo zelo močno podajajo je na 16 m prestregel Petrušič z glavo in jo z impozantnim udarcem poslal neubranljivo v zgornji desni kot gola. Žal jih je na tej tekmi spremljala smola, saj so zaradi dveh velikih napak dobili dva gola in so na koncu izgubili z 1:2. Vendar je kljub porazu bilo dovolj zadovoljstva predvsem zaradi pristopa in same igre. S tem so pokazali, da je bilo uvodno srečanje samo zelo slab dan in lahko upravičeno pričakujemo v naslednjih tekmah tudi rezultate.

Stane Kadunc

Dvigalo za invalide

V tokratnem prispevku, s katerim poročamo o poteku akcije za ureditev dvigala v mengeški šoli, s čimer bi omogočili enakovrednejše pogoje za življenje in delo v njej vsem učencem, tudi tistim s tako ali drugačno obliko telesne prizadetosti, lahko zapišemo razveseljivo novico: z nakazanimi prispevki se je znatno povečal znesek namenskih sredstev na našem računu. Ljudi dobrih src je k sreči veliko.

Upamo le, da bo tudi za naprej tako, saj nam do končnega zneska manjka še veliko.

Dvigalo za invalide

Poleg zbiranja denarja smo v tem času z g. Kostjo Modecem, ki je prevzel dolžnost vodenja inženiringa - njegov prispevek k akciji! - opravili kar precej dela. Pregledali smo poslane informativne ponudbe možnih izvajalcev del, opravili razgovore na Upravni enoti Domžale zaradi izdaje gradbenega dovoljenja, se dogovorili z g. Popovičem, ki je tudi projektant šolske stavbe, da bo njegova firma PROING brezplačno izdelala projektno dokumentacijo. Čimprej moramo namreč vložiti zahtevek za gradbeno dovoljenje ter izbrati izvajalca del. Dobavni roki so namreč dolgi, poletje pa se hitro približuje. Prvega septembra pa se mora Jure peljati z dvigalom!

Zelo smo veseli, ker se je oglasilo kar nekaj slikarjev, ki so pripravljene darovati sliko kot svoj prispevek k akciji. Nismo pa še našli prave priložnosti, kako naj slike in akcijo predstavimo širši javnosti preko časopisov, radijskih ali televizijskih programov. Morda je med bralci kdo, ki bi nam utrl pot do katerega od teh medijev.

Po objavi v prejšnji številki nas je ga. Draga Bevk prosila za popravek: namesto nje je treba napisati, da je darovalec OO RK Mengeš - ona je nakazilo le izpeljala.

Poročamo tudi o izkupičku Koncerta UPZ Emil Adamič dne 1. 3. 96; znesek 54.300,00 SIT je nakazan v sklad za dvigalo. Sicer pa je bilo v času od 8. 2. do 11. 3. nakazanih 444.000 tolarjev, darovalci pa so bili:

- Justina Žvokelj, Nova Gorica
- Anica Perhavec, Kamnik
- Marija Zabavnik, Kamnik
- Tone Sitar, Mengeš
- Ljubica Rožman, Mengeš
- Miro Šuštaršič, Mengeš
- Katja Tabernik, Mengeš
- Marija Juntez, Kamnik
- Tine Skok, Mengeš
- Darko Burgar, Mengeš
- Družina Smole, Mengeš
- frizer Kosec, Mengeš
- Aleš, Milena, Jernej; Topole 8.a, Mengeš
- Pavle Škok, Št. Jurij 44, Grosuplje
- Janez Špendler, Ljutomer
- Tončka Bregar, Mengeš
- Draga Bevk, Mengeš
- Dnevnik d.d., Ljubljana
- Glaso d.o.o., Mengeš
- Mav-Marolt, Mengeš
- Stoli, Mengeš
- Senčila, Peterka s.p., Mengeš

- Družina Hribar, Gregčeva 4, Mengeš
- Hribar Marko, Mengeš
- Nada Javh, Mengeš
- Zora Domžale, Mengeš
- Podgoršek Jože, Mengeš

Branko Lipar

Društvo VITA

Nekaj o Društvu VITA za pomoč po nezgodni poškodbi možganov

Društvo VITA je prostovoljna, nevladna, nestrankarska, neprofitna, humanitarna organizacija, ki je bilo ustanovljeno 5. 11. 1992. Združuje po nezgodni poškodbi možganov prizadete otroke in mladostnike, njihove svojce, strokovnjake in simpatizerje. Danes ima že skoraj 300 članov; od tega 105 družin s poškodovanimi otroci ali mladostniki, 36 strokovnih delavcev in simpatizerjev.

Problemi naših otrok in mladostnikov po nezgodni poškodbi možganov so precej drugačni od problemov katerekoli druge skupine prizadetih. Gre predvsem zato, da so se rodili zdravi in so do nesreče živeli relativno zadovoljno in uspešno ter načrtovali tudi uspešno življensko kariero. Poškodba pa je povzročila tako hude motnje in spremembe v njihovem funkcioniranju, da večinoma niso sposobni zanesljivo skrbeti sami zase, prizadeta je njihova motorika, govor, sposobnost učenja - predvsem šolsko napredovanje, sposobnost presoje socialnih situacij. Zaradi tega počasi izgube stik z vrstniki, velik del jih izpade iz rednih šolskih programov, ne morejo dobiti službe, ostanejo zaprti v krog najožjih svojcev. V društvu skušamo vsem poškodovancem zagotoviti človeka vredno normalno življenje. Zato organiziramo različne dejavnosti: rehabilitacijo in rekreacijo v vodi v bazenu hale Tivoli, skupino za samopomoč v Svetovalnem centru, hipoterapijo z rekreativnim jahanjem na Bregu pri Preddvoru, plesni tečaj, keramičarstvo in dramsko literarni krožek v Zavodu ZARJA. Dejavnosti potekajo preko celega leta, glede na želje in zmožnosti udeležencev.

Do sedaj smo organizirali tudi več računalniških taborov po različnih krajih Slovenije, pod strokovnim vodstvom inštituta

Društvo VITA

Jožef Stefan. Poleti se odpravimo na letovanje ob morju. V Božičih nad Ankaranom nam svoje kapacitete odstopi Zveza društev za cerebralno paralizo - Sonček. Ob koncu leta pripravimo redni občni zbor z novoletnim družabnim srečanjem, ki poteka v Svetovalnem centru na Gotski 18. Srečanje nam popestrijo različni gosti s svojimi kulturnimi in družabnimi programi. Zelo uspešno družabno srečanje s piknikom je potekalo lansko pomlad ob jezeru Črnjava v Preddvoru. Ob tej priliki smo tudi navezali prijateljske stike z Občino Preddvor in prijaznimi Preddvorčani.

V letu 1993 je članica društva VITA, ustanovila Zavod za rehabilitacijo po poškodbi glave ZARJA, ki ima prostore na Kunaverjevi 14 in Glinškovi ploščadi 22. V zavodu izvajajo celodnevno fizioterapijo pod strokovnim vodstvom. Vzporedno pa potekajo tudi druge družabne-dopolnilne dejavnosti kot so: obiski in predavanja različnih gostov, zdravstvena vzgoja, spoznavanje okolice in Ljubljane, igranje namiznega tenisa, druženje in razne družabne igre. Preteklo leto pa smo se skupaj z njimi prvič podali na taborjenje v Marindol - Belo Krajino - ob reki Kolpi. Seznanili smo se z veččinami taborjenja, ter spoznavali okolico in njihove znamenitosti. Letos pa se skupaj odpravimo na tabor v Savinjsko dolino in izlet v Atomske toplice.

Društvo VITA spada med številčnejša, mlada društva, ki si šele utirajo pot in položaj v slovenskem prostoru, čeprav tudi zunaj naših meja že marsikje vedo za nas. Glede na članstvo iz vaše občine smatramo, da smo tudi tu malo poznani.

V letošnjem letu smo si zastavili poleg že utečenih dejavnosti še naslednje:

- Izdali bomo prevod knjige angleškega avtorja Trevorja Powella "Poškodba glave - praktični vodnik".
- Pripravljamo dobrodelni koncert v dvorani Kulturnega društva Mengeš, dne 13. 4. 96 ob 20. uri, katerega izkupiček bo namenjen izvajanju rednih dejavnosti za naše prizadete otroke in mladostnike. Predvidevamo, da ste tudi v vaši občini in bližnji okolici ljudje pripravljeni pomagati, tudi z obiskom dobrodelnega koncerta, našim prizadetim otrokom in mladostnikom.

Upamo, da Vam ne bo žal dragocenega časa, saj Vas bodo zabavali priznani izvajalci.

Zdravko Polajnar

KD Franca Jelovška o razstavah

V letu 1995 je KD Franca Jelovška Mengeš postavilo 11 razstav.

Naša želja in glavno vodilo pri izbiri razstav in razstavljalcev je prikazati različne smeri umetnosti, ki črpajo svojo energijo iz korenin slovenske kulture.

Tako smo postavili 2 fotografski, 2 kiparski, etnološke in 4 likovne razstave, ki so vse po vrsti imele precejšen odmev med obiskovalci. V pustnem času smo v avli Kulturnega doma postavili fotografsko razstavo Mateja Rupla z naslovom KDOR JE SKRITO ŽIVEL, JE DOBRO ŽIVEL. Na ogled so bile postavljene barvne fotografije beneških pustnih mask. Razstava je plod sodelovanja med našim društvom in Foto društvom Radovljica, ki se nam je že v predlanskem letu predstavilo z društveno razstavo v prostorih Galerije mežnarije. Foto društvo Radovljica pa je lani omogočilo samostojno foto razstavo Miha Skoka z naslovom RACE.

V postnem času smo odprli Galerijo mežnarijo in prvič v letu 1995 je v njej razstavljal duhovnik in slikar Anton Gosar z likovno do skrajnosti očiščeno razstavo ZGODOVINA ODREŠENJA.

V mesecu maju nam je iz POPOTNE MALHE posodil slike likovni pedagog in umetnik Lojze Kalinšek, učitelj likovnega pouka v Osnovni šoli Mengeš.

Kaj zmorejo roke slepih in slabovidnih smo presenečeni spoznavali ob Dnevu državnosti na razstavi kipov TRENUTKI SKUPNEGA SNOVANJA. Ustvarjali so pod mentorstvom Mihaele Žakelj.

1 4. julija smo v sodelovanju z Muzejem Mengeš v počastitev 165 letnice rojstva in 90 letnice smrti slovenskega pisatelja in etnologa Janeza Trdine postavili zahtevno etnološko razstavo njegovega življenja in dela. Pri razstavi so nas strokovno in materialno podprli Narodna in univerzitetna knjižnica, Slovanska knjižnica, Pokrajinski muzej Novo mesto ter študijska knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta.

V septembru smo v sodelovanju z Muzejem Mengeš v maketi, risbi in fotografiji predstavili slovenski kozolec. Avtor projekta POT KULTURNE DEDIŠČINE je arhitekt Boran Hrelja. Fotograf Peter Škrlep pa je razstavo popestril s fotografijami kozolcev iz Mengša in okolice. V strokovno pomoč pri razstavi nam je bil dr.

Tone Cevc, etnolog pri Slovenski Akademiji znanosti in umetnosti.

L UČ VREZANA V TEMO. Razstavo grafik in kipov likovne pedagoginje Mihaele Žakelj smo si najbolj zapomnili po ogromnem razpelu, ki še sedaj krasi vhod v galerijo. Na ogled je bila konec oktobra.

Tako je za njo je bila razstava IZSEKI IZ NARAVE kranjskega akademskega slikarja Zmaga Puharja. Predstavil se je s serijo abstraktnih slik v mešani tehniki na papirju in platnu.

Še enega slikarja smo gostili v novembru. ŠPOGLEJ OKROG SEBE IN VIDEL BOŠ nam je govoril Marijan Pančur v vrsti oljnih slik, ki so nas napeljevale na občutke, ki jih doživljamo ob gledanju akvarela.

Zadnja in krona sezone v Galeriji mežnariji je bila zelo zahtevna predbožična etnološka razstava JASLICE MENGEŠKIH REZBARJEV. Predstavili smo jo v sodelovanju s Kulturnim društvom Antona Lobode in Muzejem Mengeš. V strokovno pomoč pri postavitvi pa nam je bila etnologinja Marjanca Klobčar. Na razstavi smo predstavili 21 avtorjev, ki so na področju Mengša in Topol rezbarili in svoje znanje prenašali iz roda v rod tako, da se je ohranilo do danes. Razstava je imela ogromen odziv in odmev in nam predstavlja močno odskočno desko za letošnje leto.

Miha Skok

Prijateljki gospe dr. Majde Mazovec smo v preteklem mesecu že drugič z njo "potovali" po Braziliji. Prevezle so nas izredne naravne lepote te dežele, z obilo neverjetnih, mogočnih slapov, ki po številu in količini vode ter viharnim bučanjem zdaleč presegajo slapove NIAGARE v Severni Ameriki.

Dežela je polna presenečenj tudi v posebnostih načina življenja ljudi in njihovih značajev.

Veselim se naslednjega srečanja z odlično predavateljico, ki nas z izrednim in bogatim znanjem ter poznavanjem tujih dežel vedno znova preseneča. Zato vas vse Mengšane vabimo na naslednje srečanje, ki bo v soboto, 30. 3. 96, ob 19. uri v prostorih podjetja MI AMIGO Pridite!

"JAZZY GA"

Fotograf Žiga Koritnik razstavlja v Kulturnem domu Mengeš

V četrtek sedmega marca letos so v avli Kulturnega doma odprli razstavo črno-belih fotografij na temo jazzu.

Avtor, fotograf Žiga Koritnik, jo je naslovil: "JAZZY GA!"

Zbranemu občinstvu je avtorja v kratkih besedah predstavil Niko Robavs, "Marko Petrušič trio" pa je v dobro uro trajajočem koncertu vizualne kode z razstavljenih fotografij spremenil v vroče zvoke ob kakršnih so nastale. Žiga Koritnik, rojen 1964 leta v Ljubljani, fotograf, član Društva oblikovalcev Slovenije in KUD France Prešeren, živi in dela v Ljubljani.

Za njim je že dokajšnje število samostojnih in skupinskih razstav, pa tudi nagrade je že prejel za svoje ustvarjanje, med njimi je najpomembnejša nagrada: "Special recognition award Olympus", Tokio, Japonska 1989, kjer je dobila njegova fotografija "Happy together" 3. nagrado I. kategorije.

Ljubitelji jazzu in sodobne improvizirane glasbe, ga zelo dobro poznajo, saj je kot del inventarja vseh pomembnejših prireditev doma in na tujem - od Dunaja, preko Saalfeldna in Nickelsdorfa, pa vse do Druge godbe in Mednarodnega jazz festivala v Ljubljani. Koritnik na koncerte ne prihaja po službeni dolžnosti, ampak zato, ker ga določene vrste glasbe navdihujejo, poleg tega pa bi rad za seboj zapustil nekakšno sled, oziroma ujel v večnost nekatere od prelomnih ustvarjalnih trenutkov svojih modelov. Koritnik ima rad to glasbo in

jo tudi globoko razume, zato mu ni težko ugotoviti, kdaj se bodo zgodili trenutki velikega navdiha. Takrat se pojavi na prizorišču s svojo fotografsko opremo in pritiska na sprožilec in beleži vse tisto, kar se vizualno ujema z glasbo, ki nastaja na odru.

Koritnikove fotografije, zaradi večje izraznosti se je odločil za črno-belo tehniko, odkrivajo vrsto dragocenih podrobnosti, ki dokazujejo, da je bilo za objektivom fotografskega aparata oko človeka, čigar srce bije v ritmu jazzovske godbe.

Fotografije za zbirko "Jazzy ga!" so nastajale večinoma v letu 1994 nekaj že leta 92 in nekaj še 95, ko je bila prvič postavljena februarja v Mariboru. Zbirka je narejena tako, da jo je moč sproti dopolnjevati, kar pomeni, da raste in ima vse večji izbor.

Žiga Koritnik največkrat razstavlja kot spremljevalec glasbenega dogodka. Tako bo tudi letos avgusta svoje fotografije razstavil na pomembnem tradicionalnem evropskem Jazz festivalu z močno udeležbo znanih jazz glasbenikov iz vsega sveta, v Saalfeldnu v sosednji Avstriji, kjer tudi fotografa Žigo Koritnika že poznajo in cenijo.

Razstavo želi pokazati tudi širom po Sloveniji, tokrat gostuje tu v Kulturnem domu, kjer razstava ne spremlja glasbenega dogodka, ampak je postavljena na ogled sama zase.

Ob njeni prvi postavitvi v Mariboru, je kritik Peter Amalietti menil: "Vsekakor gre za razstavo, ki bi jo lahko odprli denimo v Parizu, Londonu, ali New Yorku (kar se bo prej ali slej zgodilo). Na srečo ni treba tako daleč na ogled, oglejte si jo pri nas. Odprta bo do 8. aprila.

Napake

Pravica do "nepopačenega" priimka

Ob gornjem naslovu človeku lahko pride na misel fašistično pačenje slovenskih priimkov, to "svojevrstno obglavljanje slovenske identitete", kakor je zapisal pisatelj Alojz Rebula v svojem romanu Kačja roža. V našem primeru gre seveda za manj usodno zadevo: gospa Marija Novak je uredništvo Mengešana posvarila, naj ne lastnini žensk s tem, da pači njihove priimke. Zbodlo jo je namreč, da je Tatjana Pregl v svojem članku (januarska številka Mengešana) zapisala priimek akademske slikarke Eke Vogelneke v "ženski obliki" Vogelnekeva. Moti jo zato, ker meni, da žensko priponsko obrazilo -ova, ki je dodano priimku moškega spola, žensko označuje kot lastnino. Tu seveda gre za pripadnost, pa ne samo možu, temveč tudi rodu in domu, saj se tako podpisujejo tudi neporočene ženske. Ta oblika izraža tudi večjo domačnost in prisrčnost. A ljudje imajo drugačne izkušnje in jih te lahko spominjajo na neprijetne stvari, saj je jezik večpomenski in je takoimenovana ženska oblika priimka (Novakova, Vogelnekeva) lahko nabita celo s poniževanjem in sovraštvom, drugim pa spet izžareva zaupanje, spoštovanje in ljubezen.

Za primer vzemimo Češko, kjer je za ženske "uzakonjena" raba priimka tipa Novakova, Nemcova, Panklova, itd. Če bi se Čehinja podpisala Novak, bi jo imeli za tujko. Eden najvidnejših čeških pisateljev, Josef Škvorecky, je v eni izmed svojih novel zapisal, kako je neka Čehinja pisala domačim iz Amerike: "Sedaj nisem več Novakova, ker se tu pišem Novak. Kot vidite, sem izgubila svoj spol."

Ne gre nam za to, da bi ugotavljali, ali gre za češke vplive, ker imamo dosti znamenitih Slovenk, ki so se tako podpisovale in se še podpisujejo: Mara Kraljeva, Vida Jerajeva, Zofka Kvedrova, itd. S tem poudarjajo svojo ženskost in če hočete, izražajo večjo in boljšo emancipacijo, kot bi vztrajale pri moških oblikah priimkov. Dr. Milko Matičetov je v enem izmed svojih prispevkov na to temo zapisal o neki zdravnici, ki je kot zagrizena emancipiranka vzkliknila, da ona ni dr. Tratarjeva, pač pa dr. Tratar. Seveda je vse stvar zornega kota, kot je "pogruntal" že Napoleon. Če žensko vikamo v neposredni komunikaciji ali spoštljivo in prisrčno govorimo o njej, bomo najbrž uporabljali

George Benson, 1994

Pravica do "nepopačenega" priimka

žensko obliko priimka: na primer Mlakarjeva, Hribarjeva, kajti Mlakarca in Hribarca imata dandanes že slabšalen ali pa vsaj hudomušen prizvok. Vsaka generacija pač vzpostavlja te "relacije" v jeziku vsakokrat nanovo. Da so ta ženska obrazila na -a, -ca, -ka in še kakšna prisrčna, lepa in celo mogočna, nam povedo domača hišna imena. O tem sem se pogovarjala z gospo Šušteršičevo, po domače Čehovo iz Mengša. Pri njih doma v Moravški dolini se je reklo pri Novaku. Oče je bil Novak, mati pa Novakulja; pri nas v Bohinju pa se gospodinja imenuje Novaklja, v drugem koncu Slovenije spet Novakojca. Kdor te pomene pozna, jih čuti kot lepe, slovenske in domače.

Ko je gospa Šušteršičeva postala Čehova tamlada, ji je tašča rekla: "Lahko ti bodo rekli celo Čehlja." Kar je še starejše kot Čehovka; ta oblika se je že takrat izgubljala. Vprašala sem jo, kaj si je mislila ob tem, pa je modro odgovorila: "Če si zaljubljen, ti je vseeno, kako ti rečejo, vse se ti zdi lepo. Rekli so mi Čehova ali Čehovka, Čehlja pa ne več." Marsikdo seveda ne ve, da je taka domača ženska onomastika bila tudi "uradna" in so pravzaprav začeli pačiti ženske priimke le v obratni smeri kot razume gospa Marija Novak, saj je dunajska cesarska birokracija zahtevala, da morajo opustiti omenjene slovenske ženske končnice. Prvi slovenski dramatik Anton Tomaž Linhart ima poleg Županove Micke, ki je po domače Micka Zanetovka, še Smrekarico in Šternfeldovko.

Janez Trdina pa piše v Mojem življenju o avstrijski pisateljici Karolini Pihlerici. Pa tudi znamenite mengeške matrike nam potrjujejo te oblike ženskih priimkov, saj v njih najdemo: Klopovko, Ručigajnico, Prešemovko itd. Matičetov te oblike imenuje slovenske rozine v tujem testu in poziva Slovenke, naj se borijo za "staro pravdo" in rehabilitirajo svoje priimke. A kot že rečeno, bi najbrž ta rehabilitacija potekala v smeri: Ručigajeva, Prešernova... Uradna raba v dokumentih, itd. zaenkrat zahteva obliko Novak, a lahko si izborimo tudi žensko obliko Novakova. Da pa ljudje to obliko razumejo tudi lastniško, če jo tako hočejo razumeti, pa samo dokazuje, da so pač vsa jezikovna sredstva pomensko razplastena. Vsi ti različni odnosi glede na govorce, ki jih izrekajo, pa kažejo samo na čudovito demokratičnost slovenskega jezika.

Marija Cvetek

(Dalje prihodnjič)

SAMO KADAR SE UPORABLJA SAMO PRIMER BREZ NARIVA V ESPOLO

CIGAVE? KATERE EKE

KULTURA

Lutke, maske in ilustracije Eke Vogelnikove...

VOGELNIK

Prireditve

...v avli Kulturnega doma Mengoš

Odk Mlavka dalje je v avli kulturnega doma zanimiva razstava lutk, mask in ilustracij akademske slikarke Eke Vogelnikove. Na otvoritvi, ki je bila lep kulturni dogodek, na katerem so bili med prisotnimi tudi ljudje iz centralne radijske hiše, Ministrstva za kulturo in iz gledališča, je umetnica sama popeljala po razstavi in predstavila svoje umetnine na originalen način v spremstvu lutke račke. Sedaj se že do 22. januarja, ko bo razstava neprekidno končana. Zaradi velikega zanimanja in številnih pohvalnih izjav je namreč umetnica ustregla prošnji organizatorja in privolila, da lutke nadaljšajo svoje bivanje v Mengšu za dva tedna, potem pa bo tudi za njih konec noveletnih počitnic in spet bodo v svojih predstavah razveseljevale otroke širom po Sloveniji in v tujini. Lutke so torej na ogled in se predstavijo same, mi pa vam predstavimo še njihovo ustvarjalko, akademsko slikarico Eke Vogelnikovo.

Leta 1971 je diplomirala na FAGG v Ljubljani, na oddelku za arhitekturo, 1974 pa še na ljubljanski likovni akademiji, na oddelku za slikarstvo. V letih od 1979 do 1982 je poučevala likovni pouk na osnovni šoli in umetnostno izražanje na srednji šoli.

Takoj po diplomi na ALU se je začela ukvarjati z otroško ilustracijo, opremila je več kot 25 knjig za otroke.

Odk leta 1982 dalje deluje kot svobodna umetnica. Poleg ilustracij za otroke in portretov, se intenzivno ukvarja z glasbeno in literarno dejavnostjo, z likovno kritiko ter s pedagoško likovno dejavnostjo v okviru Kinetikon laboratorija.

Leta 1983 se je začela ukvarjati z gledališko scenografijo in kostumografijo, do sedaj je opremila preko 25 gledaliških predstav. 1991 je režirala svojo prvo predstavo za otroke, 1992 je režirala TV film z marionetnimi lutkami "Makalona". Leta 1993 je bila skupaj z 20 izbranimi izmed 400 prijaviteljev iz Evrope, kot štipendistka Sorosevega sklada na strokovnem izpopolnjevanju v ZDA. Živi in dela v Ljubljani.

Ker na otvoritvi, na njeno željo, ni bilo nobenega slavnostnega govora, ki bi ga lahko objavili na tem mestu, vam posredujemo namesto tega dva odlomka iz mnenj Tatjane Pregrc in doktorja Ivana Sedeja o Eki - Mavki Vogelnikovi.

Po izobrazbi arhitektka, ki pa je le nekaj let za tem diplomirala tudi slikarstvo, ima najraje plesne prireditve, pri katerih mora biti scene čim manj in prostora čim več, ter mora zato prostor reševati slikarsko, kar je zaradi velikih izzivov, vsekakor tolikšen, da ji slikarstvo na platno ali papir v običajnih dimenzijah ni dovolj. Sicer pa se mora pri lutkah in maskah spopadati s povsem kiparskimi prostorskimi problemi, kjer misel vselej tudi realizira. Kot sama pravi, razvija svoj umetniški stil neposredne in dinamične komunikacije, ki ne bi delovala akademsko, ampak ljudsko...

ZAKAJ NE?

Tatjana Pregrc PREGLOVA

Iz njenih ilustracij veje široka razgledanost. I saj ji uspeva na nevsiljiv način uporabljati in kombinirati posamezne vrste in takimenovane prahadelčne umetnosti, iz sveta črnih mask, srednjeveških fresk, stripa in historizmov, ki so bizu Novi podobni. Hkrati pa ne smerno pozabiti, da je njen namen v vsakem trenutku dvojen - po eni strani ji gre za precizno opredelitev in slikovno sointerpretacijo teksta, po drugi pa tudi za oblikovanje barvne risbe, ki ima vse značilnosti avtonomne likovne stvaritve. Po tej plati bi lahko njen prijem primerjali z načeli, ki jih je s svojo ilustracijo uzakonil Milan Bizozičar. Tako v mnogih primerih učinkujejo njene ilustracije kot portreti otrok (ali odraslih) v okolju in v izrazilo "arstistično" aranžiranih pozah, kjer bi lahko govorili o duhoviti parafrazni modernistične ikonografije.

dr. Ivan Sedej

Kulturni dom Mengeš

27.1.96 ob 18.00 Najboljši športnik Goranjske. Podelitev pokalov in priznanj. V programu sogledja tudi Mengeška godba in Roberto Mengoš.

10.2.96 Pod mengeško marelo.

Kino predstave

26.1.96 ob 20.00 HVALA ZA VSE - komedija. Glavne vloge: Wesley Snipes, Patrick Swayze John Leguizamo

28.1.96 ob 17.00 POCAHONTAS - risani film. ob 19.00 HVALA ZA VSE

2.2.96 ob 20.00 OBLEGANI - akcijski thriller. Glavna vloga Pierce Brosnan

3.2.96 ob 19.30 GOLDENEYE

9.2.96 ob 17.00 in 19.30 GOLDENEYE

9.2.96 ob 20.00 OBLEGANI 2 - akcijski. Glavna vloga Steven Seagal

11.2. ob 17.00 in 19.00 OBLEGANI 2

17.2. ob 17.00 in 19.00 KO SI SPAL - romantična komedija.

18.2. ob 17.00 in 19.00 KO SI SPAL - romantična komedija.

24.2. ob 17.00 in 19.00 DEVET MESECEV - komedija za starše in otroke.

25.2. ob 17.00 in 19.00 DEVET MESECEV - komedija za starše in otroke.

Glavna vloga Hugh Grant

Spodbudimo predništvo, prosim potrudite se, da bodo sestavni in človeški.

Ne lastninite naših - mislim da imajo pravico do neppačenega imena in priimke.

Lep pozdrav kreniteva

po vase Janezova ne Marija NOVAK

Naravni boj proti prhljaju

Naša koža se nenehno obnavlja. Odmrle celice se luščijo in nadomeščajo z mladimi. To se dogaja po celem telesu in je naravni proces.

Tudi prhljaj predstavlja odmrle celice, ki se luščijo z našega lasišča. Težava je pogosta. Ni nevarna, je pa nadležna in neprijetna, zlasti takrat, ko nam "obarva" ali posuje ovratnike in celo ramena suknjičev. Prhljaj je posledica srbečega in luskinastega izpuščaja na lasišču, ki se strokovno imenuje seboreični dermatitis. Izpuščaj se lahko pojavi tudi na obrazu, prsih ali na hrbtu.

Lase si moramo pogosto umivati s šamponom proti prhljaju. Če je nadloga zelo huda, poiščimo zdravnikovo pomoč. Sami si lahko pripravimo domača zdravila iz sadja, zelenjave in zdravilnih zelišč. Ker je prhljaj zelo trdovraten, ne pričakujmo popolnega uspeha že po prvem zdravljenju. Če bomo dovolj potrpežljivi, uspeh in zadovoljstvo prav gotovo ne bosta izostala.

Za začetek poskusimo s čebulo. To živilo je vedno pri roki. Čebula je nepogrešljiva v kuhinji in enako si upam trditi tudi za domačo zeliščno lekarno. Čebulni pripravki pomagajo pri zdravljenju prhljaja in tudi pri izpadanju las.

Prvi recept:

45 g čebule
350 g vode

Čebule ni potrebno lupiti. Razrežemo jo na četrtine in jo skuhamo do mehkega. Precedimo in sproti porabimo. Pri izpiranju las si čebulno vodo dobro vmasiramo v lasišče.

Drugi recept:

25 g čebule z lupino
200 g 60% alkohola ali domačega žganja
5 nageljnovih žbic

Razrezano čebulo in nageljnovе žbice prelijemo z alkoholom in pustimo na temnem mestu stati 15 dni. Tekočino precedimo in si z njo masiramo lasišče. Lahko ji dodamo tudi 15 g ricinovega olja ali 50 g olja iz koruznih kalčkov. Če smo dodajali olje, moramo tekočino pred uporabo močno pretresti.

Tretji recept:

Čebulni sok razredčimo z vinskim kisom. S tekočino natremo lasišče pred spanjem in si glavo zavijemo v brisačo do jutraj.

Biološko je česen najbližji čebuljin sorodnik. Njegovo zdravilnost so na Kitajskem izrabljali že pred več tisoč leti, nepogrešljiv pa je bil tudi na evropskih tleh. Neprijeten vonj lahko ublažimo z dodatkom sivke, rožmarina ali peteršilja.

Prvi recept:

3 - 5 strokov česna
250 g 70% alkohola ali močnega domačega žganja

Očiščen česen razrežemo na manjše kose in ga namakamo v alkoholu 10 dni. S precejeno tekočino masiramo lasišče.

Drugi recept:

2 glavič česna
10 lovorjevih listov
1 liter domačega žganja

Česen drobno seseklamo ali stolčemo v moznarju. Vse sestavine zmešamo v steklenem kozarcu in pustimo stati 10 dni. Tekočino precedimo in z njo masiramo lasišče.

Tretji recept:

300 g česna
1 l tropinovca

Sesekljan česen namakamo 10 dni v tropinovcu. Nato precedimo in dobro vtiramo v lasišče. Pustimo, da deluje pol ure, nato lase dobro umijemo.

Zeleno poznamo predvsem kot začimbno rastlino. Tudi njena zdravilna vrednost je velika. Pri zdravljenju prhljaja bomo uporabljali gomolje. Srednje velik gomolj razrežemo na kockice, jih damo v liter vode in kuhamo še 5 minut po tistem, ko voda zavre. Ohlajeno tekočino precedimo in si z njo umivamo lase.

Oreh izvira iz Irana, udomačil pa se je povsod, kjer mu to omogočajo klimatske razmere. Zdravljenje z orehovimi listi, zelenimi lupinami ter mladimi ali zreli plodovi pomaga

pri številnih težavah, tudi pri težavah z lasmi. Za zdravljenje prhljaja bomo rabili orehove liste in lupine nezrelih orehov.

Prvi recept:

30 g listov
500 g vode
ali
25 g orehovitih brstov
500 g vode

Med kopanjem si naredimo oblogo iz kuhanih zelišč, tekočino pa porabimo za izpiranje.

Drugi recept:

20 g orehovitih listov
20 g beluševih brstičev
20 g korenin navadnega regrata
20 g korenin cikorije

Čajna mešanica ni namenjena izpiranju lasišča, temveč zdravljenju "od znotraj". 3 žličke mešanice prelijemo s pol litra vode in kuhamo še 2 minuti po tistem, ko zavre. Pokrito pustimo stati 2 uri, precedimo in pijemo pred jedjo. Če nam grenak čaj ni všeč, mu dodamo žličko medu ali rjavega sladkorja. Redno pitje čaja pomaga pri zdravljenju prhljaja in ekcemov.

Tretji recept:

Lupine mladih orehov damo v pol litra belega vina in prilijemo pol litra olivnega olja. Mešanica naj stoji na soncu 30 dni. Nato jo precedimo in si z oljnato tekočino vsaj enkrat na dan zmasiramo lasišče.

Preizkusimo lahko tudi eno od naslednjih dveh zeliščnih mešanic, obe pa pomagajo pri prhljaju in izpadanju las. Uporabljamo jih pri izpiranju las.

Prvi recept:

20 g žajblja
10 g vrtnega timijana
10 g rožmarina
25 g kamilice

Zelišča namočimo za dva dni v 750 g vode. Nato mešanico kuhamo, dokler ne zavre. Precedimo in ohladimo.

Boj proti prhljaju

Drugi recept:

- 15 g sivke
- 25 g kamilice
- 50 g limoninega soka

Mešanico kuhamo v 3 decilitrih vode. Precedimo in ohladimo, nato dodamo limonin sok.

Proti prhljaju lahko uporabljamo prevretke tudi iz repinčevih korenin, korenike kolmeža, plezajoče lakote, kamilice, rožmarina, koprive ali timijana.

Spoštovane bralke, cenjeni bralci!

Upam, da se še spominjate članka o eteričnih oljih. Če ste bili z njim zadovoljni, bom zelo vesela. Žal pa sem nekoliko "prehitevala dogodke". Pred mesecem dni se je na našem knjižnem trgu pojavila knjiga "Aromaterapija", ki sta jo napisala Charla Devereux in njen svetovalec Bernie Hephrun. Če bi to knjigo poznala že prej, bi lahko tudi vam ponudila mnogo več zanimivih in uporabnih informacij, tako pa jo priporočam v branje vsem tistim, ki jih zanimajo eterična olja in njihova uporaba za zdravje in lepoto telesa in duha.

Mirjana Lilić Južnič

Kuhajmo skupaj

Življenje ni težava, ki bi jo razrešili, ali pa užitek, ki bi si ga privoščili, življenje je skrivnost, ki jo moramo živeti.

Precej je treba vedeti, preden opaziš, kako malo veš.

(Wagger)

Ker moramo živeti, moramo tudi jesti, zato si danes preberite nekaj receptov in jih morda tudi uporabite.

Nadevana pitana kokoš s porom za 6 oseb

- 1,5 do 2 kg težka pitana kokoš
- 2 šalotki,
- 4 stroke česna,
- 15 dag zelene,
- 5 dag masla,
- 10 dag perutninskih jeter,
- peteršilj,
- 15 dag teletine mlete,
- 1 jajce,
- sol, poper,
- 1 kg pora,
- 10 dag masla,
- ščepec sladkorja

Na maslu zarumenimo drobno sesekljano šalotko, naribano zeleno, česen, drobno narezana jetra, ter dobro prepražimo. Nato

pustimo, da se ohladi in dodamo še ostale sestavine ter dobro premešamo. Z dobljenim nadevom napolnimo kokoš in jo v vroči pečici pečemo cca eno uro in pol. Por očistimo in narežemo na večje rezine, ter v malo vode skuhamo. Posebej v posodi razstopimo maslo, dodamo sladkor ter karameliziramo, nakar dodamo por in dobro premešamo. Zalijemo z omako, ki je nastala pri pečenju kokoši. Serviramo tako, da kokoš najprej razrežemo, zložimo na ploščo in okoli naložimo por. Kot prilogo ponudimo riž, krompir.

Sojina solata s sezamovimi semeni

- 250 g sojinih kalčkov,
- 300 g regrata,
- 50 g sezamovih semen,
- rdeč radič.

Solatni preliv:

- 1 žlica sojine omake,
- 2 žlici sezamovega olja,
- malo kisa, sol.

Sojine kalčke poparimo in odcedimo, regrat očistimo, sezamova semena v ponvi prepražimo.

V skledo zložimo regrat, kalčke in rdeč radič za dekoracijo, potresemo s sezamovimi semeni ter prelijemo s prelivom.

Ajdov narastek:

- 4 jajca,
- 14 dag sladkorja,
- 14 dag margarine,
- 2 žlici ruma,
- 2 dag piškotnih drobtin,
- 14 dag ajdove moke,
- 10 dag suhega sadja,
- 1/2 pecilnega praška.

Preliv:

- 2dl belega vina,
- 2 dl vode,
- 6 dag sladkorja.

Rumenjake in margarino penasto umešamo s polovico sladkorja, pridamo rum. Ko masa naraste dodamo polovico snega, v katerega smo utepli preostali sladkor, dodamo na kocke narezano suho sadje, rahlo primešamo ajdovo moko s piškotnimi drobtinami in preostalo polovico snega.

PRAKTIČNI NASVETI

Kuhajmo skupaj

Napolnimo dobro namazan model in spečemo pri 180 stopinj C. Preljemo ga s kuhanim vinom. Vino, vodo, sladkor, limonino lupino, klinčke in cimeto skorjo prevremo.

Medena potica

2,5 dag kvasa,
1/2 kg mehke moke,
8 dag masla,
2 in pol dl mleka,
8 dag sladkorja,
2 - 3 rumenjaki,
sol, rum, limonina lupinica

Naredimo kvasovo probo iz kvasa, mleka, sladkorja in moke.

V skledo presejemo moko. Posebej umešamo maslo, rumenjake, sladkor, rum, sol, limonino lupinico, mleko.

Dobro razmešamo in ulijemo v moko. Dodamo še kvasec. Razmešamo in stepamo tako dolgo, da se testo loči od posode. Pustimo ga vzhajati, da naraste za enkratno količino. Vzhajano testo zvrnemo na dobro pomokano desko in ga razvaljamo na 1 cm debelo. Nadev enakomerno razmažemo po testu in natančno zavijemo. Model za potice namažemo, vanj damo zvito testo, ki v modelu ne sme segati do 3/4 v višino. Ko je vzhajano, namažemo z raztepenim jajcem in pečemo 1 uro in pol.

Nadev:

50 dag medu,
4 dag sladkorja,
5 dag masla,
cimet, limonino lupino,
3/4 l zmletih orehov,
2 žlici ruma,
2 pesti piškotnih drobtin,
1 dag masla,
1 celo jajce

Med, sladkor in maslo zavremo. Pridamo cimet, sesekljano limonino lupino, dve tretjini zmletih orehov, rum, celo jajce in zmešamo.

Še topel nadev razmažemo po testu, potresemo s prepraženimi drobtinami in zmletimi orehi, zavijemo in damo v model. Želim Vam vesele velikonočne praznike

Justina Urbanec

RAČUNALNIŠTVO

Windows 95

Microsoft® WINDOWS® 95 5. DEL

Tipkovnica je najpomembnejši pripomoček za komuniciranje z računalnikom, zato sva se odločila, da vam bova nakratko opisala, kako lahko v *Windowsih 95* nastavljamo različne konfiguracije tipkovnice, ter pripadajočih se pisav.

Lastnosti tipkovnice nastavljamo v oknu *Keyboard Properties*, ki ga odpremo z dvojnim klikom objekta *Keyboard* v mapi *Control panel*. (do mape pridemo najlažje iz pripomočka *My Computer* ali z izbiro *Settings* startnega menija).

Na kartici *General* lahko izbiramo morebitno drugačno fizično obliko tipkovnice, kot smo jo izbrali pri instalaciji operacijskega sistema.

Kartica *Speed* vsebuje nastavitve začetka in hitrosti ponavljanja tipke, ki jo držimo dlje časa pritisneno ter hitrost utripanja značke (kurzorja), ki onačuje na zaslonu mesto pisanja.

Na kartici *Language* lahko dodajamo tipkovnice za različne druge jezike (*Add*), jih odstranjujemo (*Remove*) in po potrebi izbiramo drugačno razporeditev znakov na njih (*Properties*). Z gumbom *Set as Default* določimo neko tipkovnico v prikazanem seznamu instaliranih tipkovnic, kot privzeto v okvirju *Swich Languages* pa kombinacije tipk, s katerimi bomo med instaliranimi tipkovnicami lahko menjali med našim delom. Opcija *Enable indicator on taskbar* vključi poleg tega prikaz kartice jezika trenutno aktivne tipkovnice na delovni vrstici (npr. *En* za angleški, *Sl* za slovenski jezik). Tedaj bomo lahko med instaliranimi tipkovnicami za različne jezike menjali med svojim delom tudi tako, da bomo željeno tipkovnico izbrali v seznamu, ki ga bo računalnik prikazal ob kliku na delovni vrstici prikazane kartice.

Pisave ali bližnjice do njih so zbrane v podmapi *Fonts* mape *Windows*, ki jo najhitreje odpremo s klikom njene bližnjice v konzoli *Control Panel*. (*Windows* shranjuje vse pisave privzeto v mapo *Fonts*, če pa posamezne aplikacija ali če mi sami shranimo nove pisave drugam, vstavi pri njihovem instaliranju v mapo *Fonts* le bližnjice do njih). Če pisavino ikono dvojno kliknemo, prikaže računalnik okno z videzom besedila v tej pisavi, v katerem lahko med drugim zahtevamo in tudi akcijo testnega tiskanja pisave. Pisave odstavljamo kot vse ostale objekte, nove pa instaliramo po enakem postopku, kot v prejšnjih *Windowsih* s funkcijo *Install New Font* menija *File*.

(nadaljevanje prihodnič)

Pripravi:

Tomaž Novak
Jure Labrovič

SMEH NI GREH

Osnove demokracije

(kratka in poučna zgodba)

En malček mojega samospoštovanja je prepričal samega sebe, da sem korajžno odprl vrata štirikolesnika in poželjivo popadel volanski obroč, noga na plinu, gremo!

Prav mu je, kaj pa pušča ključje v avtomobilu, kdorkoli si ga že bodi. Vsaka šola nekaj stane. Pa začnem takole vijugati po zadušljivih meščanskih ulicah, pazim pa, da ne povozim kako dete. Tudi na mačke pazim, posebej na onega v moji črepinji. Stroj na notranje izgorevanje se skladno z mojimi željami več ali manj prilagaja cestišču. Na vsake kvatre ga zanese malo čez rob, pa nič zato. Če bi bil moj, bi že pazil.

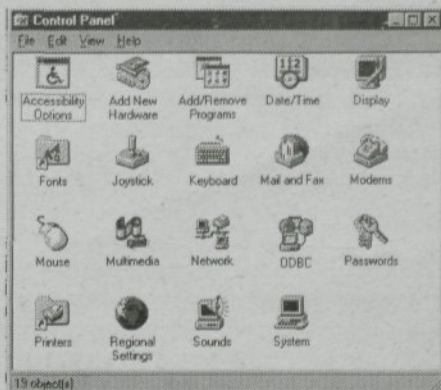
Torej to na nekem križišču, kjer so na tleh bele lise, ki jih kdove zakaj imenujejo po neki afriški živali, pristopica po le-teh stara ženica. Jaz kot vihrav mladec šele pri zadnjih utrinkih časa zapozanim sključeno postavico sredi asfaltne okolja. Seveda ne v skladu z vsemi pravili takoj poskušam ukrepati, pa mi žilica ne da.

Švrknem mimo prestrašene gospe, da sem šji še prah odnesel s čevljev in še kaj (med drugim umetne zobe in lasuljo). Pa ti revica nemočno pogleda za mano, divjakom in zamalo, da se mi ni milo storilo.

Uspešno sem prestavil v vzratno in se odpeljal k ubožici.

Poskušal sem se opravičiti, pa sem iz sebe iztisnil le nekako momljanje. Zato sem z zadnjega sedeža vzel medvedka in ji ga poklonil kot tolažbo za prestani strah. Pa rekel sem ji, naj popije kozarec vode.

Skorajda pomirjen sem se znova skobacal v avtomobil in navil pogumnih dvesto konjev. V širni svet ozkih ulic, torej.

Osnove demokracije

Presneto, sem si rekel, kajti predobro jih poznam (ali pa oni mene). Če storiš nekaj kar jim ni po volji, te ganjajo naokoli, po nesreči ujamejo in jamejo spraševati zakaj tako.

Od nekdanj sem bil bolj nežne narave, pa so mi pri tozadavnih situacijah hitro butnile kaplje slane vode v oči. Rotil sem jih, naj dojamejo, da nisem napak poba, pa kar niso bili pripravljeni verjeti. Pa dovolj o tem.

Opazil sem torej notranje organe in ker sem se jim pač hotel izogniti se, sem zavil vstran, kakopak. Ampak po božji volji je nova pot vodila preko zelenic in menda tudi preko otroškega igrišča, čeprav nisem opazil nobenih otročajeve, so se bili baje poskrili na drevesa in v opuščene teglice za rože.

Sveda kifelci niso ostali ravnodušni in so jo meni nič, tebi nič ucvrli za menoj, kot da bi jim gorelo pod nogami. Še enkrat več smo se torej lovili po Vojvodini Kranjski, kar sicer ni nič slabega. Čeprav sem imel, recimo temu turistične namene, mi nikakor niso pustili proste poti.

Zatorej sem zavil na stranpot, upajoč, da se jih znebim na grbinah. Sem se bil že uril na Camel Trophy. Pa so policijski nepridipravi priklicali vse polno svojih mobilnih enot, celo helikopter. Tako so se bili spravili na malega človeka. Z avtomobilom sem se nerodno opotekal po kolvozih, menda ne bom vozil po njivah, kjer so zasajene kulturne poljščine. Pa se je stvar končala tako, da sem pripeljal v neko vas, kjer izgleda domujejo samo specialci.

Zahrbtno so mi postavili zasedo in me ponižnega ustavili. Potem sem bil aretiran. Kot ste opazili, sem v prejšnji povedi uporabil trpnik.

Strpali so me v marico z malo začetnico in odpeljali smo se v mesto, kjer baje imajo sobe za take osebe kot sem (naj bi bil) jaz. Zlikovci, jih imenujejo, pa ne sob.

Stlačili so me torej k nepridipravom, mene, nič dolžnega, nič krivega. Kaj pa je, samo avto sem si sposodil in si privoščil malo vožnje. In zakaj pa zdaj tak cirkus. Ukazali so mi molčati. Kasneje se je sicer njih zakrknjeno srce omehčalo in dovolili so mi poklicati svojega odvetnika.

Pa sem ga poklical, odvetnika namreč, svojega očeta, notranjega ministra po dolžnosti.

Rok Burja

Visokotonska kriminalka v Ankaranu

Od novembra do februarja je bila v Mengšu odprta še ena banka, vendar je zanjo vedelo le okrog 25 privilegirancev. Ti so imeli možnost "šparati" - brez obresti. Kot nagrado za pogumno zaupanje jim je bančnica Meta ponudila štiridnevne počitnice na lepi slovenski obali. Do tedaj vse lepo in prav. Ob dnevu, ko bi morali varčevalci dobiti obljubljeno nagrado, pa se je začela kriminalka.

Predzadnji četrtek v februarju so koprski policaji na cesti proti Ankaranu zasledili več sumljivih avtomobilov. Kazalo je, da v njih neznani tujci "švercajo" najnovejše, še sveže zapakirane izvedbe glasilk različnih blagovnih znamk, z visoko resolucijo in zmoglostjo proizvodnje vibrirajočega človeškega glasu krasne barve in neslutnih višin in globin. Kasneje se je izvedelo, da so "švercerji" zvito ušli zasedi in se skrili v nek hotel ob ankaranski obali.

Otem, kaj natančno se je dogajalo v tistem hotelu, ne smemo poročati, ker bi s tem lahko razkrili profesionalne skrivnosti eventualnim bodočim kriminalcem, ki jih stari mački kličejo kar "Zelenjava". Zato bomo samo na kratko opisali potek dogodkov in namenoma zlikovce imenovali le z njihovimi imeni, da ne bi razkrili njihove sumljive identitete.

Na prizorišču zgodbe je vse zlikovce sprejel njihov šef, takozvani Matevž Groznič. Še isti večer jih je zbral v veliki dvorani in jim svečano predstavil načrt najnovejšega podviga - po večmesečnih zahtevnih fizičnih pripravah in učenju najmanjših profesionalnih zvijač bodo slovensko javnost presenetili z napadom. V njem bodo uporabili "bombe" iz tujine, predvsem črnih proizvajalcev, in tudi nekaj belokranjskih komadov, razkrinkali vaše klepetulje in vse kulturne izobražence izmučili v ritmu tanga. Vsi zlikovci so še isti trenutek dobili v roke zapise posameznih korakov in takoj začeli trenirati pod šefovim budnim očesom in ušesom. Matevž Groznič je šef te družbe že kar nekaj časa. Stara se, zato ne more več vsega dela opraviti sam. Sploh pa je ta najstrašnejši načrt zadnjih časov strateško tako zahteven, da si je moral omisliti pomočnika. Odločil se je, da bo sam prevzel lažje delo in za napad usposobil moške zlikovce. Pred napadalo kričeče ženske zlikovke pa je postavil Perota. Treba je povedati, da se je ta bojzljivo in zato zelo demokratično z njimi prebijal skozi vse muke in fizične napore, ki so jih prinašale ovire na poligonu s

šternami, kembeljni, cvilečimi kriki in tudi višaji na vse možne načine. Na koncu štidnevni intenzivni priprav mu je zato Matevž izrekel izredne pohvale, ostali pa so mu dovolili, da je na sklepni prireditvi kot član komisije nekaj ur nosil žensko lasuljo.

Sklepna prireditev se je odvijala na dan, ko so bili že vsi popolnoma izčrpani od intenzivnega napenjanja in spopadanja z razgibanim terenom. Kako ne bi bili, ko pa so morali tudi korakati v ritmu tango-koračnice in ves čas skoncentrirano paziti na usklajenost z drugimi! Tisti večer so ob pijači in jedači v svoje vrste sprejeli tri nove zelenjavce. V skladu s tradicionalnimi določili so morali ti najprej ponoviti deset zapovedi, potem pa rešiti nekaj ekstremno drznih nalog. Sicer preplašene in pokorne Zelenjave, ki so se dobro zavedale resnosti bodočih obvez, so odlično opravile preizkus fizično-duševnih sposobnosti in s svojimi veččinami kljub komajšnji zrelosti osupnile izvežbano komisijo. Zloglasna skupina je tako zdaj večja za tri rezka grla in še bolj konkurenčna drugim grupam, ki se ukvarjajo z istim poslom.

Divji večeri in še bolj divje noči so v štirih dneh nekoliko izčrpale sicer energije polne privrženke zlikovske skupine, ki se (zdaj to že lahko povemo) imenuje Svoboda. V nedeljo so se za nekaj časa osvobodili Matevževe trde roke, toda le za en dan. Potem ko so se neopazno pretihotapili nazaj v Mengeš, so v ponedeljek že nadaljevali vaje v svojem skrivališču. Načrti se še kujejo (dvakrat na teden) in so vedno bolj vroči.

Pred kratkim smo v uredništvo dobili njihovo sporočilo, da bo načrtovani podvig res genialen in si ga bo zapomnil vsak Mengšan. Zato, dragi sokrajani, spomladi vestno spremljajte, kdaj bodo zlikovci razobesili plakate, na katerih vas bodo solidarnostno obvestili o svojem napadu. Takrat je najboljša rešitev, da se zatečete v mengeški kulturni dom in varno preživite tisti dve nepozabni uri.

Vse osebe in dogodki v tej kriminalki so absolutno resnični. Tudi Zelenjava res ni več Zelenjava, zdaj so vsi samo še stari mački. Zato so razpisali tiralico za novo Zelenjavo. Kdo si upa, je prisrčno vabljen, da se jim čimprej preda.

Obveščevalka Anja

Obvestilo

**uporabnikom storitev
kmetijske svetovalne
službe na območju
občin Domžale
in Mengeš**

V časučasne odsotnosti kmetijske svetovalke Irene ZLATNAR, kmet. inž., ki pokriva območje navedenih Občin in do ureditve stalnega nadomeščanja (predvidoma do sredine meseca junija), bo za vse uporabnike storitev kmetijske svetovalne službe uvedeno dežurstvo v dosedanjih prostorih (KZ Domžale, Zg. Jarše 83, tel.: 711-179), po naslednjem razporedu:

PONEDELJEK od 7 do 9 ure **Anton DEMOJZES**, dipl. ing., kmet. svetovalac v Lukovici (tel.: 735-116)

TOREK od 8 do 10 ure **Marta KOS**, dipl. ing., svetovalka za kmečko družino (tel.: 841-003)

SREDA od 7 do 9 ure **Janez OCEPEK**, ing., kmet. svetovalac v Moravčah (tel.: 731-016)

PETEK od 7 do 9 ure **Anton JAGODIC**, ing. kmet. svetovalac v Komendi (tel.: 841-003)

Izven časa dežurstva lahko svetovalce pokličite na telefonsko številko v pisarni, kjer ima sicer sedež (številka je pri vsakem navedena).

OBVESTILO STARŠEM PREDŠOLSКИH OTROK

Starši, ki želite svoje otroke v šolskem letu 1996/97 vključiti v vrtec Sonček ali Gobiso in še nimate vložene prošnje za sprejem, oddajte prošnje do 1.5.96 na upravo VVZ Domžale, Savska 3. Obrazce dobite na upravi VVZ in v obeh vrtcih.

Uprava VZ

VARUJMO ČEBELE IN NARAVO

ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU RASTLIN DOLOČA:

Času, ko je najbolj nevarno za zastrupitev čebel (med cvetenjem gojenih rastlin), se ne sme uporabljati zaščitnih sredstev, ki so za čebele strupena. Uporaba insekticidov je zaradi varstva čebel mogoča največ dve uri pred sončnim zahodom, na velikih kompleksih pa le po predhodni obvestitvi čebelarjev, ki imajo panje v oddaljenosti 3 km od predvidenega mesta škropljenja. (iz 46. člena zakona o zdravstvenem varstvu rastlin Ur. list RS 62/94)

Zaščitna sredstva (insekticidi), ki so zelo škodljiva čebelarjem:

Fastac, Decis, Falstar, Baythoid, Gusation, Ekaluks, Imidan, Oleodiazion, Alysystin, Insegar, Basudin, Reftan super itd.

Zaščitna sredstva (fungicidi), ki niso strupena čebelarjem:

Beniate, Bakreno apno, Euparen, Karathane, Delan, Rubigan, Rovral, Captan, Dithane, Žveplo, Sumileks, Bayleton, Ronilan, Sportak, Enovit M, Dodin S65.

Sadjarji, vinogradniki in kmetovalci, zavedajte se, da so čebele najpotrebnejše ravno vam za obilne pridelke sadja, grozdja in oprasovanje večine ostalih rastlin.

Varujmo čebele - ohranjajmo naravo!

ZKO DOMŽALE

OBMOČNO SREČANJE GLEDALIŠKIH SKUPIN '96

Sobota, 30. marca - Majčev dvor, Jarše
KD Groblje: **TAJNO DRUŠTVO PGC**

Nedelja, 31. marec - Kulturni dom Dob ob 17 uri
ŠKD podružnične šole Krašnja: **ČAROVNA SKRINJA**
SMO - Center ustvarjalnosti mladih, Domžale:
DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI

Republika Slovenija
Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano
veterinarska uprava R Slovenije
Veterinarska inšpekcija
izpostava Domžale

Popis čebeljih družin

Zaradi nevarnosti širjenja hude gnilobe čebelje zalege Veterinarska inšpekcija na podlagi 14. čl. Zakona o veterinarstvu (Ur. l. RS, št. 82/94 in 21/95) odreja, da se na območju Upravne enote Domžale popišejo vse čebelje družine.

Zaradi hitrejšega in enostavnejšega popisa čebeljih družin morajo čebelarji obvestiti in posredovati podatke o številu in stojišču čebeljih družin pooblaščenim čebelarskim preglednikom pri posameznih čebelarskih družinah na območju Upravne enote Domžale.

Na območju Upravne enote Domžale so pooblašчени čebelarski pregledniki:

1. **Matej Blejec**, Liparjev 25, Mengeš,
2. **Drago Mrdjenovič**, Količevo 57,
3. **Rado Remšak**, Zoranina 8a, Domžale,
4. **Bine Kladnik**, Krakovska 5, Domžale,
5. **Franc Omahna**, Prevoje 9, Lukovica

Obvestilo

Na podlagi Zakona o veterinarstvu, po 7. členu odredbe za preprečevanje živalskih kužnih bolezni v letu 1996 se bo vršila splošna vakcinacija psov proti steklini po sledečem razporedu v Občini Mengeš.

**RAZPORED OBVEZNEGA
 CEPLJENJA PSOV PROTI
 STEKLINI**

Dne 11. aprila 1996

8.30 - 9.00

Topole pri Lužarju, Topole 12

9.30 - 12.00

Mengeš Stareto grad, Šolska 10

12.15 - 13.00

Loka pri Mengšu

pri Videmšek, Gasilska

13.15 - 13.30

Dobeno pri Ručigaj, Dobeno

**CEPLJENJE PSOV ZA
 ZAMUDNIKE JE NA ISTEM
 MESTU V MENGŠU**

Dne 13. aprila 1996 ob 14. uri

Cepijo se vsi psi starejši od 4 mesecev, breje in doječe psice se cepijo po odstavitvi.

Posamezno cepljenje se vrši v **VETERINARSKEM ZAVODU DOMŽALE** cesta Talcev 19c, vsak dan od 7.00 do 11.00, ter v sobotah od 7.00 do 9.00.

Veterinarski zavod DE Domžale

**Predavanja za člane
 kemčkih družin Občin Mengeš,
 Domžale, Lukovica, Moravče**

**SPREMENJENA
 ZAKONODAJA - VIŠJI
 PRISPEVKI ZA KMETE**

Svetovalna služba pri Kmetijskem zavodu Ljubljana, enota v Komendi v sodelovanju s Centrom za socialno delo, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ponovno organizira razlago:

- **ZAKONA O DRUŽINSKIH PREJEMKIH** (denarno nadomestilo za čas porodniškega dopusta, starševski dodatek, pomoč za opremo novorojenčka, otroški dodatek...) Center za socialno delo, Enota Domžale, Ljubljanska 70, tel. 723-481

- **PRAVICE IN DOLŽNOSTI IZ
 ZAVAROVANJA KMETOV**

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva 24, Ljubljana, tel.: 1721-288

Zavod za zdravstveno zavarovanje, Izpostava Domžale, Ljubljanska 70, tel.: 721-883

- **POKOJNINSKO IN INVALIDSKO
 ZAVAROVANJE KMETOV**

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov, Kolodvorska ulica 15, Ljubljana, tel: 1324-122

**Po kratki razlagi naj bi predstavniki
 odgovarjali predvsem na vaša
 vprašanja.**

Ker se na kmetijah pogosto pojavljata že dve generaciji in ker je ekonomika pri nekaterih vrstah proizvodnje in obstoječem katastru nizka, opažamo zlasti majhno število zavarovancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje med žensko populacijo in mlado generacijo. Tudi zakonodaja se spreminja. Mogoče nimate zadosti informacij ali je pot do njih težka. Morda je še čas, da poskrbite za vašo socialno varnost v zrelih letih. Kdaj mi priprada nadomestilo v času bolniškega staleža? O tem morate razmisliti še ko ste zdravi in mladi. Predavanja na to temo bodo:

**V ČETRTEK, 4. APRILA OB 9.30 V
 PROSTORIH GASILSKEGA DOMA V
 MENGŠU**

Razlaga **SPREMENJENEGA ZAKONA
 O DEDOVANJU KMETIJ** bo za vse
 kmete

**V TOREK, 2. APRILA OB 16. URI V
 PROSTORIH OSNOVNE ŠOLE DOB**
 (Zakonodajo na tem področju vam bo predstavil g. Avsec iz Zadržne zveze Slovenije in odgovarjal na vaša vprašanja).

Vabi!

Svetovalka za kmečko družino **dipl. ing. Marta Kos** v sodelovanju z gosti (tel.: 841-003)

**KULTURNI DOM
MENGEŠ**

KOLEDAR KINOPREDSTAV

6.4. in 7.4.1996 ob 20. uri **JESENSKA PRIPOVED**, glavna vloga **Brad Pitt**

12.4. in 14.4.96 ob 18. in 20. uri **KLIC NARAVE** (ACE VENTURA), glavna vloga **Jim Carrey**

20.4. in 21.4.96 ob 18. in 20. uri, **CARMEN** (slovenski film), glavna vloga **Sebastijan Cavazza**

27.4. in 28.4.96 ob 18. in 21. uri, **SEVEN** (SEDEM), glavna vloga **Brad Pitt**

**KOLEDAR KULTURNIH
PRIREDITEV**

28.3.96 ob 19.30 **PRIDI GOLA NA VEČERJO**, komedija Mestnega gledališča ljubljanskega

30.3.96 ob 19. uri **OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV**

11.4.96 ob 19. uri **Predstavitve najboljših športnikov Gorenjske** (JURE KOŠIR, ŠPELA PRETNAR, IZTOK ČOP in ostali)

13.4.96 ob 20. uri **Dobrodelni koncert:** društvo VITA. Sodelujejo: ansambel Gašperji, Nagelj, Gašper Avsenik, Duo M&M, Mengeški zvon, itd.

19.4.96 ob 19.30 **ŠTAJERC V LJUBLJANI**, komedija Mestnega gledališča ljubljanskega

26.4.96 ob 20. uri **ŠTAJERC V MENGŠU** (Večer glasbe, plesa, petja in predstavitev štajerske kuhinarike)

VABLJENI!

Društvo VITA

**- za pomoč po nezgodni
poškodbi možganov
Ljubljana**

**Vabimo vas na
dobrodelni koncert v
Mengšu, dvorana
Kulturnega Doma, dne
13.4.1996, ob 20. uri**

Nastopali bodo: GAŠPERJI, NAGELJ, M4M, G. AVSENIK, QUARZA in drugi. Povezovalac bo Marjan ŠNEBERGER in humorist Franc Pestotnik - PODOKNIČAR

Vstopnina 1000 SIT. Predprodaja vstopnic: Društvo VITA, Kulturni dom in trgovina Zarja Mengeš, veleblagovnica Napredek Domžale.

Izkupiček dobrodelnega koncerta bo namenjen za izvajanje rednih dejavnosti Društva VITA za naše prizadete otroke in mladostnike.

OBVESTILO

Že v prejšnji številki smo vas povabili, da sodelujete v čistilni akciji, ki poteka od 18. marca dalje. Zaradi zime, ki letos kar noče odnehati, smo akcijo podaljšali v čas do 4. aprila. Vsi večji smetnjaki so nameščeni na že običajnih mestih in sicer v Loki in Topolah pri gasilskem domu, na Dobenu pri Blažu in v okolici spodnjega Dobena, v spodnjem delu Mengša na Muljavi ter pri trgovini Emona, v zgornjem delu Mengša pa pri Zori. Poskrbimo, da bo celotno območje Mengša čisto in urejeno, nam vsem v ponos!

**Občina Mengeš in Turistično
društvo Mengeš**

Zahvala

Ob smrti ljube mami, **ANICE MERČUN**, se iskreno zahvaljujeva vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, sveče ter za pisne in ustne izraze sožalje.

Posebno hvala gospodu Janezu Zibelniku predsedniku ZB NOV Mengeš za poslovilni govor, gospodu Slavku Pišku za organizacijo pogreba, članom MPZ Janko Kersnik Brdo za lepo zapete pesmi in gospodu Stoparju za zaigrano Tišino.

**Hčerki Mira in Sonja z
družinama.**

IN MEMORIAM

Zahvala

Ob smrti moje drage žene, mamice in babice **IVANKE ŠPEHAR** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in nam pomagali v težkih trenutkih.

Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

mož Ilija in sin Rajko z družino

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete **MATILDE SKOK** se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, za izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, ter prispevke za maše in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo strežnemu in zdravstvenemu osebju Doma počitka Mengeš, za vso skrb in nego, in lajšanje bolečin ob njeni težki bolezni. Hvala tudi njenemu skrbnemu dolgoletnemu zdravniku Janezu Vasletu.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Mateju Zevniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru Mengeški zvon, ZB NOV Mengeš in praporščakoma.

Najlepša hvala tudi Franciju Stoparju za lepo zaigrano tišino.

Žalujoči vsi njeni

Zahvala

V 77. letu življenja je po dolgi bolezni tiho odšel naš dragi mož, ati, stari ata, tast, svak, brat in stric **FRANC PAVLI** iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, krajanom, kolektivom Tamiz in trgovini Rašica Mengeš, M.I.R. Gomnja Radgona in Alpetour Škofja Loka za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in prispevke za svete maše ter dobrodelne namene in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Ivu Pevcu za njegovo skrb ob dolgi bolezni, gospodu župniku Mateju Zevniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem zbora Mengeški zvon in g. Franciju Stoparju za zaigrano pesem ter PGD Mengeš.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi!

OBVESTILA

INSTALACIJE PRELOVŠEK

VODOVODNE INSTALACIJE, KANALIZACIJE,
OBNOVA SANITARIJ IN KOPALNIC

Poskrbimo za izvedbo in nadzor
gradbenih del, polaganja instalacij
in keramike, montaže kopalniških
elementov ter pohištva.

tel.: 061 738-522 mobitel : 0609 630-232

MENGEŠ

OBČANKAM IN OBČANOM
ŽELIMO VERO V VSTAJENJE IN
MIR OB PRAZNOVANJU
KRISTUSOVEGA VSTAJENJA IN
POMLADNEM PREBUJANJU

OO SDSS Mengeš
mag. Tomaž Štebe

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO d.d. KAMNIK

SKG

V poslovno-stanovanjskem bloku v Livarski ulici na Perovem v Kamniku (pri gasilskem domu) po zelo ugodnih cenah nudimo kupcem nakup različnih stanovanj v velikosti od 24 do 95 m² in pritličnih poslovnih prostorov za mirno dejavnosti. Objekt je že v izgradnji, rok dokončanja je 15. 11. 1996. Izvajalec je SQP Gradbinec Kranj, Nazorjeva 1, Kranj. Lokacija je zelo ugodna in je v mirnem okolju. Informacije: SKG d.d., Kamnik, Steletova 8, tel.: 061/811-067, ga. Nada Lotrič.

NOVO! NOVO! NOVO!

BARVE, LAKI IN ČISTILA

Sedaj tudi v Mengšu, Slovenska c. 26
(novi poslovni prodajni center)

UGODNE CENE za vse zunanje in notranje
premaze. Posebno ugodne cene za notranje
disperzijske barve.

NOVO! Širok izbor barv Glasurit in brusnih
papierjev SIA

VENDO d.o.o. tel./fax: 061/738-528

OBVESTILO

Nogometni klub
FILC Mengeš

vabi vse člani in
simpatizerje kluba
na redni letni občni
zbor, ki bo v
četrtek, 28. 3. 1996,
ob 19. uri v
pododruju Kulturnega
doma v Mengšu

IO NK Mengeš

Po poteh BOLIVIJE IN ČILA

se bomo popeljali v
soboto, 30. 3 96, ob
19. uri z dr. Majdo
Mazovec v prostorih
šole MI AMIGO na
Slovenski 28 v Mengšu.

Vabljeni!

AVTO ŠOLA

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

tel.: 739-621

Blagovnica Vele je bogato založena z novo kolekcijo pomladanskih oblačil - domačih in iz uvoza
• vse za maturante in birmance
• svetujemo pri izbiri krojev, barv in modnih dodatkov.

Tradicionalna Napredkova modna revija v petek, 29. marca 1996 ob 20. uri
v dvorani Komunalnega centra v Domžalah.

Nastopajo poznane slovenske manekenke, pevca Marta Zore in Andrej Šifrer.

Ne zamudite izredne priložnosti, da v živo spremljate letošnjo domačo in uvoženo ponudbo ženske, moške in otroške kolekcije ter dodatkov za pomlad in poletje iz prodajnega programa Napredkovih trgovin. Vstopnice za prireditev po 500,00 in 300,00 SIT bodo v prodaji nekaj dni pred revijo v blagovnici Vele na oddelku trafike ter v mini blagovnici Zarja v Mengšu.

Revija bo prava paša za oči in ušesa. Vabljeni!

Ko posije pomladansko sonce že razmišljamo kako bomo na verandi ali vrtu posedeli na svežem zraku.

Kam po vrtno garniture?

V Napredek sevedal

V trgovinah: Blagovnici Vele, mini blagovnici Zarja Mengeš, Kovinarju in salonu Pohištva novi modeli plastičnega pohištva po enkratnih cenah (do razprodaje):

- vrtna garnitura (miza in 4 stoli) le 6.320,00 SIT
- bela vrtna klop 3.000,00 SIT
- vrtni klopi iz lesa in klovine

V Napredkovih trgovinah imamo lepo ponudbo velikonočnih dobrot
Voščimo Vam lepe Velikonočne praznike!

NOVO V VIDEOTEKI

VIDEO
STOP

DOSTAVA KASET NA DOM

INFORMACIJE PRI BOJANU NA

TEL.: 738 988 MED DELOVNIM ČASOM

PRIVOŠČITE SVOJI DUŠI SLADKO

RADOST SLADOLEDOV SANSON!

Cenjene bralce in obiskovalce Knjižnice Domžale obveščamo, da imajo možnost naročiti **mesečno bibliografijo knjižnih novosti Knjižnice Domžale**. Dodatne informacije posredujemo na telefon 721-204 ali v Knjižnici Domžale.
Se priporočamo!

Vstajenje je odrešitev človeštva...

Bralkam in bralcem želimo, da bi v polnosti doživeli veličino Kristusove skrivnosti.

OO SKD Mengeš